

ADVOCATENBLAD

februari 2013

Officiëren
van justitie
aan het
woord

‘EEN GOEDE ADVOCaat HOUDT DE REGIE’

- » Vier advocaten over hun klim naar de top
- » Advocaat op tv, een goed idee?
- » Opinie: ‘Bezuiniging rechtsbijstand is schieten in eigen voet’

Sdu UITGEVERS

NEDERLANDSE ORDE VAN ADVOCATEN

Toets 2 voor verzekeringen, toets 4...

Vergeet 't maar, bij Niehoff Werning & Kooij krijg je nog iemand van vlees en bloed aan de lijn. Snel, adequaat en vakkundig.

Niehoff Werning & Kooij is een onafhankelijke adviseur die volledig is gespecialiseerd in financieel advies, toegespitst op de advocatuur. Ongeacht of het gaat om arbeidsongeschiktheid, beroepsaansprakelijkheid, pensioen of personeel. Met meer dan 35 jaar ervaring kennen wij uw beroep en weten wij waar de valkuilen zitten.

Als u wilt weten wat onze specialisatie voor u kan betekenen, bel dan 033 - 464 13 40 voor een afspraak.

Zekerheid is dichterbij dan u denkt.

www.nwk.nl

Niehoff Werning & Kooij
financieel adviseurs voor advocatuur en notariaat

Partnertraject

24

‘Leuk om aan de knoppen te draaien’

Niet iedere advocaat die partner wil worden, lukt het zijn of haar ambities te verwezenlijken. Welke eigenschappen hebben zij die er wel in slagen met elkaar gemeen?

Advocaat en media

28

Advocaat op tv, een goed idee?

Advocaten duiken steeds vaker op in nieuws- en actualiteitenprogramma’s op de radio en televisie. Wanneer gaan advocaten in op een uitnodiging van de pers?

Interview

32

Liever procestijger dan roeptoeter

Straf- en vreemdelingenrecht-advocaat Marq Wijngaarden is de oudste partner bij Böhler Advocaten in Amsterdam. Hij blijft zijn asielsezoekers bijstaan tot de laatste snik.

Actualiteiten

- 3 Van de deken: We zijn gewaarschuwd! (Nog eens de Wwft)
- 5 Column Harry Veenendaal
- 6 ‘Ik vind overal iets van’
- 9 Kenniscentrum Wwft vraagbaak voor advocaten

- 11 ‘Er moet geoperationaliseerd worden’
- 13 Een operatie met veel voeten in de aarde
- 14 Nieuw specialisme: erfrecht voor advocaten
- 15 Advocaat in ‘het meest wetteloze deel van Rusland’

Coverartikel

- 16 ‘De advocaat zie ik als mijn tegenspeler’

Eenpitters

- 36 ‘Deze discussie zet de eenpitter op de agenda’

Even opfrissen

- 38 Conservatoir beslag en termijnen, weet u het nog?

Opinie

- 40 Bezuiniging rechtsbijstand, schieten op veiligheid

HRM

- 42 Op hun wenken bediend

Transfers

- 45 Wie, wat, waar?

Uitspraken

- 50 Van de tuchtrechter

Colofon

93e jaargang

Het *Advocatenblad*, het officiële orgaan van de Nederlandse Orde van Advocaten, verschijnt 12 keer per jaar (elke laatste donderdag van de maand) en wordt uitgegeven door Sdu Uitgevers. De van de Orde onafhankelijke redactie stelt de inhoud samen, behalve Van de deken, Van de Orde en Tuchtrecht.

Redactie

mr. K.A. Boshouwers
mr. A. Groenewoud
mr. M.R. Maathuis
mr. R. Malewicz
mr. C.C. Oberman
mr. M.A.R.C. Padberg
mr. L.H. Rammeloo
mr. drs. Th.C. van Schagen
mr. B.J.R. Van Tongeren

Journalistieke redactie
Sabine Droogleeve Fortuyn,
Hedy Jak en Mark Maathuis

Beeldredactie
Charlotte Helmer

Vormgeving

Dimdim, Den Haag

Correctie

Sandra Braakmann

Druk

Senefelder Misset, Doetinchem

Citeerwijze

Adv.bl. 2013-1, p.

Aan dit nummer werkten mee

Ronald Brokke, Erik van der Burgt, Shirley Copijn, Olga van Ditzhuijzen, Claire van Heukelom, Emilie Hudig, Michel Knapen, Kim van der Meulen, Tatiana Scheltema, Trudeke Sillevius Smitt en Henriette van Wermeskerken

Redactionele bijdragen

Bijdragen kunnen naar redactie@advocatenorde.nl. Per 500 woorden leveren deze 1 opleidingspunt op. De redactie heeft het recht bijdragen in te korten.

Sdu Uitgevers

Gert Jan Schinkel (uitgever)
Sandra Kroon (directeur Legal, Tax & Regulatory)

Advertenties

Fenneke van der Schee en Angela Bruins (media adviseurs) 070-378 05 62 www.bereikdejurist.nl, advertentie.juridisch@sdu.nl,

Inzendtermijn:

nr. 2: 15 februari 2013
nr. 3: 15 maart 2013

Abonnementen

Per jaar: 222,50 euro jaar (incl. verzend- en administratiekosten). Studenten: 111,25 euro. Jaarbanden: 39,95 euro (excl. verzendkosten). Losse nummers: 30 euro (excl. verzendkosten). Alle bedragen zijn excl. btw.

Adreswijzigingen

Sdu Uitgevers klantenservice, 070-378 98 80, Postbus 20014, 2500 EA Den Haag, www.sdu.nl/service; adreswijzigingen van advocaten: adres@advocatenorde.nl

Bureau van de Orde

Neuhuyskade 94, 2596 XM Den Haag Postbus 30851, 2500 GW Den Haag info@advocatenorde.nl
070 - 335 35 35
Helpdesk: helpdesk@advocatenorde.nl
070 - 335 35 54

Omslagfoto: Erik van der Burgt

Uitgeversverbond
Groep uitgevers voor vak en wetenschap

Van de redactie

Vertrouwd en Nieuw

Mocht u de vorige maand het *Advocatenblad* hebben gemist, dat kan kloppen. Vanaf nu kunt u ons - lekker overzichtelijk - eens per maand in uw brievenbus verwachten. Ook nieuw is dat de Kronieken niet meer individueel in het blad worden opgenomen. Voortaan worden deze gebundeld en eens per kwartaal als handige, aparte bewaarspecials uitgegeven. Maar niet alles is anders geworden. Zo gaan we verder op het ingeslagen pad om nieuws door, voor en over advocaten op heldere, objectieve en journalistieke wijze te brengen. Ook handhaven wij onze ambitie andere beroepsgroepen aan het woord te laten om zo de advocatuur een spiegel voor te houden – zoals wel uit ons coverartikel blijkt waarin officieren van justitie vertellen hoe ze tegen advocaten aan kijken. En natuurlijk blijven we boven op die verhalen en ontwikkelingen zitten die onze aandacht verdienen en laten we, als de omstandigheden daarom vragen, nog steeds het nodige tegengeluid horen.

Dat is vertrouwd en toch nieuw.

Onvrede peilen onder rechters

De Raad voor de rechtspraak houdt de komende maanden een tournee langs de Nederlandse gerechten om de onvrede onder rechters te peilen. Aanleiding voor die tournee is het recente manifest van raadsheren van het gerechtshof Leeuwarden/Arnhem. Ze stelden daarin onder meer dat de werkdruk bij gerechten zo hoog is geworden dat de kwaliteit van de rechtspraak in het geding is. De komende maanden praat Raadsvoorzitter Erik van den Emster met de besturen van de gerechten. Tijdens zijn nieuwjaarstoespraak op 8 januari erkende hij al dat de werkdruk in de strafsector 'vaak te hoog is. Dat heeft ook te maken met het grote verantwoordelijkheidsgevoel van rechters, die er alles aan doen om een zaak goed af te doen,' verklaarde hij.

Foto: Kiestra © opening 17027433.jpg

Meer Wwft-problemen verwacht

Nu de Wet ter voorkoming van witwassen en terrorismefinanciering (Wwft) op 1 januari is aangescherpt en de pakkans door een strengere handhaving 'aanzienlijk' is vergroot, verwacht de Haagse deken Bas Martens vaker tegen Wwft-gerelateerde problemen aan te lopen. De Wwft dwingt advocaten hun cliënten te identificeren en ongebruikelijke transacties te melden.

Bij de Haagse Orde is sinds kort het Kenniscentrum Wwft gevestigd. Daar kunnen advocaten vertrouwelijk vragen stellen over de identificatie- en meldings-

verplichtingen. Nu de pakkans bij niet-melden groter is, verwacht Martens dat advocaten vaker zullen melden dan de elf keer in 2011. 'Als je meldt, ben je gevrijwaard. Maar advocaten willen wel zeker weten of zij moeten melden.' Vastgoed advocaat Willemijn Jansen kan zich goed voorstellen dat zij het kenniscentrum gaat raadplegen. 'Juist nu alle ogen zijn gericht op de vastgoedmarkt. Je wilt gewoon niet geassocieerd worden met twijfelachtige transacties en al helemaal niet met overtredingen van de Wwft.'

Citaat

“Any lawyer who is unhappy should go back to square one and start again”

Opperrechter Sonia Sotomayor in het februari-nummer van het Amerikaanse tijdschrift *O Magazine* van Amerikaans televisie-icoon Oprah Winfrey

Onderzoek bezuinigingen rechtsbijstand

De Tweede Kamerleden De Wit van de SP en Schouw van D66 willen dat er een breed onderzoek komt naar de gevolgen van de bezuinigingen op de gesubsidieerde rechtsbijstand. Ze nemen geen genoegen meer met de 'quick scan' die staatssecretaris Teeven hen eerder heeft beloofd. De Kamerleden reageren op de onrust die is ontstaan over de aangekondigde bezuinigingen op de rechtsbijstand. De Raad voor de rechtspraak is bang dat 5,1 miljoen huishoudens straks helemaal geen tegemoetkoming meer krijgen voor de advocaatkosten.

Raadsvoorzitter Erik van den Emster verklaarde 'bezorgd' te zijn over de voorgenomen bezuiniging van veertig miljoen euro, waarover de Eerste Kamer nog

Foto: Credits: SP media

moet beslissen. Voor mensen met een laag inkomen zou het haast onmogelijk worden nog rechtsbijstand te krijgen. Ook de Orde vreesde dat de toegankelijkheid van de rechtspraak door de aangekondigde bezuinigingen gevaar loopt.

De Kamerleden De Wit en Schouw trokken in november al bij Teeven aan de bel over de bezuinigingen. Teeven beloofde toen een kort onderzoek dat in maart gereed is. De Wit en Schouw willen nu, vanwege de 'noodkreten' uit het veld, een uitgebreid onderzoek alvorens de maatregel van kracht wordt.

Van de deken

We zijn gewaarschuwd! (Nog eens de Wwft)

Jan Loorbach

Mijn vorig commentaar ging lekker in principeel over de spanning tussen ons beroepsgeheim en de meldingsplicht onder de Wwft. Toen ging het om een ter wille van het principe uitgelokt dispuut uit het verre Frankrijk, beslecht door een Europese rechter. Ogenschijnlijk niet zo heel dicht bij ons eigen bed. Inderdaad: alleen ogenschijnlijk. Immers.

Eén van de veroordeelde verdachten in de bouwfraude is een notaris. Tegen hem is onder meer bewezen verklaard de schending van zijn wettelijke plicht om melding te maken van ongebruikelijke transacties.¹ Dat is dus de meldingsplicht die ook voor advocaten geldt, zij het met een aantal beperkingen.² Maar waar die meldingsplicht bestaat, moet die serieus worden genomen. Wat een advocaat op het spel zet wanneer hij met deze verplichting een loopje neemt, maakt de veroordeling van deze notaris pijnlijk duidelijk: een gevangenisstraf van vijf maanden.

De nagelaten melding betrof een door de notaris begeleide ABCDE-transactie. Dus in totaal vier opvolgende en in elkaars verlengde liggende transacties. AB ging voor 385 miljoen euro. De plus een afgesplitste transactie leverde tussen A en E een waardesprong op van 33 miljoen euro. De eerste drie transacties werden achter elkaar door de notaris behandeld. Met name de bijzondere waardesprong van het vastgoed had de notaris tot het oordeel 'ongebruikelijk en meldingsplichtig' moeten brengen. De notaris heeft dat vergeefs bestreden, onder meer met de stelling dat er voor elke van de vier transacties voor hem wel een plausibele verklaring was. Dat je daar dus niet mee wegkomt, is een belangrijke moraal in dit verhaal.

De rechtbank stelt vast dat het kwartet transacties met die grote waardesprong plaatsvindt binnen een ruim halfuur; dat de notaris eigener beweging de statuten van één van de partijen doet wijzigen om de transactie statutair toelaatbaar te maken (maar nog steeds in strijd met de NVM-richtlijnen); en dat de extreme winst nageenog geheel bij één persoon terecht komt.

Dat vindt de rechtbank voldoende om vast te stellen dat er voor de notaris aanleiding was om te veronderstellen dat er verband zou kunnen zijn met witwassen. (Dit mede aan de hand van de subjectieve indicatoren die de KNB had gepubliceerd.) Uit die omstandigheden wordt afgeleid dat de notaris melding ten onrechte achterwege heeft gelaten en dat dan ook nog opzettelijk.

Advocaten die in gevoelige branches praktiseren en die (te) luchtig plegen om te springen met de meldingsplicht (toen nog MOT, nu Wwft) moeten hun voordeel doen met deze schrijnende en ware geschiedenis: alertheid en een gedisciplineerde naleving van de meldingsplicht zijn geboden. En dan gaat het niet alleen om gevallen waarin de advocaat zich in een soort (voorwaardelijke) opzetsituatie bevindt met betrekking tot strafbare (eigen) gedragingen achter de te melden transactie. Het ongebruikelijkheids criterium voor de meldingsplicht is veel ruimer. Het strekt zich uit tot alle professioneel verkregen wetenschap van transacties die volgens objectieve en subjectieve indicatoren meldingsplichtig zijn. Dan heb je het ook over veel meer transacties dan waar je zelf actief dienstverlenend in bent, zoals de veroordeelde notaris.³

Getrouwe nakoming is dus niet alleen wettelijke plicht, maar ook basaal eigen belang!

1 LJN: BY7075; Rechtbank Haarlem, 21 december 2012.

2 Zie mijn dekencommentaar van 20 december 2012.

3 Zie de Handleiding Wwft op de Orde-site; nuttig om weer eens door te nemen!

'Er is een beetje kruisbestuiving nodig'

Het contact tussen rechters, het OM en de advocatuur is onpersoonlijk geworden, stelt advocaat Jaap Spigt. Met de Stichting Rechtbank Balie Gala wil hij daar verandering in brengen. 'Iedereen zit nu op zijn eigen eilandje, zonde.'

Spigt (HKS Advocaten in Rotterdam) wilde de opening van zijn nieuwe kantoor in 2001 groots vieren. Hij nodigde rechters, officieren van justitie, mensen van het OM en advocaten uit. Het contact tussen de 'ketenpartners' beviel zo goed, dat het jaar daarop een locatie werd afgehuurd. Met succes, want er kwamen volgens de organisator ruim driehonderd

personen op af en hebben er inmiddels vijf gala's plaatsgevonden.

Doel van de stichting is volgens Spigt contact te leggen tussen de ketenpartners. 'Ik werk 28 jaar als advocaat en vroeger was de sfeer veel gemoedelijker. Het OM, de rechtbankmedewerkers, iedereen liep door elkaar heen en je sprak elkaar in de wandelgangen. Het persoonlijke contact is er niet meer, iedereen zit nu op zijn eigen eilandje en dat vind ik zonde. Er is een beetje kruisbestuiving nodig,' Spigt heeft er moeite mee dat persoonlijk contact schaars is geworden. 'Ik vind het een verarming van de advocatuur. Twee

weten altijd meer dan een. Ik heb weleens gehad dat het pleiten even niet lekker ging. Dan zei een rechter "Jaap, let daar en daar eens op." Het was een bepaalde begeleiding die je meekreeg, maar dat is allang niet meer.'

Naast het organiseren van het jaarlijkse feest, speelt Spigt (broer van zangeres Frédérique Spigt) ook met de gedachte een landelijke Balie Band op te richten. Hij speelt zelf al jaren in verschillende bands, met muzikanten van onder andere van Marco Borsato. 'Ik zoek nog advocaten die zich bij de Balie Band willen aansluiten.'

(advertentie)

dejong*moons
ADVOCATEN

Kantoorruimte beschikbaar

in schitterend pand op goede locatie in Ede

Eventueel met gebruik van kantoorfaciliteiten

Ook samenwerkingsvormen bespreekbaar

Tel. 0318-763423 www.dejongmoons.nl

ALT KAM BOER ADVOCATEN

CIVIELE CASSATIE ?

- prijsafspraken mogelijk
- ook op basis van toevoeging
- zie onze website voor voorbeeldzaken

Info: mr H.J.W. Alt, Pb. 82228, 2508 EE Den Haag
Tel.: 070 - 358 94 79, fax: 070 - 358 51 97
alt@altkamboer.com, www.altkamboer.com

Geloof kan men niemand schenken, maar waarheid overtuigt!

Grant Thornton Forensic & Investigation Services B.V. is ervaren specialist in forensic accounting en forensic IT. Wij maken hierbij gebruik van de kennis en expertise uit ruim 100 landen waar de leden van Grant Thornton International Ltd gevestigd zijn. Kijk op onze website www.gt.nl/fis.

Neem contact op met één van onze partners:

Peter Schimmel: T 020 - 547 57 57
Mark Hoekstra: T 010 - 270 51 51
E.gtfis@gt.nl

Grant Thornton

An instinct for growth™

Ordebericht

Toetsen beroepsopleiding

8 februari 2013

Najaarscyclus 2012 (+ inhalers):

10.00 - 11.30 uur	Gedragrecht
12.00 - 13.15 uur	Jaarrekeninglezers
14.15 - 16.15 uur	Strafprocesrecht

Inschrijving

Stagiaires die in september 2012 met de Beroepsopleiding zijn begonnen en tweede toetsmoment cursisten (maart 2012 gestart) hoeven zich **niet** op te geven. Inhalers derde toetsmoment kunnen zich per e-mail aanmelden bij Francis Kuiperes (f.kuiperes@advocatenorde.nl).

Wilt u bij inschrijving duidelijk het volgende vermelden:

- naam, voorletter(s), geslacht, uw cursuscode en om welke toets(en) het gaat.

U ontvangt per e-mail een bevestiging van inschrijving.

Examengeld

Het examengeld voor het inhalen/herkansen van toetsen is door de Algemene Raad vastgesteld op € 75,- (excl. btw) per toets. Ná de toetsdag ontvangt u een acceptgiro waarmee u het examengeld kunt overmaken.

Toetslocatie

De toetsen worden afgenomen in de **Expozaal op de 7e etage van het Beatrixgebouw te Utrecht.**

- Voor informatie kunt u bellen met de Nederlandse Orde van Advocaten, afdeling Opleiding (telefoon: 070 - 335 35 55 tussen 09.00 - 12.00 uur).

Column

Kruisiging met verroeste spijkers

Harry Veenendaal

De meeste Nederlanders kijken naar Europa zoals een moslimfundamentalist naar Amerika: met absoluut wantrouwen. Een eenvoudig te activeren ressentiment. Iedere regering die geconfronteerd wordt met grote interne problemen wijst naar buiten. Een sociaal ventiel. Daarbij dankbaar geholpen door populistische auteurs zoals Thierry Baudet en Arend Jan Boekestijn. Zolang Europa wordt afgeschilderd als *The Great Dictator*, worden vergaande binnenlandse maatregelen eenvoudig en zonder morren doorgevoerd. Had Europa meer invloed, dan zou dit met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid niet zo eenvoudig zijn.

Hoe ziet het boodschappenlijstje er ook al weer uit? De herziening ten nadele bij valse verklaringen, vals bewijs, verbeterde forensische technieken. Uitholling van *ne bis in idem* en het gezag van gewijsde. Verschillende verjaringstermijnen worden aanzienlijk verlengd. De onafhankelijkheid van de advocatuur staat op het spel. De faillissementswet leidt tot onaanvaardbare rechteloosheid na faillissement. De gefinancierde rechtsbijstand wordt uitgehouden. Illegaliteit wordt strafbaar. Op grote schaal worden opsporingsbevoegdheden uitbesteed aan BOA's of particuliere ondernemingen. Noodweer en noodweereces worden uitgebreid met als gevolg dat inbrekers de facto vogelvrij zijn. Minimumstraffen worden generiek ingevoerd. De Wet Openbaar Bestuur

wordt vergaand ingeperkt. De vraag is of de officier van justitie nog wel zijn taak als 'waarheidsvinder' in een inquisitoire rechtsstaat kan vervullen. Het leidmotief is 'beter een onschuldige in de gevangenis dan tien schuldigen op straat'.

Paradoxaal biedt Europa een betere bescherming van de rechtsstaat dan onze eigen regering. Is het dan vreemd dat mijn vertrouwen in de Nederlandse politiek is verdwenen. Dít mening wordt ook gedeeld door een meerderheid van de Nederlandse bevolking. De vraag is nu, wat is belangrijker? Griekenland? Waarbij niemand echt begrijpt waar het om gaat. Of de – onwaarschijnlijke – kans dat Europa het Nederlandse pensioenstelsel gaat beïnvloeden? Is een Europese waarborg tegen de ongebreidelde uitholling van onze rechtsstaat niet evidentier? Denkt u werkelijk dat Zweden akkoord gaat met een inperking van de openbaarheid van bestuur? Of dat Frankrijk en Duitsland instemmen met een ongenueanceerd generiek heropenbaar gewijsde (alleen mogelijk bij latere bekentenis van de dader)? Zullen de lidstaten Nederland volgen in omvangrijk, onbeperkt afluisteren en tappen van dataverkeer? Natuurlijk niet.

Nederland pocht met de zelfbenoemde status als 'hoofdstad van het internationaal recht.' Maar dat is slechts misplaatste *window dressing* als tegelijkertijd de eigen rechtsstaat met verroeste spijkers wordt gekruisigd.

A woman with long brown hair, wearing a black turtleneck and black tights, is sitting on a stack of six grey and white 'BANKERS BOX' storage boxes. She is smiling at the camera. The background consists of a filing cabinet with several shelves filled with red folders and black binders. The lighting is bright, highlighting the woman and the boxes.

*Wanda van Kerkvoorden,
nieuw AR-lid:
‘Dikke papieren
dossiers zijn echt niet
meer van deze tijd’*

‘Ik vind overal iets van’

Als nieuw AR-lid van de Orde is Wanda van Kerkvoorden sinds januari verantwoordelijk voor de nieuwe portefeuille ICT, digitalisering en innovatie. En ze kan haar tanden meteen in een omvangrijk project zetten, want de procesvoering wordt gedigitaliseerd. ‘Dikke papieren dossiers zijn niet meer van deze tijd.’

Tekst: Hedy Jak

Als oprichter/partner van SOLV Advocaten, een Amsterdams kantoor gespecialiseerd in technologie, media en communicatie, noemt Van Kerkvoorden de functie ‘op haar lijf geschreven’. Hoewel ze even twijfelde of ze dit wel zou gaan doen, want ja, het kost veel tijd. Maar haar kantoor en het thuisfront omarmden deze nieuwe stap. ‘Als ik het wil doen, dan met volledig *commitment* en niet een beetje. En na wat afstemming kan dat.’

Koe bij de hoorns

In de Algemene Raad was niemand nog overkoepelend verantwoordelijk voor dit dossier, de taken waren onderling verdeeld, vertelt Van Kerkvoorden. ‘Terwijl de portefeuille heel belangrijk is, alle advocaten krijgen straks met innovatie van het recht en digitalisering te maken. Ik vind overal iets van en bemoei me er snel mee, dan moet je ook iets gaan doen als je die kans krijgt.’

Ondanks dat ze slechts een maand bezig is, geeft ze al invulling aan het KEI-project dat staat voor kwaliteit en innovatie, geïnitieerd vanuit het ministerie van Veiligheid en Justitie en in uitvoerende zin belegd bij de Raad voor de Rechtspraak. ‘Het programma heeft twee componenten: innovatie van het procesrecht en inzet van ICT als middel om de toegankelijkheid van het recht te vergroten. Wij als Orde zijn hierop aangehaakt, het is belangrijk dat wij hierin meedenken. Ik hoop dat advocaten zich gaan realiseren wat er op ons afkomt. Het

‘Alle advocaten krijgen straks met innovatie van het recht en digitalisering te maken’

project moet in 2015 klaar zijn, dat is niet heel ver weg meer.’

Simpel procedures inleiden

De digitale toekomstmuziek komt rap dichterbij, maar wat kan de advocatuur gaan verwachten? ‘De grootste verandering is vereenvoudiging en uniformering van de procesvoering en de digitalisering daarvan. Dat heeft onder meer invloed op de manier waarop de procedure ingeleid gaat worden. Beoogd wordt de voorfase simpeler te maken, straks is er geen verschil meer tussen het indienen van een verzoekschrift of dagvaarding maar nog maar één inleidend stuk,’ licht Van Kerkvoorden toe. ‘Er komt een aparte digitale procedure, die in het begin nog naast de papieren procedures zal bestaan maar op enig moment verplicht zal worden voor professionele partijen.’

Volgens Van Kerkvoorden gaan het om een groot project. ‘Ik ben nu de lijnen aan het ontwaren. Het is een uitdaging

en de plannen zijn ambitieus. Omdat het KEI-project ook in het regeerakkoord is opgenomen, wordt er op resultaat gestuurd. Maar ik kan me voorstellen dat de invoering gefaseerd kan gebeuren. Een issue is ook de beveiliging, we willen veiligheid kunnen waarborgen, dat krijgt de volle aandacht.’

Openstaan voor criticasters

Het nieuwe AR-lid vermoedt dat er op de ontwikkelingen uiteenlopende geluiden zullen zijn te horen vanuit de advocatuur. ‘De achterban is divers. Sommige zullen zeggen: “Fijn daar zijn we echt aan toe”, maar veel advocaten doen nu nog alles op papier. Voor hen is het, als je kijkt naar kosten en voorbereiding, een hele stap om over te gaan van papier naar digitaal. Maar ik verwacht geen echte weerstand. Het vergroten van de toegankelijkheid in het recht, daar kunnen advocaten naar mijn mening alleen maar voor zijn. Het maakt ieders leven makkelijker. Bovendien zijn dikke papieren dossiers echt niet meer van deze tijd.’

Van Kerkvoorden vertelt dat ze vanuit het ondernemerschap gewend is kortere langetermijndoelen te stellen en daar naartoe te werken. ‘Zodra ik straks een helder beeld heb van wat er moet gebeuren, zal ik dat expliciet maken en naar buiten uitdragen. Bij veranderingen vind ik het belangrijk vooruit te kijken, maar ik sta open voor criticasters. Juist als er op plannen wordt geschoten, kun je het gaandeweg beter maken. Ik doe dan ook een beroep op advocaten voor feedback.’

M BLIJFT INNOVEREN

ONBEPERKTE INLOOP & ONBEPERKTE UITLOOP

VOOR ONZE BEROEPSAANSPRAKELIJKHEIDSVERZEKERING

Sinds 2007 ontwikkelt Mutsaerts onder M-verzekeringen voor advocaten, notarissen, accountants en gerechtsdeurwaarders speciale verzekeringen, hetgeen ertoe heeft geleid dat wij inmiddels een bekende naam in deze beroepsgroepen zijn en een substantieel marktaandeel hebben verworven. Onze dienstverlening is op maat voor zowel eenmanszaken, kleine en grotere maatschappen, NV's of coöperaties.

De producten van M kenmerken zich doordat zij afgestemd zijn op uw risico's en behoeftes en dat in collectiviteit de beste afspraken met (her)verzekeraars gemaakt zijn. Naast de advisering in de beste producten staat een hoog niveau van dienstverlening en service bij M voorop.

De producten van M blijven continu in ontwikkeling. Zo kunt u nu een arbeidsongeschiktheidsverzekering met eindleeftijd 67 afsluiten en is bij de M-beroepsaansprakelijkheidsverzekering standaard het in- en uitlooprisico onbeperkt meeverzekerd.

Neem contact met ons op voor een offerte of een vergelijking met uw huidige polissen. U zult verbaasd zijn over het resultaat. **Een premiebesparing op uw huidige verzekeringen van 20 tot 70% over de looptijd is meer regel dan uitzondering.** Heeft u nog tips voor verdere innovaties? Dan nodigen wij u van harte uit contact met ons op te nemen.

PENSIOENLEEF TIJDPROOF

VOOR ONZE ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSVERZEKERING

Nieuw

M-ALL RISK KANTORENPOLIS

Uw opstal, inventaris, bedrijfsschade en kunst verzekeren met ongekend uitgebreide voorwaarden

en tegen een zeer scherpe premie? Dat kan bij de M-All Risk Kantorenpolis.

In tegenstelling tot gebruikelijke voorwaarden op uitgebreide condities, bieden wij dekking op basis van All Risk voorwaarden. Dit houdt in dat vrijwel alle van buiten komende onheilen verzekerd zijn.

M-VERZEKERINGEN
EXCLUSIEF VOOR ADVOCATEN, NOTARISSEN, GERECHTSDEURWAARDERS EN ACCOUNTANTS

Kenniscentrum Wwft vraagbaak voor advocaten

De Wwft verplicht advocaten 'ongebruikelijke transacties' te melden bij de FIU Nederland. In 2011 waren er slechts elf ongebruikelijke transacties en zeven meldingen. Zijn advocaten in de regel onbevlekt? Of houden ze onrechtmatige handelingen goed geheim?

Tekst: Shirley Copijn

Zeven meldingen van ruim 17.000 advocaten in Nederland is opmerkelijk laag, vindt Bas Martens, deken van de Haagse Orde van Advocaten. 'Advocaten hebben vaker dan ze denken te maken met de Wwft. Maar de wet is nogal ingewikkeld, geeft soms misverstanden en leeft niet bij advocaten. Reden te meer voor de oprichting in januari 2013 van het Kenniscentrum Wwft.'

Informatiebaken

Alle advocaten met vragen over de toepassing van de Wwft (Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme) kunnen hier terecht. Een strafrechtadvocaat wiens cliënt vraagt tijdelijk zijn geld te beheren. Maar ook een civielrechtadvocaat die adviseert over onroerend goed. Of een echtscheidingsadvocaat die bijstand verleent bij de boedelverdeling. Martens: 'Een misverstand is dat procederende advocaten zonder adviesrol niets te maken hebben met de Wwft. Neem bij twijfel contact op met het kenniscentrum. Als je conform de Wwft een ongebruikelijke transactie meldt, ben je gevrijwaard voor vervolging.'

Privileges waarmaken

'Werk je als advocaat of gebruik je het vak als dekmantel voor andere transacties? Een retorische vraag. Ga dus niet in op verzoeken om geld te beheren of via de derdenrekening veilig te stellen als deze transactie niets met de zaak te maken heeft,' adviseert familierechtadvocaat Emma Kostense van Van Hilten de Vries & Van Ruitenbeek Advocaten.

Ze is blij met het Kenniscentrum Wwft. 'De kwaden onder de beroepsgroep vang je hier niet mee, maar het draagt bij aan een beter imago als advocaten hun privileges waarmaken. Als advocaat heb je immers privileges zoals het verschoningsrecht dat verantwoordelijkheid vraagt.'

Met ongebruikelijke transacties heeft ze zelf nooit te maken. Een contante betaling van hoogstens 1500 euro, ruim binnen de grenzen. Kostense: 'Wij declareren doorgaans maandelijks, dus de kosten lopen nooit hoog op. En stel, een cliënt in echtscheiding betaalt het maandbedrag liever contant, zodat haar man niet op de hoogte is, dan is dit akkoord.'

Kostense is ook alert als een cliënt zich meldt voor een zaak buiten haar expertisegebied. 'Vraag je dan altijd af: waarom benadert diegene mij en niet een hierin gespecialiseerd kantoor?'

Onderbuikgevoel

Ook René Willemsen, ondernemingsrechtadvocaat bij GMW Advocaten volgt zijn onderbuikgevoel. 'Ons kantoor werkt internationaal. Dan krijg je soms vreemde mailtjes van onbekenden. Door de toonzetting, het geen antwoord krijgen op vragen en een vaag e-mailadres weet je: dit is foute boel. Daar ga ik niet op in. En wil een buitenlandse vennootschap in Nederland via ons geld vorderen, dan doen wij altijd het gebruikelijke cliëntenonderzoek: paspoort en kadastragegevens opvragen en controlebevestiging door een advocaat of notaris ter plekke. Pas als de partijen en documenten legitiem blijken, starten we de procedure.'

Willemsen juicht de komst van het Kenniscentrum Wwft toe. 'Het is laagdrempelig voor advocaten om met vakbroeders te toetsen of ze een transactie moeten melden of niet. En goede voorlichting over praktijksituaties maakt de wet inzichtelijker. Ook wijzelf scholen onze medewerkers.'

Red flags

Arjan van den Steenhoven, cassatie- en ondernemingsrechtadvocaat bij Salomons Van der Valk Advocaten geeft aan dat de aard van een cliënt, de beoogde transactie of de herkomst van gelden redenen kunnen zijn voor 'verscherpt cliëntenonderzoek'. 'Dat is het geval als ik *red flags* zie voor witwasactiviteiten. Bijvoorbeeld bij transacties met partijen afkomstig uit door de FATF aangewezen risicolanden. Of als gebruik wordt gemaakt van buitenlandse entiteiten waarbij de zeggenschapstructuur niet transparant is.'

In maart geeft hij in opdracht van de Haagse Orde een cursus Wwft. 'Een groot deel van de advocatuur beseft de gevolgen van de Wwft niet. In de cursus wijs ik op misverstanden, signalen, risicofactoren en eigen verantwoordelijkheid.'

Meer inzicht

Het Kenniscentrum Wwft hoopt meer inzicht te krijgen in ongebruikelijke transacties, rechtsgebieden en soorten advocatenkantoren waar problemen zich het meest voordoen. 'Een meer proactieve werkwijze en samenwerking met de unit Financieel Toezicht Advocatuur van de Nederlandse Orde van Advocaten verbetert uiteindelijk het toezicht,' aldus Martens.

www.rechtindepraktijk.nl

De Praktijk van
 Ferry, Erik, Laurien,
 Mark, Mieke, Jolling,
 Rieme-Jan, Rik en Toon

DE PRAKTIJKBLADEN VAN SDU

SDU PRAKTIJKBLADEN: RECHT IN DE PRAKTIJK

Met de Praktijkbladen van Sdu leest u op een ontspannen wijze over alle ontwikkelingen binnen uw vakgebied. De deskundige redactie volgt jurisprudentie, rechtspraak en literatuur op de voet en vertaalt nieuwe inzichten naar leesbare, verdiepende en praktijkgerichte artikelen. Hiermee bent u altijd op de hoogte van de laatste ontwikkelingen en kunt u uw cliënten op de juiste wijze adviseren.

Voor bijna ieder juridisch vakgebied is er een Praktijkblad in de vorm van een tijdschrift, online en app voor iPhone & iPad, inclusief een wekelijks e-zine. Zo blijft u bij op de manier die bij u past, waar en wanneer u dat wilt.

Oordeel zelf. Kijk op www.rechtindepraktijk.nl voor een gratis proefabonnement.

Toezicht advocatuur

‘Er moet geoperationaliseerd worden’

Het eindrapport over de toezicht op de advocatuur van interim-rapporteur Rein Jan Hoekstra laat zien dat de eerste, grote stappen zijn gezet. Toch missen veel projecten nog een praktische en concrete invulling. ‘De externe verantwoording over de activiteiten is een ondergeschoven kindje.’

Tekst: Hedy Jak

In juni vorig jaar kwam Hoekstra met een kritisch tussenrapport over het toezicht op de advocatuur. Nu, ruim een halfjaar later, stelt hij dat veel van zijn aanbevelingen destijds zijn opgepakt door de Algemene Raad van de Orde en de lokale dekens. ‘Er staat al veel op poten,’ aldus de interim-toezichthouder, ‘maar belangrijk is dat het over de hele linie geoperationaliseerd moet worden.’

Actief of afwachtend

Financieel toezicht wordt de belangrijkste focus van 2013, staat in het eindrapport te lezen. De unit FTA (Financieel Toezicht Advocatuur) is opgericht en gaat zich bezighouden met het toezicht op derdengelden, de administratie en naleving van de Wwft. De Algemene Raad heeft 800.000 euro gereserveerd voor verdere uitbreiding van de unit komend jaar. Echter, het ontbreekt nog enigszins aan concrete invulling van de plannen. ‘Het is een dilemma. Wil de Orde de unit actief inzetten of juist een meer afwachtende functie toebedelen, dat het FTA pas wordt ingeschakeld bij een seintje van lokale dekens? De contouren zijn gezet om een actief programma op te stellen, maar in welke mate is nog niet bekend. Het is wenselijk dat dit snel duidelijk wordt.’

Proactief kantoorbezoek

Als heikel punt in het tussenrapport noemde Hoekstra het gebrek aan proactief toezicht van de lokale dekens. Inmiddels is in het dekenberaad afgesproken

dat dekens tien procent van alle kantoren jaarlijks gaan bezoeken. De selectie van de kantoren gaat systematisch, volgens een thema of binnengekomen signalen. Is tien procent voldoende voor proactief toezicht? Hoekstra vindt het een begin. ‘Maar het moet *overall* gebeuren. Sommige arrondissementen zijn al heel aardig op weg en andere moeten er nog aan beginnen.’

Klachtenregistratie

De verantwoording naar buiten toe, vindt Hoekstra nog een zorgelijk punt. ‘De externe verantwoording over de activiteiten is nog een ondergeschoven kindje. Terwijl politiek en andere betrokkenen willen weten of de advocatuur goed functioneert aan de hand van verslaglegging.’ Op de vraag of er afspraken zijn gemaakt over het communiceren van bijvoorbeeld klachtenregistratie zegt de interim toezichthouder dat er nog een slag is te slaan. ‘De praktische uitwerking en taakverdeling zijn er nog niet. Dat moet zo snel mogelijk in gang gezet worden. Belangrijk is ook dat je aan de resultaten veel kunt aflezen, met deze informatie kun je je beleid aanpassen om klachten te voorkomen.’

Standpunt innemen

Bij geschillen wordt niet in alle gevallen een dekenstandpunt geformuleerd, concludeerde Hoekstra. Dekens willen die differentiatie behouden en het Hof, de raden van discipline en de AR ook. In het rapport spreekt Hoekstra echter de voorkeur uit voor het standaard formu-

leren van een dekenstandpunt. ‘Dat past in de benadering van actief toezicht dat ontplooid moet worden. Dekens moeten hun verantwoordelijkheid nemen en een standpunt verwoorden. Een advocaat-generaal trekt ook een conclusie. Je neemt je verantwoordelijkheid, ook al wordt het misschien niet altijd opgevolgd. Dekens moeten duidelijk maken welk standpunt ze innemen voor de verdere procedure. Dat geeft ook invulling aan het profiel van deken.’

Voluit toetsen

‘Ik constateer dat klachten over advocaten van de wederpartij vaak marginaal worden getoetst. Dat zou vaker een volledige toetsing moeten zijn. Het algemene argument “in het beroep van advocaat heb je vrijheid” wordt vaak gebruikt, maar dat vind ik niet afdoende. De overtuigingskracht van uitspraken moeten een basis hebben van feiten en gefundeerde argumentatie. Als je marginaal toetst, moet je kunnen aangeven waarom je dat doet.’

Hoekstra is door de Orde gevraagd in 2013 aan te blijven al interim-toezichthouder. Hij gaat gericht onderzoeken hoe de operationalisering van onder andere het financieel toezicht verder verloopt. ‘Ik blijf de rijdende trein volgen. En nauwlettend in de gaten houden of die ook blijft rijden.’

De eindrapportage van interim-rapporteur Rein Jan Hoekstra, is te vinden op de website www.toezichtadvocatuur.nl.

Gerritse Poelman advocaten voert een commerciële praktijk. Het kantoor, waar 5 advocaten en 5 secretariële ondersteuners aan zijn verbonden, levert hoogwaardige juridische dienstverlening in een informele sfeer. Wij richten ons op advisering en procesbegeleiding aan ondernemingen, (non-profit) organisaties en particulieren. Specialisaties van het kantoor zijn:

ondernemingsrecht, arbeidsrecht, insolventierecht, letselschade en familierecht.

De praktijk wordt in een markante kantoorvilla aan de rand van het centrum uitgeoefend.

Mede wegens de toename van de praktijk zijn wij op zoek naar 2 advocaten (m/v):

- een gevorderde advocaat stagiaire en/of
- een advocaat medewerker

ten behoeve van de familierechtspraktijk (1)

en

ten behoeve van de ondernemingsrechtspraktijk (insolventierecht en arbeidsrecht) (1)

die op genoemde rechtsgebieden werkzaam zullen zijn.

Beide kandidaten dienen te beschikken over:

- gedegen juridisch inzicht
- analytisch denkvermogen
- praktische en zakelijke instelling
- uitstekende contactuele vaardigheden.

Wij bieden goede arbeidsvoorwaarden met ruimte voor persoonlijke ontwikkeling. Binnen ons kantoor bestaat een hecht teamverband, wordt hard gewerkt en bestaat een goed evenwicht tussen privé en praktijk.

Bij gebleken geschiktheid behoort toetreding tot de maatschap tot de mogelijkheden.

Voor het inwinnen van nadere inlichtingen en het zenden van uw sollicitatiebrief met c.v. kunt u zich wenden tot de heer mr P. E.A.M. Gerritse (Postbus 902, 5000 AX Tilburg of per e-mail: gerritse@gpadvocaten.nl), tel. nr.: 013 – 5444545.

De sluitingstermijn is 14 dagen na publicatie.

Meeuwse Van den Pol *advocaten*

zoekt

**een advocaat medewerker of
een (gevorderd) advocaat stagiaire**

De praktijk van ons kantoor richt zich op meerdere disciplines, zoals ondernemingsrecht, insolventierecht, personen- en familierecht, strafrecht en algemeen verbintenissenrecht.

Sollicitaties graag richten aan
Mr W.M. van den Pol.

Hoge Torenstraat 8
Postbus 3048
4200 EA GORINCHEM
0183-630200

info@mvdpadvocaten.nl

TEGEN EEN VASTE PRIJS DE ALIMENTATIE LATEN BEREKENEN

- Wilt u een onafhankelijk rapport?
- Wenst u een contra expertise?
- Is alimentatie berekenen niet uw dagelijks werk?

Voor die situaties bieden wij een oplossing. Voor een vaste prijs laat u snel en goed een alimentatierapport maken door ervaren collega's. Het is méér dan een berekening: u krijgt een goed leesbaar en betrouwbaar rapport dat u en uw cliënt een volledig inzicht geeft in de juridische rechten en plichten. Met toepassing van de Tremanormen 2013 en Methode Bol.

We verstrekken u graag méér informatie over de mogelijkheden.
Mr.drs.J.P.M.Bol, tel. (072) 511 84 50.

Herziening gerechtelijke kaart

Een operatie met veel voeten in de aarde

Het gerechtelijke landschap ziet er sinds 1 januari van dit jaar ingrijpend anders uit. Hoe pakt deze verandering tot nu toe uit voor advocaten? Een actueel overzicht.

Tekst: Sabine Droogleevers Fortuyn

Welke rechtbank en zittingsplaats dient een advocaat onder de nieuwe omstandigheden te noemen in een dagvaarding van een specifieke zaak? Het nieuwe zaaksverdelingsreglement op de website van de Raad voor de rechtspraak zou hierover uitsluitsel moeten geven. In de praktijk blijkt dat echter niet altijd het geval te zijn.

Onduidelijkheid

Dat ondervond ook Willem Boonk, advocaat in de commerciële (proces) praktijk, met bijzondere expertise op het gebied van transport en logistiek. Voor zijn kantoor, Ten Holter Noordam Advocaten in Rotterdam, zocht hij uit wat de praktische gevolgen zijn van de invoering van de Wet herziening gerechtelijke kaart. 'Dat heeft veel tijd gekost,' zegt Boonk. En nog is hij met vragen blijven zitten. 'In het zaaksverdelingsreglement staat Rotterdam of Dordrecht genoemd als zittingsplaats. Maar op welke basis voor Rotterdam en op welke basis voor Dordrecht gekozen moet worden, is niet duidelijk. Op de website van Rechtbank Rotterdam staat weer dat alle zaken tot aan de comparitie worden behandeld in de zittingsplaats van de rechtbank. Ik vraag me af waarom er in het zaaksverdelingsreglement iets anders staat dan op de website.'

Volgens Michiel Boer, persvoorlichter bij de Raad voor de rechtspraak lijkt dit een 'aanloopprobleem bij een reorganisatie. Een weeffout in de uitvoering die snel hersteld kan worden.'

'Ik vraag me af waarom er in het zaaksverdelingsreglement iets anders staat dan op de website'

Van 19 naar 10

De nieuwe zaakverdeling is een praktisch onderdeel van de herindeling waarbij de negentien arrondissementen die Nederland tot voor kort telde, zijn overgegaan in tien arrondissementen. In plaats van vijf ressorten zijn er nu vier. Bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn tweëndertig zittingsplaatsen van de arrondissementen aangewezen. Vierentwintig kantonlocaties verspreid over het hele land zullen verdwijnen. Afhankelijk van zaken zoals huurcontracten zullen de locaties gefaseerd in de periode 2013 – 2018 worden gesloten.

Fuseren en splitsen

Arrondissement Oost-Nederland zal per 1 april weer worden gesplitst in rechtbank Overijssel en rechtbank Gelderland. In de zomer van het afgelopen jaar stemde de Eerste Kamer unaniem in met een motie die hiervoor de aanzet heeft gegeven. Eind november ging de Tweede Kamer akkoord met de splitsing van het, qua oppervlakte grootste, arrondissement.

Voor rechtbank Oost-Nederland was het niet haalbaar om per 1 januari al met rechtbank Gelderland en rechtbank Overijssel van start te gaan.

Dat betekent dat de rechtbanken Zwolle, Almelo, Zutphen, Arnhem eerst moesten fuseren en dat Gelderland en Overijssel per 1 april weer moeten splitsen. 'We lopen al vooruit op de splitsing,' zegt Paul Wilmink. Formeel is hij de deken van het gebied maar hij draagt de verantwoordelijkheid gedeeltelijk over aan Paul Manning, lid van de Raad van Toezicht, en toekomstig deken van rechtbank Overijssel. 'Als er in Arnhem een klacht tegen een advocaat in Overijssel binnenkomt, wordt die daar ook behandeld,' zegt Wilmink. 'Zo proberen we te doen wat we kunnen doen,' zegt Manning. 'Maar het is wel wringen in een aantal bochten voor een paar maanden. Ik hoop dat het snel 1 april wordt, en dat is geen grap.'

Met volle kracht vooruit

De verschillende bestuurlijke veranderingen hebben veel tijd en energie gekost, vertelt Wilmink. 'Nu gaan we met volle kracht vooruit, met arrondissement Gelderland en arrondissement Overijssel, beide nu nog onderdeel van arrondissement Oost-Nederland.'

Volgens Wilmink helpt de schaalvergroting bij het professionaliseren van het toezicht. Daar wil hij zich dan ook op gaan toeleggen. 'Hoe meer advocaten een arrondissement telt, des te meer middelen komen er beschikbaar voor professioneel toezicht.'

Nieuw specialisme: erfrecht voor advocaten

De erfrechtpraktijk voor advocaten groeit. 'Het is een familieconflict in een juridisch jasje.'

Tekst: Trudeke Silleviss Smitt

'De babyboomers hebben veel geld verdiend. Die generatie begint nu te overlijden, dus is er bij erfenissen vaak veel te verdelen,' vertelt Menno Van Gaalen. Hij werkt als advocaat en erfrechtsspecialist bij Wintertaling advocaten & notaris in Amsterdam en is vicevoorzitter van de vereniging van Familierecht Advocaten Scheidingsmediators (vFAS). 'Bovendien zijn de familieverbanden losser geworden, door de individualisering van de maatschappij. Dan kiezen mensen eerder voor eigenbelang. Ik denk dat in deze ontwikkelingen de oorzaak ligt van een toenemend aantal erfrechtelijke conflicten.'

Een op de vier erfenisverdelingen leidt tot onmin, volgens onderzoek van familietherapeut Else-Marie van den Eerenbeemt. In achttien procent van de gevallen loopt het conflict zo hoog op dat broers en zussen elkaar daarna niet meer zien. Begin januari zei zij in het actualiteitenprogramma *Nieuwsuur*: 'Mensen die onterfd zijn, of de zondebok van de familie, of kinderen van gescheiden ouders uit het eerste huwelijk die genegeerd worden: de Ardennen zitten weer vol met mensen die vluchten voor de pijn van Kerstmis.'

Opleiding

Volgens vFAS-bestuurslid Van Gaalen is sprake van een toenemend besef bij het publiek en in de advocatuur dat erfrecht een apart specialisme vormt. 'Steeds meer advocaten die ik in erfrechtelijke zaken tegenkom zijn er al langer mee bezig en profileren zich er ook mee. Had je vijf jaar

Tuchtzaak: 'dominante dwingeland'

Mr. X stuurde zijn cliënte in een erfkwestie een persoonlijk advies: haar broer O was 'een dominante dwingeland, die elke mogelijkheid aangrijpt om zijn zin en mening door te drukken. Dat uw broer H hier feestelijk voor bedankt, kan ik mij zeer goed voorstellen. Ik vermoed dat u beter af bent indien u zou proberen de relatie met H te herstellen.' Volgens de advocaat werkte broer O alleen maar tegen. 'En intussen loopt hij te verkondigen dat hij het zo goed met u voorheeft. Naar mijn mening is dat huichelarij.' De advocaat kreeg van de tuchtrechter in eerste instantie een waarschuwing (LJN: YA3660). Er loopt inmiddels een appelprocedure.

Commentaar van erfrechtsspecialist Van Gaalen: 'Het is goed dat de advocaat inzicht probeert te verschaffen in het achterliggende conflictmodel. Ik zou de cliënte alleen adviseren zich zelfstandiger op te stellen, zonder het gedrag van haar broer af te keuren. Alleen door je eigen gedrag te veranderen kun je patronen doorbreken.'

geleden nog zo'n twintig specialisten, ik denk dat het er nu vijftig of zestig zijn.' In lijn met die ontwikkeling heeft de vFAS het erfrecht tot aandachtsgebied verkozen en een specialisatie-opleiding opgezet, die in maart van start gaat. 'De eerste leergang voor dertig man was binnen vierentwintig uur vol. We hebben nu een wachtlijst,' vertelt Van Gaalen. De eerste

curcus richt zich vooral op de juridisch-inhoudelijke kant van de geschillen.

Waar gaan de conflicten zoal over? Van Gaalen: 'Onterving komt nog steeds veel voor. Onterde kinderen hebben alleen recht op de legitieme portie: een geldbedrag dat binnen vijf jaar moet worden opgeëist. Daarnaast zijn er de klassieke verdelingsconflicten: wie krijgt het landgoed, de boerderij of de familiestukken? En dan zijn er vaak problemen in de relatie tussen de langstlevende echtgenoot en de kinderen, meestal uit een eerder huwelijk.'

Het rechtsgebied staat op zichzelf, en kent veel korte, afwijkende verjaringstermijnen. Inhoudelijke scholing is dus volgens Van Gaalen geen overbodige luxe. Maar ook kennis van en ervaring met mediation vindt hij onontbeerlijk. 'Dat verbetert je kijk op het conflict. Het is een familieconflict in een juridisch jasje. Als advocaat moet je partijen zo snel mogelijk om tafel krijgen om te bespreken wat het onderliggende geschil is.' Daarom komt er bij de vFAS in het najaar een vervolgoopleiding mediation voor erfrechtsspecialisten. 'We zijn hierover in gesprek met de Stichting Nalatenschapsmediation, waarin ook mensen uit de notariële hoek zitten.'

Bovendien is er een afzonderlijke specialistenvereniging voor erfrechtadvocaten in oprichting. Contactpersoon is Katelijne van Barneveld, erfrechtadvocaat in Arnhem.

Familietherapeut Else-Marie van den Eerenbeemt schreef een boek over erfrechtconflicten: Wie krijgt de gouden armband van moeder?, Amsterdam, Bert Bakker, 2013.

L4L

Advocaat in ‘het meest wetteloze deel van Rusland’

Met gevaar voor eigen leven verdedigt de Tsjetsjeense advocaat Magamed v verdachten van moslimterreur. Hij overleefde een aanslag maar loopt de rest van zijn leven waarschijnlijk mank. L4L steunt hem al geruime tijd. Onlangs verbleef hij drie maanden bij Shelter City in Den Haag, om op adem te komen.

Tekst: Tatiana Scheltema

Het is een vreemd beeld: een goed uitziende jongeman die loopt met een stok. Hij heeft geluk gehad, weet advocaat Magamed Abubakarov. Sinds 2007 is hij de raadsman van ‘moslimterroristen’ die betrokken zouden zijn bij de wilde aanval op het regeringsgebouw in het stadje Nalchik in de deelstaat Kabardino-Balkarië twee jaar eerder. Sindsdien wordt hij ‘gemonitord’ door de autoriteiten. ‘Al Qaida-advocaat’ wordt hij genoemd in overheidskringen. Zijn werk zou hem weleens zijn leven kunnen kosten, werd hem door een politieagent verteld. Dreigementen om zijn advocatenlicentie af te pakken waren er ook.

De aanslag gebeurde zo: laat op de avond, op de weg van Grozny naar Nalchik, werd hij ingehaald door een politieauto die hem maande te stoppen. Gewapende en gemaskeerde agenten vroegen of hij de achterbak wilde openmaken. Toen: een harde klap, van een derde auto die hem aanreed. ‘Jammer dat ze de klus niet hebben afgemaakt,’ zou er later in het kantoor van de openbaar aanklager in Nalchik over zijn gezegd.

De botten in zijn linkerbeen zagen er op de röntgenfoto uit als gruis, hij moest ruim een jaar revalideren en nog altijd zit zijn been vol ijzeren pennen. Waarschijnlijk is ook het zenuwstelsel aangetast, het gevoel in zijn linkerhand is weg en hij heeft geen controle over de spieren in zijn been. En nog altijd heeft hij last van nachtmerries, afgewisseld door slapeloosheid. Hij kan zich moeilijk concentreren.

Abubakarov is een etnische Tsjetsjeen, wiens familie door Stalin werd gedeporteerd naar Kazachstan. Tsjetsjenen worden in Rusland gediscrimineerd en zijn familie verhuisde terug naar de Tsjetsjeense hoofdstad Grozny, volgens Abubakarov het ‘meest wetteloze deel van Rusland, waar de veiligheidsdiensten onaantastbaar zijn en ongestraft talloze mensenrechtenschendingen plegen.’ Dat maakt hem extreem kwetsbaar. Zijn moeder, die in Grozny woont en bij wie hij die bewuste avond op bezoek was geweest, werd al eens bedreigd door de veiligheidsdiensten.

Het onderzoek naar de plegers van de aanslag heeft, na ruim een jaar, nog niks opgeleverd. In feite is er helemaal geen onderzoek, constateert Abubakarov. Aanvankelijk probeerde zijn familie het op een akkoordje te gooien met de bestuurder van de auto – zo gaat dat in Tsjetsjenië – tot de bestuurder en zijn familie verdwenen. Abubakarov wil het er niet bij laten zitten en zal opnieuw aangifte doen.

Foto: Hollandse Hoogte

‘De advocaat zie ik als mijn tegenspeler’

Net als de advocaat wil de officier van justitie strafzaken tot een goed einde brengen. Waarbij de een de belangen van een cliënt verdedigt, behartigt de ander een tegenovergesteld maatschappelijk belang. Hoe kijken officieren van justitie tegen advocaten aan? Zes officieren aan het woord over hun opponenten in het strafproces.

Tekst: Henriette van Wermeskerken
Foto: Erik van der Burgt

Jantien Kolkman (36), officier in Arnhem

‘Wij zijn benaderbaar voor advocaten. Meer dan zij wellicht denken. Neem toch vaker contact met ons op, liefst in een vroeg stadium van de zaak. Dat zou ik advocaten willen toeroepen. Ik realiseer me heel goed dat je als advocaat in het begin met 1-0 achterstaat. Want wij leiden het opsporingsonderzoek, wij weten welke lijnen worden uitgezet, waar het allemaal naartoe gaat. Pas als er een verdachte is, wordt de advocaat bij de zaak betrokken; die heeft op dat moment een achterstand in informatie.’

Soms komt een advocaat op zitting met onderzoekswensen waarvan ik denk: daar hadden we eerder wat mee kunnen doen. Of hij of zij wil dat de voorlopige hechtenis van de cliënt geschorst wordt en dan is er een reclasseringsrapport nodig. Die advocaat had mij gewoon kunnen bellen; daar sta ik zeker voor open. Natuurlijk verdedigt de advocaat andere belangen dan ik, maar contact in een vroeg stadium kan de zaak ten goede komen, voor alle partijen. Dan weet je wat er speelt, wat je aan elkaar hebt, en soms haalt het de kou uit de lucht.’

Meer dan een doorgeefluik

‘Een goede advocaat is voor mij iemand die de belangen van zijn cliënt voor ogen heeft, maar wel de regie houdt en niet blindelings de wensen van de cliënt uitvoert. Er zijn advocaten die op zitting zo’n beetje alle verweren voeren die in het wetboek staan. Met alle respect, dat doet afbreuk aan de verdediging. De advocaat is meer dan een doorgeefluik, hij of zij moet als filter fungeren en dat ook naar de cliënt uitdragen.’

In de regel ervaar ik de bijdrage van de advocaat als zinvol. Ook als ik niet het nut zie van een verzoek of een bezwaarschrift kan dat er wel degelijk zijn. De advocaat kan er allerlei redenen voor hebben die voor mij niet kenbaar zijn. Als de advocaat de afweging maar heeft gemaakt. Het is prettig als de advocaat en ik beiden een constructieve opstelling hebben met begrip en waardering voor elkaars rol in het proces.’

Hendrik-Jan Talsma (34), officier in Den Haag

‘Advocaten zijn onze professionele partners in het strafproces. Wij vertegenwoordigen een breder belang: van de maatschappij, het slachtoffer, en ook, natuurlijk op een andere manier dan voor de advocaat geldt, de verdachte. Een goede advocaat heeft de juiste mix van juridisch inzicht, kennis, gedrevenheid, intelligentie en liefde voor het optreden in het openbaar namens een ander. Letterlijk is hij voor zijn cliënt erbij geroepen, zoals het woord “advocare” zegt.

In het strafrecht kennen wij de onschuldpresumptie. In de verhouding tussen officier en advocaat hanteer ik graag de betrouwbaarheidspresumptie. Het is van wezenlijk belang dat wij er over en weer vanuit gaan, en kunnen gaan, dat wij betrouwbaar zijn. Een basishouding van argwaan, geslotenheid en het idee dat de officier je cliënt een hak wil zetten helpt de zaak niet. Mijn vertrouwen in een advocaat is weleens beschaamd, toen ik materiaal ter beschikking had gesteld en de overeengekomen vertrouwelijkheid is geschonden. Gelukkig is dat een grote zeldzaamheid. Met een positieve basishouding verloopt de zaak beter. Ik zie graag dat een advocaat goed debatteert: scherp, hard op de inhoud maar met behoud van wellevendheid, met ruimte voor relativering en humor. Daar geniet ik van.’

Persoonlijk contact

‘Het is prettig en zinvol als een advocaat tijdig contact opneemt in een zaak. Wij moeten er als OM natuurlijk wel voor zorgen dat wij bereikbaar zijn, terugbellen en snel reageren op verzoeken. Een persoonlijk of telefonisch contact draagt bij aan een goede professionele sfeer. Advocaten kunnen een belangrijke rol vervullen bij het actief zoeken naar andere dan strafrechtelijke oplossingen. De advocaat kent zijn cliënt en is vaak bij uitstek in de positie om te zeggen: “Moeten we dit nu via het strafrecht oplossen?” Sommige conflicten lenen zich goed voor afspraken in de sfeer van schadevergoeding, excuses, zaken uitpraten. Juridisch is het dan bijvoorbeeld mishandeling, maar de vraag is of de klassieke strafrechtelijke afdoening de meest rechtvaardige oplossing is. Wij als OM kijken in het kader van ZSM ook naar alternatieve afdoeningen. Wat mij betreft krijgt dit soort herstelrecht een grotere rol.’

Monique Luijpen (41), officier in Rotterdam

‘De advocaat zie ik als mijn tegenspeler. In de zittingszaal maar ook, met terugwerkende kracht, tijdens het opsporingsonderzoek. De advocaat controleert wat ik doe en wat ik in het opsporingsonderzoek heb gedaan. In een grote zaak waarin veel bijzondere opsporingsbevoegdheden zijn gebruikt heeft een advocaat heel wat punten na te lopen. Zijn de regels bij doorzoekingen nageleefd? En bijvoorbeeld als er verdovende middelen naar het NFI zijn gestuurd: kloppen de zegelnummers van de monsters met de rapporten? Een goede advocaat oefent die rol als controleur optimaal uit en benut de mogelijkheden die de wet biedt voor zijn cliënt. Dat houdt ons als OM ook scherp.

Ik vind het knap als een advocaat in een zaak waarin zijn cliënt ontkent maar die toch, gelet op het bewijs, op een veroordeling uitloopt, op een nette manier voor zijn cliënt het onderste uit de kan weet te halen. Wij leveren een panklaar dossier en het is de taak van de advocaat daar gaten in te schieten.’

Integriteit

‘Wat mij betreft speelt de advocaat een actieve rol, ook vóór de zitting. Sinds dit jaar heeft de rechter-commissaris een grotere rol gekregen om de voortgang in het proces te bewaken. Daarbij past dat advocaat en officier elkaar opzoeken. Direct contact, telefonisch, dat spreekt mij aan. Het kost meer tijd dan even een fax maar het levert ook meer op. Soms ergert het mij als een advocaat op het laatste moment met allerlei verzoeken komt, of als ik maanden niets van hem of haar hoor terwijl er een grote zaak loopt. Je moest eens weten, denk ik dan weleens als ik op zitting de verdachte zie.

Onlangs vroeg een advocaat op het laatste moment een reclaseringsonderzoek in een moordzaak. De verdachte heeft bekend en zit al jaren vast. Die zit in zijn eigen tijd, kun je zeggen, maar je kunt ook aan de nabestaanden denken. Een integere advocaat heeft daar oog voor. Bovendien kan het ook voor de verdachte prettiger zijn als er een eind aan de zaak komt. Voor afgestraften zijn er meer voorzieningen, bijvoorbeeld voor studie.’

Rob Rammeloo (57), officier in Middelburg

‘Middelburg is klein. De officieren en advocaten kennen elkaar en dat werkt goed; niet alleen op de zitting, maar ook ervoor en erna, bijvoorbeeld bij het afwikkelen van een beslag. Met de nieuwe gerechtelijke kaart zal dat veranderen. De advocaat en ik staan tegenover elkaar, maar kunnen elkaar vaak wel vinden in procedureafspraken. Dat is in ons beider belang. De positie van de advocaat is wezenlijk anders dan die van de officier. De advocaat kan dingen doen waar wij niet mee wegkomen. Bijvoorbeeld in een moordzaak een paar dagen voor de inhoudelijke behandeling met een rapport komen. Als ik dat zou doen, dan krijg ik dat op mijn brood, soms ook in de strafmaat omdat zoiets matigend kan werken. Mijn taak is het oplossen van strafbare feiten, het opsporen van verdachten en ervoor zorgen dat die een passende sanctie krijgen.

Inhoudelijk vind ik het leuk om de “strijd” met de advocaat aan te gaan. Ik dien het maatschappelijk belang. De advocaat dient het verdedigingsbelang en kan hooguit zijn goede naam te grabbel gooien. Voor het verweer gelden andere normen dan voor ons bewijs. Wat de advocaat doet zal nooit tot strafverzwaring leiden. In die zin kun je het voor de advocaat vergelijken met een “spel zonder nieten”.

Volwaardige procespartij

‘Ik waardeer het als de advocaat het dossier goed kent. Matige dossierkennis komt helaas ook voor. Het gebeurt ook weleens dat wat de advocaat vraagt, niet strookt met wat de verdachte wil. Laatst vroeg een advocaat schorsing van de voorlopige hechtenis, terwijl de verdachte dat zelf niet nodig bleek te vinden. Dan vraag ik me af: hoe goed is dat afgestemd?

En ik zou zeggen: beperk je verweren tot de reële en sleep er niet van alles met de haren bij. Ik realiseer me wel dat ik niet altijd het belang van de verdediging kan inzien. Bovendien: als ik verdachte was zou ik ook willen dat mijn advocaat alles uit de kast trok. Dankzij de advocaat is de verdachte een volwaardige procespartij.’

Sanne Kromdijk (36), officier in Groningen

‘De advocaat begint, vergeleken bij mij, met een achterstand op informatiegebied. Als de advocaat het eerste gesprek met de cliënt voert, weet hij of zij nauwelijks meer dan om welk strafbaar feit het gaat. Ik weet hoe het is, want ik ben zelf strafrechtadvocaat geweest. Voor mij als officier begint de zaak met het strafbare feit en de nadelige gevolgen daarvan, terwijl de advocaat begint met de cliënt en diens verhaal. Daar, bij dat verhaal van de verdachte, ligt ook de kracht van de advocaat: als hij of zij de cliënt op een goede manier weet neer te zetten, dan maakt dat echt verschil. De advocaat moet de context laten zien van wat er is gebeurd, het verhaal goed kunnen vertellen zonder overdrijving, gedoseerd. Dan laat hij of zij de mens achter het feit zien. En daarmee hoeft de advocaat niet te wachten tot de zitting. In een vroeg stadium kan de advocaat de aandacht vestigen op de persoonlijke context door bijvoorbeeld stukken toe te voegen of een reclasseringsrapport aan te vragen. Zelfs een optreden in de media zou onderdeel kunnen zijn van de strategie.’

Meer belangen afwegen

‘Wat ik lastig vind: als een advocaat de bewuste strategische keus maakt om de zaak te vertragen, bijvoorbeeld eindeloos getuigen wil horen die al gehoord zijn en wanneer niet wordt verwacht dat ze een tweede keer anders gaan verklaren. Inhoudelijk voegt het dus niets toe. Misschien dient hij of zij dan toch het belang van de cliënt; een groot tijdsverloop is geen strafverminderende omstandigheid als dat aan de verdediging ligt, maar wie weet wordt de oordeelsvorming milder naarmate het langer heeft geduurd. Ik begrijp dat het een tactiek kan zijn en het mag van de wet. Maar als mens en als officier heb ik er moeite mee. Ook omdat ik zie wat we met onze beperkte capaciteit moeten laten liggen aan zaken. Ik ben niet per se uit op een veroordeling, maar wel op waarheidsvinding. Dat je als officier meer belangen kan en mag afwegen dan het enkele belang van je cliënt, maakt dat ik me als officier beter op mijn plek voel dan als advocaat.’

Vincent Leenders (39), officier bij het Functioneel Parket, Eenheid Fraude

‘Mijn praktijk is een financiële. Het gaat, ook aan de kant van de advocatuur, om een klein clubje specialisten dat elkaar kent. Zelf heb ik een achtergrond als belastingadviseur. Een advocaat neemt soms al contact met ons op voordat wij met zelfs maar met een strafrechtelijk onderzoek zijn gestart. Wij doen veel transacties. Bij fraude gaat het altijd over geld; als de inschatting is dat daders – en dat geldt zeker voor rechtspersonen – niet achter de tralies zullen verdwijnen, dan komt een transactie snel in beeld. Advocaten nemen daartoe doorgaans het initiatief. Als wij gaan onderhandelen gebeurt dat meestal in een paar gesprekken met de advocaat, eventueel met een bestuurder of bedrijfsjurist van de verdachte. De advocaat wil voor zijn cliënt van de vervolging af, het hoofdstuk afsluiten. Wij willen een passende afdoening van de zaak én we willen iets naar buiten kunnen brengen over het feitencomplex, want wij moeten verantwoording afleggen naar publiek en politiek.

Publiciteit is een belangrijk punt. Een hoog transactiebedrag laat zien: het was erg. In die onderhandelingen moet je met elkaar durven praten. Hard op de inhoud, zacht op de persoon, met erkenning van het krachtenveld waarin de ander zit.’

Strategie

‘Een goede advocaat heeft het strategisch inzicht in hoeverre het verstandig is mee te werken aan het opsporingsonderzoek. Als advocaat kun je de cliënt adviseren de kaken stijf op elkaar te houden als de FIOD binnenkomt, of naar voren brengen dat alles op vergissingen berust en dat de directeur echt niet alles kon lezen wat hij ondertekende. Maar als iemand jarenlang ontkent, in de media roept hoe schandalig het OM bezig is, en vervolgens blijkt er massief bewijs te zijn, dan komt die verdachte er niet goed vanaf. Transigeren in zo’n zaak wordt ook lastig. Het is de taak van de advocaat inzicht te krijgen in wat strategisch verstandig is voor zijn cliënt in het onderzoek, en zo nodig een eventuele druk van zijn – mondige – cliënt te weerstaan. Dat het een makkelijk beroep is zul je mij nooit horen zeggen.’

“Ik voel me
het best
in de arena”

balie⁺
laat je advocaat zijn

Als advocaat verstaat u de kunst van het pleiten.

U richt zich het liefst volledig op de inhoud. Maar alleen in de wetenschap dat op kantoor alles goed geregeld is. Voor beroepsaansprakelijkheid, urenregistratie en telefonische bereikbaarheid vertrouwt u daarom op Balieplus. Dat bespaart tijd, geld en kopzorgen. En geeft u bovenal de ruimte voor uw passie: de advocatuur.

Koosje van Lessen Kloeke is partner bij Leijnse Artz in Rotterdam.

Medewerkers met compagnonsambitie

‘Partner worden is een natuurlijk proces’

Het is niet iedere advocaat gegeven om van medewerker door te groeien naar partner. Zij die wel die stap maken, hebben enkele eigenschappen gemeen: carrièreplanning, de durf om ambities uit te spreken en een ondernemende geest. ‘Als medewerker deed ik al het werk van de compagnon.’

Tekst: Michel Knapen

Als Gerben Smit zes jaar bij Allen & Overy werkt, begint het te kriebelen: wil hij zijn hele leven wel advocaat blijven? Hij waagt de sprong en wordt elders bedrijfsjurist – maar keert na korte tijd toch terug naar de balie. In 2010 wordt hij advocaat bij het Amsterdamse kantoor Stek. Al bij zijn eerste gesprekken geeft hij aan niet altijd medewerker te willen blijven. Bij zijn vorige werkgever hield hij zich bezig met de bedrijfsvoering; hij komt uit een ondernemersnest en streeft partnerschap na. Stek heeft er wel oren naar. Er is op kantoor ruimte voor een nieuwe compagnon, maar Smit moet wel laten zien dat hij ‘het kan’. Sinds 1 januari is hij partner bij Stek, dat tweeëntwintig advocaten telt, onder wie acht compagnons.

Koosje van Lessen Kloeke
‘Natuurlijk wordt er gekeken naar je omzet, je netwerk en je ondernemende en sociale vaardigheden’

Ondernemersbloed

Het verhaal van Gerben Smit is een voorbeeld van een advocaat-medewerker die wil doorgroeien tot advocaat-partner. ‘Het gebeurt op een natuurlijk moment’, zegt Koosje van Lessen Kloeke, sinds 1 januari partner bij Leijnse Artz (Rotter-

dam). Smit spreekt zelfs van een ‘organisch’ moment. Pieter van Deurzen, die op 1 juli 2013 partner wordt bij La Gro Advocaten (Gouda), noemt het een ‘groeiproces’: eerst een goede advocaat worden, en met het nodige ondernemersbloed ligt die weg open.

Zo verliep ook het pad van Natalie Vloemans: groei bij het ene kantoor, partner bij een ander. Eerst is ze als medewerker een echte jurist, later een partner die meedenkt met cliënten. Het ondernemen zit in haar familie, nu kan ze het zelf in de praktijk brengen. Vijftien jaar werkte Vloemans bij Loyens & Loeff, maar een compagnonschap bleek er moeilijk. In 2011 kwam ze binnen op de sectie verzekeringen- en aansprakelijkheidsrecht bij Ploum Lodder Princen (Rotterdam) – direct als partner. ‘Om dat te worden moest ik een businessplan schrijven en mijn verwachte omzet aangeven. Dat was

Partners & poen

Willen grote kantoren wel eens het inkoopmodel hanteren, bij de middelgrote kantoren geldt dat in veel mindere mate. Een zak geld meenemen om compagnon te worden hoeft dan doorgaans niet. De hamvraag is vaak: gaan advocaten als ze eenmaal partner zijn geworden ook meer verdienen? ‘Dat is wel de bedoeling.’

Pieter van Deurzen (La Gro): ‘Bij ons kantoor kennen we een ingroeimodel. In vijf jaar tijd bouw je een volledig winstaandeel op.

Je kunt dus meer gaan verdienen, maar als het kantoor een slecht jaar draait, merk je dat ook in je inkomen.’

Gerben Smit (Stek): ‘Een inkoopmodel kennen we niet. Je brengt goodwill in, via je netwerk. Als partner deel je uiteindelijk in de winst. Vanaf welk moment en voor welk aandeel dat voor mij gaat gelden is afhankelijk van mijn functioneren als partner en van de verdere ontwikkeling van mijn praktijk de komende jaren.’

Natalie Vloemans (Ploum Lodder Princen): ‘Financieel merk je in de beginjaren nauwelijks dat je partner bent. Je moet niet direct thuis gouden kranen gaan installeren, maar het is wel de bedoeling dat het op den duur beter betaalt.’

Koosje van Lessen Kloeke (Leijnse Artz): ‘Ga ik meer verdienen? Dat kan, maar het partnerschap brengt ook onzekerheid mee. Je bent geen werknemer meer met een vast inkomen.’

Pieter van Deurzen wordt per 1 juli 2013 partner bij La Gro Advocaten in Gouda.

Gerben Smit is partner bij Stek in Amsterdam.

voor mij geen probleem omdat ik feitelijk al een eigen praktijk had, en die wilde ik verder uitbreiden.' Ploum Lodder Princen telt zevenenvijftig advocaten: zeventien partners en veertig medewerkers.

Knoppen

Pieter van Deurzen groeit juist binnen zijn kantoor La Gro, waar hij nu negenenhalf jaar zit. 'De laatste jaren werd ik met enige regelmaat gebeld door headhunters en recruiters. Dan ga je bewuster nadenken over je carrière. La Gro bevalt goed, ik leer hier veel en kan nog groeien. Zo ben ik een tijd lang voorzitter geweest van de sectie arbeidsrecht, en dat geeft meer verantwoordelijkheid. Ik ben lid van een serviceclub, treed steeds meer namens La Gro naar buiten, doe aan acquisitie, heb een eigen klantenkring opgebouwd en begeleid een stagiaire bij zijn opleiding. Je kunt zeggen: materieel werk ik in veel opzichten al als partner.'

Pieter van Deurzen 'Je geeft aan dat je het leuk vindt om aan de knoppen van een kantoor te draaien'

Maar dan ben je het nog niet. Van Deurzen maakt zijn ambities om partner te worden kenbaar tijdens functioneringsgesprekken met het bestuur. 'Je geeft aan dat je het leuk vindt om aan de knoppen van het kantoor te draaien. Maar jouw verhaal moet ook nog in het partnerprofiel passen: er wordt gekeken naar je uren, omzet, leverage, hoe je praktijk eruit ziet.' Extra opleidingen, zoals een managementcursus, hoeft hij niet te volgen, wel wordt hij gedurende enkele jaren gemonitord.

En als in 2012 twee partners wegens hun pensioen uittreden, komt er plaats voor nieuwe compagnons. Voor Van Deurzen is dat moment over een halfjaar daar. Dan telt La Gro zevenendertig advocaten, van wie er tien tevens partner zijn.

Kookboek

Groei en ondernemerschap zijn ook de drijvende kracht achter de wens van Koosje van Lessen Kloeke om partner te willen worden. Toen ze vier jaar bij Stibbe zat, verlieten enkele partners en medewerkers het kantoor, waardoor Van Lessen Kloeke 'gerichter ging nadenken over haar praktijk': zelfontwikkeling en verdere specialisatie, acquisitie, clientèle uitbouwen en crossselling. Ze maakte plannen: waar wil ik eigenlijk naartoe? Na zes jaar Stibbe stapte ze over naar het in gezondheidszorg en Life Sciences gespecialiseerde kantoor Leijnse Artz. 'Bij dit kantoor geldt geen standaardprocedure

Gerben Smit
 ‘Een nieuwe cliënt
 praat het liefst
 eerst met een
 partner’

om partner te worden. Er is geen kookboek. Natuurlijk wordt er gekeken naar je omzet, je netwerk en je ondernemende en sociale vaardigheden. Maar minstens zo belangrijk is dat je na enkele jaren weet waar ieders krachten liggen.’ Partner worden is dan een logische stap. Nu ze dat enkele weken is, is zij de vijfde partner op kantoor, met verder vier medewerkers.

En een partner is bovenal een ondernemer. Dat wist ook Gerben Smit, die het ondernemerschap bij Allen & Overy miste. ‘Als medewerker kun je nauwelijks iets doen aan acquisitie, grote klanten overleggen alleen met partners. Bij Stek kon ik direct beginnen om een eigen klantenkring op te zetten. Dan ben je al ondernemer, onder de paraplu van het kantoor.’

Dat ondernemerschap kan met een partnertitel, zo verwacht Smit, nog beter worden volbracht. ‘Die titel helpt bij de acquisitie. ‘Een nieuwe cliënt praat het liefst eerst met een partner en voelt zich – zo heb ik zelf ervaren – soms minder serieus genomen als zo’n eerste gesprek met een medewerker plaatsvindt.’

Fanfare

Maar strookt de ambitie altijd met de praktijk? Na enkele jaren weet Natalie Vloemans inmiddels wat het partnerschap inhoudt, en ze noemt vooral voordelen. Je kunt aan het roer staan, meedenken over de strategie van het kantoor, bepalen hoe het team eruitziet. ‘Het geeft je ook de instrumenten om dit te realiseren. Als medewerker loop je toch wat achter de fanfare aan. Je kunt niet altijd meedoen aan initiatieven en evenementen en je hebt minder informatie over het kantoorbeleid.’

Het partnerschap kan ook nadelen met zich meebrengen. ‘Je hebt de eindverantwoordelijkheid’, weet Vloemans inmiddels, ‘en daarbij horen ook de zorgen over

Natalie Vloemans is partner bij Ploum Lodder Princen in Rotterdam.

Natalie Vloemans
 ‘Als medewerker
 loop je toch
 wat achter de
 fanfare aan’

de cijfers. Is de omzet van mijn team voldoende? Heb ik volgend jaar ook nog genoeg werk om iedereen aan de gang te houden? Dat legt een extra druk op je. Maar ik heb die uitdaging nodig.’

Gerben Smit verwacht niet dat zijn advocatenpraktijk anders zal zijn nu hij sinds kort partner is, wel krijgt hij managementtaken en kan hij – wat hij graag wil – meedenken over de strategie van het kantoor. ‘De werkdruk zal er niet minder op worden.’

Pieter van Deurzen verheugt zich al op zijn nieuwe functie, hij rekt op een extra portefeuille maar weet nog niet welke dat over een halfjaar zal zijn. Ook Koosje van Lessen Kloeke heeft zin in het ondernemerschap, maar zegt ook nog niet alles over het partnerschap te weten. ‘Als medewerker zie je immers niet alles wat partners precies doen.’

Advocaat op tv, een goed idee?

Strafpleiter Jan Vlug sprak in een interview met Twan Huys in *Nieuwsuur* openhartig over zijn cliënt Jasper S. Sommigen vonden het schandalig, volgens anderen was het een briljante strategie. Het *Advocatenblad* peilde wanneer je als advocaat wel en niet ingaat op een uitnodiging voor een gesprek met de pers.

Tekst: Tatiana Scheltema

Over één ding waren vriend en vijand van Jan Vlug het na zijn optreden in *Nieuwsuur* hartgrondig eens: op 6 december doorbrak de advocaat van Jasper S. een taboe. Dat bleek al uit tientallen tweets, diezelfde avond. ‘Jan Vlug, advocaat van Jasper S., geeft even alle clownadvocaten van Nederland een lesje media-optreden,’ schreef Andrea Barbera, een internetondernemer uit Lisse. En ‘ervan uitgaande dat dit geen domheid is, is het briljant,’ constateerde Benjamin Hoddenbagh, communicatieadviseur van de Christelijke Hogeschool Ede.

‘Kwintessens’

De ophef die ontstond na het interview heeft journalist Twan Huys wel geïntrigeerd. ‘Kennelijk mag je niet zeggen: “Zaak gesloten, cliënt heeft bekend”. Toen hij dat zei dacht ik: deze zin zou Grisham graag gebruiken als slotzin van een roman. Precies die zin, die bij collega’s tot woede heeft gewekt, was de kwintessens van het gesprek.’

Velen vonden zijn aanpak verfrissend, zegt Vlug, enkele weken na het interview in *Nieuwsuur*. ‘Mensen zijn zo gewend geraakt aan advocaten die onder alle omstandigheden zeggen: “Het onderzoek is bagger, het dossier flinterdun, en mijn cliënt ontkent alles”. Dat ik dat niet deed, was kennelijk een verademing.’ Bijna tweehonderd enthousiaste reacties kreeg hij, van rechters en officieren van justitie tot Wouter Bos, die Vlug in zijn *Volkskrant*-column prees om zijn ‘eerlijke en transparante verhaal,’ maar ook omdat hij herhaaldelijk zei dat hij ‘100 procent partijdig’ was. Door dat te benadrukken raakte Vlug volgens Bos de kern van ‘wat er mis is met advocaten en rechtspraak in

Twan Huys
‘Precies die zin, die bij collega’s tot woede heeft gewekt, was de kwintessens van het gesprek’

onze mediacratie’: welk belang ze dienen, is voor het publiek niet altijd duidelijk. Nu wel.

Eén belang

Dat mag verfrissend overkomen, volgens NVSA-voorzitter Bart Nooitgedagt getuigen die reacties in het algemeen van weinig inzicht in de positie van de advocaat en de verdachte in het strafproces. ‘Er ligt een beetje in besloten dat de samenleving er recht op heeft dat de advocaat zo gedetailleerd mogelijk vertelt over het standpunt van zijn cliënt. Er zit ook een verwijt in: “Advocaten zeggen niks, of cliënten zeggen niks, en dat is irritant.”’ Maar als advocaat behartig je maar één belang, namelijk dat van de cliënt, vindt Nooitgedagt. En soms móét je wel reageren op standpunten die door het OM of de politie worden geventileerd. ‘In de Hofstad-zaak werd ik regelmatig geconfronteerd met de vraag wat ik vond van bepaalde onderzoeksresultaten. Terwijl die nog niet eens aan ons waren verstrekt!’ Publiciteit kan bovendien nodig zijn in ‘politiek gevoelige strafzaken’ waarbij de overheid de belangen van de verdachte niet waarborgt. ‘Denk aan uitlevering van Nederlandse onderdanen aan de VS. In zaken waarin Nederlanders xtc zou-

den hebben verkocht aan Amerikanen vonden wij dat iemand die in Nederland van strafbare feiten wordt verdacht, ook hier moet worden berecht. We hebben toen een petitie aangeboden aan de vaste kamercommissie van justitie om die verdragsbepalingen aan te passen. Daar is dus politieke druk uitgeoefend, maar ons primaire belang was de verdediging van de verdachte.’

Professionele pr-bureaus

Ook de civiele strijd beperkt zich niet altijd tot de rechtszaal, zegt Robert van Galen, insolventiespecialist bij NautaDutilh. ‘In de Yukos-zaak (rond de onteigening van het Russische oliebedrijf van Michael Chodorkovski, *red.*) wilde de cliënt in de pers licht werpen op de gang van zaken in Rusland, omdat wij het standpunt verdedigden dat het Russische faillissement niet door de Nederlandse rechter zou moeten worden erkend. De cliënt vond dat je het gevecht óók in de media moest voeren, omdat de rechters in de diverse landen ook kranten lezen. Er waren ook professionele pr-bureaus bij betrokken, die persconferenties organiseerden. Als advocaat legde ik dan uit hoe de zaak in elkaar steekt. Vervolgens gingen de journalisten naar de andere kant, om dat standpunt te vernemen. Zo hoort het ook.’

Van Galen is ook voorzitter van specialisatievereniging Insolad, en wordt daarom vaak gevraagd om een deskundige mening. Meestal gaat hij op dergelijke verzoeken in. ‘Het is nuttig om uit te leggen hoe de praktijk werkt, en dient ook de belangen van Insolad, namelijk het bevorderen van een goede faillissementspraktijk en -wetgeving. Rechters zijn daarin terughoudend en dat moet ook, academici hebben toch wat meer afstand.

Illustratie: Claire van Heukelom

Dus het komt in belangrijke mate neer op de advocaat. Je moet het alleen doen als je vindt dat je iets te zeggen hebt, of als je denkt dat je daarmee een te eenzijdig beeld in de pers kunt voorkomen. Waar je beducht op moet zijn, is het element van ijdelheid dat kan meespelen. Mensen vinden het toch mooi om in de krant te komen. Dat mag, iedereen is ijdel, ik ook. Maar het mag niet het motief zijn, het moet wel ergens over gaan.'

Woordvoerder

Dat een rechtszaak géén media-aandacht krijgt, komt in de praktijk van Jasper Teulings, in-house advocaat van Greenpeace International, eigenlijk nooit voor. Sterker nog: de rechtszaken van Greenpeace zijn vaak een uitvloeisel van een campagne, waarbij communicatie een wezenlijk onderdeel is. 'Optreden in de media hoort bij mijn werk. Mijn cliënt figureert prominent in de media, dus dat moet je professioneel doen. Dat is ook nodig, want de partijen waarmee we sparren, zoals de Shells van deze wereld, doen dat ook.' Bij elk vonnis liggen standaard

Bart Nooitgedagt
 'Er zit ook
 een verwijt in:
 "Advocaten zeggen
 niks, of cliënten
 zeggen niks, en dat
 is irritant"'

twee persberichten klaar, afgetekend door Teulings, waarin alleen de quotes nog moeten worden ingevuld, en met Teulings' nummer eronder. 'Dus dan ben je ook woordvoerder voor de organisatie. Maar ik vertel alleen maar wat er in de rechtszaal is gebeurd, niet hoe belangrijk het is om de ijsberen te beschermen.'

Breekijzer

Publiciteit kan in zaken van particulieren goed werken als breekijzer, bijvoorbeeld als de cliënt door grote boze instanties dreigt te worden vermalen, ontdekte

Jason Bouter, advocaat bij Hengeveld Advocaten in Amsterdam. In een aantal 'zielige zaken' kreeg hij de wederpartij op die manier om. Alleen: je moet wel zorgen dat je zelf aan de knoppen zit, anders loopt het uit de hand. 'Cliënten die gaan *freewheelen* zonder dat jij dat weet, overzien hun eigen belangen niet,' weet Bouter uit ervaring. Zo stapte een echtpaar dat hem had ingehuurd om een aanbetsaling aan een malafide botenmakerlaar terug te halen naar het programma *Das je goed recht* van SBS6. Maar in het contract stond ook dat ze bij wanprestatie nog eens tien procent van de hele prijs zouden terugkrijgen. Dat had presentator John van den Heuvel niet uit het dossier gehaald. 'Zijn methode is: binnenvallen, roepen wat voor eikels het zijn, en hoe schandalig het allemaal is. Opgelost, dachten ze. Maar ze gingen voor vier-, terwijl we tienduizend euro te goed hadden. Toen bleek de man bij wie ze binnenvielen ook nog te goeder trouw. Mijn cliënten waren opgelicht door zijn Spaanse collega, niet door hem. Pijnlijk.'

Ik heb enorm sijsjes moeten lijmen bij de wederpartij om dat recht te breien.’

‘Voorbedacht verhaal’

De hakken-breken-methode van Van den Heuvel heeft nog wel iets oprechts. Erger is het als een journalist zijn verhaal al klaar lijkt te hebben voor hij ook maar iemand heeft gesproken, zeggen verschillende advocaten. ‘Feiten en nuances doen er dan niet meer toe, men lijkt er alleen op uit om het voorbedachte verhaal bevestigd te krijgen,’ zegt Jasper Teulings van Greenpeace. ‘Halve interviews worden geschrappt, en de andere helft staat vol feitelijke onjuistheden,’ moppert Robert van Galen. ‘Je wordt iets in de mond gelegd wat je niet hebt gezegd, maar wat zij hebben gedacht, en opgeschreven omdat ze denken dat het zo zit. Niet goed luisteren is een menselijk trekje. Maar de geïnterviewde heeft er belang bij dat zijn gedachten zuiver en in hun context worden uitgedrukt.’

Die slordige journalistiek is een reden om altijd af te spreken dat het artikel voor publicatie wordt voorgelegd, om ‘feitelijke onjuistheden’ te kunnen corrigeren. Ook bij dit artikel werd voorinzage door alle geïnterviewden bedongen. ‘Dus als jij je daar niet aan houdt, pleeg je een wanprestatie,’ zegt Van Galen. ‘Het is nog even de vraag wat de consequenties daarvan zullen zijn.’

‘Harde taal’

De laatste jaren zijn de contacten tussen pers en advocaten geprofessionaliseerd; twee van de vijf advocaten in dit verhaal kregen mediatraining. Toch ziet voormalig BBC-journalist, tegenwoordig strategisch mediaconsultant Emma Robson van Media Wise het nog weleens misgaan. ‘Bij een crisis nemen de advocaten het over, en dat is niet altijd een goede beslissing. Advocaten gebruiken graag harde taal, termen als “er is bewijs dat,” “onwettige gedragingen,” of “illegaal”. Niet doen! Het is namelijk nog niet bewezen en die beslissing is niet aan jou. Het is dus beter om “zachte” bewoordingen te kiezen, alleen eenmalig een persbericht te versturen of helemaal niets te zeggen. Een kantoor met een *low profile* doet zijn werk goed.’

Jason Bouter

‘Cliënten die gaan
freewheelen zonder
dat jij dat weet,
overzien hun
eigen belangen
niet’

‘Onder de aandacht’

Het blijft een kwestie van vertrouwen met wie je in zee gaat, meent Bart Nooitgedagt. ‘En vertrouwen kun je maar één keer schenden. Je kent journalisten, je weet met wie je kunt samenwerken. *Nieuwsuur* is een serieus podium om je verhaal onder de aandacht te brengen.’

Zo bezien heeft Jan Vlug dat podium goed weten te benutten. ‘Iedere advocaat – en ik heb er honderden geïnterviewd – gebruikt de publiciteit in het voordeel van zijn cliënt,’ zegt journalist Twan Huys. ‘Maar ik kan me geen ander gesprek met een advocaat herinneren waarbij ik steeds dacht: waar gaat dit naartoe? Wat Vlug deed was interessant, wonderlijk en vanuit de advocatuur innovatief. Hij zette een verdedigingsslinie op die ik nooit eerder gehoord had, en op mij authentiek overkwam. Al tijdens het voorgesprek zagen eindredacteur Bas Haan en ik: die man heeft iets meegemaakt, hij is echt ontdaan. De kijker ziet dat ook. En ik denk dat hij die twee dingen, die heftige ervaring en het vertellen van het beste verhaal over zijn cliënt, tamelijk sterk heeft gecombineerd. Vanuit journalistiek oogpunt was dit interview dus een 10+.’

(advertentie)

Aartsen Hekman Lodder

— *advocaten* —

ZOEKT

ADVOCAAT (op kostenbasis)

en

**ADVOCAAT-MEDEWERKER /
JURIST LETSELSCHADE**

De advocaat op kostenbasis heeft een eigen (beginnende) praktijk p&f, huurrecht, arbeidsrecht of strafrecht. Meerdere vormen van samenwerking zijn bespreekbaar.

De advocaat/jurist/(gevorderde) stagiaire letselschade heeft aantoonbare werkervaring op het gebied van letselschade.

Profiel kantoor: sterk in arbeidsrecht, strafrecht, vreemdelingenrecht en letselschade. Grote saamhorigheid, veel vrijheid, wil om uit te bouwen.

Profiel kandidaat: toe aan volgende stap, aantoonbare specialistische kennis, teamplayer, geen kapsones, wel ambitie.

Reacties:

Aartsen Hekman Lodder Advocaten, mr. J.W. Aartsen,
Van Asch van Wijckskade 31, 3512 VR UTRECHT

Verdere inlichtingen: 030-2302060

www.ahl-advocaten.nl, aartsen@ahl-advocaten.nl

Werkt u aan grensoverschrijdende rechtszaken?

Ontdek de verschillende wetten en rechtsstelsels in Europa met slechts enkele muisklikken op het

Europese E-Justitieportaal

Liever procestijger dan roeptoeter

Van het lot van een illegale vluchteling tot de uitzetting van een orka: advocaat Marq Wijngaarden zet zich hartstochtelijk in voor de menselijke – desnoods dierlijke – aspecten binnen het bestuursrecht. De straf- en vreemdelingenrechtadvocaat is de oudste partner bij Böhler Advocaten en blijft zijn asielzoekers bijstaan tot de laatste snik.

Tekst: Olga van Ditzhuijzen

Advocaat Marq Wijngaarden heeft geen bekend televisiegezicht. Toch trad hij op in een aantal zaken die breed werden uitgemeten in de media: hij was raadsman van de Angolese jongen Mauro, zet zich in voor de illegalen in het tentenkamp in Osdorp en ook streed hij namens de zogeheten 'Orka-coalitie' voor de vrijlating van de aangespoelde orka Morgan.

Toen Nederland afgelopen zomer in de ban raakte van de aangespoelde bultrug, schoot de gedachte wel even door zijn hoofd dat hij straks ook dit dier zou kunnen bijstaan – maar gelukkig was er in dit geval geen sprake van dat het dier naar het Dolfinarium zou moeten, of anderszins zou worden uitgezet. 'Dan had ik opnieuw in de clinch ontmoeten over het protocol aangespoelde dieren, en dat was hier niet aan de orde,' lacht Wijngaarden.

Mensenliefhebber

De zaak-Morgan was een ongebruikelijke strijd voor de Amsterdamse advocaat, die gewoonlijk op de bres springt voor illegalen en vluchtelingen. 'Het was wel een geweldige zaak. Een organisatie zocht advies over de gevangenschap van Morgan, daarna voegden zich steeds meer partijen. Mijn kinderen vonden het trouwens ook fantastisch. Er was geen antecedent, het was een *test case* hoe we om moeten gaan met gestrande dieren en dat was voor iedereen nieuw.'

De ironie wil dat naar de mogelijke uitzetting van de orka naar een dolfinarium in Spanje volgens Wijngaarden zorgvuldiger is gekeken dan die van de dagelijks tientallen vreemdelingen die

'Rechten zag ik als een wapen om onrecht te lijf te gaan'

naar gevaarlijke oorlogsgebieden worden teruggestuurd.

Is hij zo'n dierenliefhebber? 'Ik ben vooral een mensenliefhebber. Vooral mensen die zich voor iets anders inzetten dan hun eigenbelang. Dat trok me ook het meest aan in de zaak-Morgan. Verbetering van de wereld zonder dat het hun eigen portemonnee of positie raakt. Dat zijn de mensen voor wie ik het liefst werk.'

Wijngaarden kwam in diezelfde periode in de publiciteit met de bekende zaak rond de jonge asielzoeker Mauro en recentelijk verdedigde hij het recht om te mogen protesteren van de illegalen in het tentenkamp in Osdorp. 'Dat is een pracht van een zaak, ook omdat het voor het eerst is dat illegalen naar buiten treden. Overigens trad ik alleen op voor dat demonstratierecht, de ongeveer honderd illegalen zijn niet mijn cliënten.'

Engagement

Ineens gaat de telefoon in de spreekkamer van Böhler Advocaten aan de Keizersgracht. 'Ha, net als we het erover hebben,' zegt Wijngaarden als hij de hoorn neerlegt. 'De gemeente informeert over ons bezwaarschrift.' De groep illegalen heeft zijn intrek genomen in de Vluchtkerk, waar Wijngaarden ook een paar keer is

gaan kijken. 'Mensen die met busjes en bouwmaterialen uit Wilnis en Nieuw Vennep komen om samen met voormalige krakers op eigen initiatief en kosteloos die kerk bewoonbaar te maken. Dan zie je dat er nog best engagement is in Nederland, verschrikkelijk leuk om te zien.'

Zijn kantoor staat bekend als activistisch en politiek getint. 'En daar ben ik trots op,' zegt Wijngaarden. Hij houdt zich voor een derde van de tijd bezig met strafzaken – vaak ook politieke kwesties zoals de recent opgepakte Koerden, Somalische piraten, veel actievoerders – en verder met vreemdelingenrecht. Een groot deel van de zaken van de zeventien advocaten (onder wie bekende namen als Victor Koppe, Liesbeth Zegveld en Ties Prakken) wordt pro Deo afgehandeld.

Kraakwereld

Marq Wijngaarden (1960) begon op 21-jarige leeftijd aan de studie rechten. In 1981 zinderde Amsterdam nog na van de kroningsrellen, de kraakbeweging was groot en actief en ook Wijngaarden bewoonde diverse kraakpanden. Hij was als achttienjarige al actief betrokken in de kraakbeweging, zette kraakspreekuren op en voerde actie.

Na een mislukte poging om geschiedenis te studeren – 'dat was me te saai, vreselijk' – en twaalf baantjes met dertien ongelukken, besloot Wijngaarden zich te verdiepen in het recht. 'Vanuit de kraakwereld lag dat wel voor de hand. Er werd uit naam van het recht zo veel gedaan waar ik het niet mee eens was, dat moest ook anders kunnen. Rechten zag ik als een wapen om onrecht te lijf te gaan.' Hij studeerde af in de rechtsfilosofische speci-

Foto's: Emilie Hudig

alisatie ‘Burgerlijke Ongehoorzaamheid’ – ‘dat kon toen nog, haha’ – en schreef zijn scriptie over de Leegstandswet.

Maatschappelijke betrokkenheid heeft Wijngaarden van huis uit meegekregen. Zijn vader was een betrokken hoogleraar Psychologie aan de VU. ‘Hij liep al mee met anti-Vietnamdemonstraties, aan de VU stond hij bekend als “de rooie professor”. Als het niet deugt moet je je verzetten, dat idee heb ik van mijn ouders geleerd.’ Eenmaal advocaat, diende hij nog regelmatig krakers van advies. Zijn latere vakgebied vreemdelingenrecht lijkt ook een logisch uitvloeisel van de kraakbeweging: ‘Destijds werden veel illegalen in kraakpanden opgevangen. Dat waren toen echt vrijplaatsen. In sommige kraakpanden waren principieel een of twee kamers gereserveerd voor eventuele illegalen. Dat zie je nu toch niet meer. De scene is wel erg veranderd, minder constructief en politiek bewogen.’

Cynisch, want het probleem van illegalen lijkt eerder toe- dan afgenomen. ‘Dat klopt, maar anderzijds wordt het ook weer opgepikt door andere organisaties: Amnesty, Vluchtelingenwerk, de Ombudsman. De kraakbeweging was zo divers en bevatte zulke verschillende mensen dat daar toch weinig overeenstemming bestond.’

Ondernemerschap

De wereld van befjes en toga’s is toch een andere dan die van het krakersengagement. ‘Ach, ik zit voornamelijk op kantoor. Ik ben ook een paar keer behoorlijk uitgekeken geraakt op activisten in de kraakbeweging. Ik wil dingen doen op mijn eigen manier, op een constructieve wijze, en ik hoef dan geen geboden of verboden te krijgen van een meerderheid waar ik het niet me eens ben. Daar ben ik ook te individualistisch voor, denk ik.’

Voor vreemdelingenrecht is een bepaalde drijfveer nodig. Toch ziet Wijngaarden zich meer als advocaat dan activist. ‘Ik wil rechtvaardigheid bewerkstelligen via het recht. Maar inderdaad, het gaat het wel ietsje verder. Ik vind bijvoorbeeld ook persoonlijk dat Nederland veel te gierig is in het toelatingsbeleid, dat is veel te beperkt voor mensen die echt bescherming nodig hebben.’

‘Nederland is te gierig met het toelatingsbeleid voor mensen die echt bescherming nodig hebben’

Hoe idealistisch moet je zijn om dit vak, dat grotendeels bestaat uit pro Deozaken, te kunnen doen? ‘De keuze voor dit rechtsgebied is wel idealistisch, maar de uitvoering is professioneel. Ik ben ook ondernemer, ik moet personeel aan het werk houden en op mijn reputatie letten. Natuurlijk is maatschappelijke betrokkenheid een grote drijfveer bij asielzaken, het is juist in die zaken zo belangrijk dat de procedures zorgvuldig verlopen en dat het wordt gedaan door mensen die het goed doen – en dat pretendeer ik te doen.’

Kinderpardon

Een asielzaak die Nederland maandenlang in zijn greep hield, was die van de Angolese jongen Mauro, die dreigde te worden uitgezet zodra hij 18 werd. Dankzij de media-aandacht werd uiteindelijk een ‘Kinderpardon’ ingevoerd. Hoe politiek moet je als advocaat zijn om je gelijk te halen? ‘We benaderen wel eens Kamerfracties. Een paar kantoorgenoten hebben bijvoorbeeld veel contact gehad met de PvdA, waardoor nu het Kinderpardon is gerealiseerd. Een enorme stap vooruit, hoewel het nog steeds te beperkt is in mijn ogen. Maar zelf benader ik de pers heel mondjesmaat. Het is heel moeilijk in te schatten welk effect publiciteit heeft, zeker in asielzaken. Het kan een opening creëren, zoals bij Mauro, maar het kan ook juist tegen je werken wanneer de overheid besluit de hakken in het zand te zetten en juist een voorbeeld wil stellen. Ik ben liever processtijger dan roepstoeter.’

En er kleven nog andere risico’s aan het opzoeken van de pers. ‘De tentenkampers wilden publiciteit, dus dan stuur ik wel eens een persbericht. Maar asielzoekers zelf zijn vaak als de dood voor publiciteit, want hun familie in Iran of Afghanistan

kan daar grote problemen mee krijgen. Dus dat gaat in nauw overleg met cliënten.’

Veranderlijke wind

De advocatuur wordt ook weleens verweten asielzoekers valse hoop te geven. ‘Hoop is het enige dat die mensen nog hebben. Maar ik ben altijd heel eerlijk: de kans dat je wint is soms niet groot. Ze moeten zelf beslissen of ze doorgaan. De meesten weigeren om terug te gaan. Dus dan ga je door, zolang je nog mogelijkheden ziet.’

Weinig is zo veranderlijk als de regelgeving in het vreemdelingenrecht. ‘De wind verandert steeds van richting. Bij het begin van een zaak denk je, dit is gewonnen, en een paar maanden later kan het ineens hopeloos zijn, of omgekeerd. De regels veranderen continu door wisselende politieke ideeën. De pardonregelingen kwamen bijvoorbeeld steeds tot stand pal na verkiezingen.’

Wat gebeurt er met echt uitgeprocedeerde cliënten? ‘Tja, die dossiers gaan de kast in. Die mensen verdwijnen, geen idee waar ze naartoe gaan. Soms gaan ze terug naar het land van herkomst. Daar hoor ik eigenlijk niets meer van.’ Wijngaarden vertelt over een Chinees stel, dat ineens spoorloos verdween. ‘Net nadat ik bericht had gekregen dat hun verblijfsvergunning was verleend, kwam de post retour. Ze dachten dat ze hun zaak al verloren hadden, en waren teruggekeerd naar China. Daar kregen ze weer nieuwe problemen, dus kwamen ze tien jaar later toch terug naar Nederland. Toen heb ik pijlsnel die vergunning verlengd en konden ze blijven. Maar meestal weet ik niet wat er met zulke cliënten gebeurt. Ze kunnen ook overlijden in het land van herkomst, aan het een of ander. Ik heb daar geen zicht op – gelukkig, anders zou ik geen oog meer dicht doen.’

Bureaucratie

Zijn werk is vaak frustrerend, maar voor Wijngaarden is een belangrijke motivatie om door te procederen ook ‘dat de tegenpartij zo veel fouten maakt’. Hij vindt de kwaliteit van werken van de IND niet altijd even hoog. ‘Er wordt vaak zinloos geweigerd, zinloos geprocedeed of hoger beroep ingesteld, waardoor een zaak ein-

deloos gerecht wordt. Terwijl je soms op je vingers kunt natellen dat iemand toch wel een verblijfsvergunning zal krijgen. Weigeren van een verblijfsvergunning lijkt soms een doel op zich.'

Een ander probleem vindt hij de strenge procedurele regels. Terwijl regels over vormfouten in het strafrecht haast zijn uitgebannen, nemen die in het vreemdelingenrecht alleen maar toe. 'Een schrijffout of verspreking kan betekenen dat je hele verhaal niet wordt geloofd. Dat is zo'n ergerniswekkende, bureaucratische manier om niet meer inhoudelijk naar een zaak te hoeven kijken. Het heeft echt onrechtvaardige beslissingen tot gevolg. Het gaat bij asielzaken niet om waarheidsvinding maar om een soort mathematische waarheid: alles naast elkaar leggen en werken met statistieken. Niemand denkt meer: goh, wat zou er echt gebeurd zijn? Veel ambtenaren nemen ook hun eigen belevingswereld als maat. Soms beoordelen ze beslissingen van

mensen als ongeloofwaardig, omdat ze het zelf anders gedaan zouden hebben.'

Triomferen

De jongste irritatie van Wijngaarden betreft het strafbaar stellen van illegaliteit. 'Dat maakt illegalen vogelvrij. Zo worden illegale prostitutie en mensenhandel een nog veel groter probleem. Welk slachtoffer durft nog naar de politie te gaan, als je meteen al een boete krijgt omdat je illegaal bent?'

Zijn praktijk lijkt een voortdurend gevecht tegen de bierkaai, en dat zal nooit veranderen. Toch houdt Wijngaarden vol, en wil hij niks liever dan de rest van zijn leven dit werk doen. 'Mijn grootste triomf zijn alle cliënten die een verblijfsvergunning hebben gekregen door goede rechtsbijstand. Dat zijn een heleboel mensen. Ik heb mijn werk goed gedaan, en daarom kregen zij gelijk. Zaken als Mauro zijn de krenten in de pap, maar die pap zelf telt het meest. Iedereen is even belangrijk.'

(advertenties)

medisch en tandheelkundig advies

Medisch en tandheelkundig inhoudelijk bent u doorgaans op anderen aangewezen.

Het is geruststellend te weten waar u voor duidelijk en transparant advies terecht kunt.

Lechnerconsult maakt schade inzichtelijk.

Bel naar 010 4762870 en vraag naar Coen Hoogenkamp voor een vrijblijvende kennismaking.

Meer informatie vindt u op www.lechnerconsult.nl.

lechnerconsult
medische advisering

Schiekade 458
3032 AX Rotterdam
telefoon: 010 4762870
fax: 010 4772075
e-mail: info@lechnerconsult.nl

Stationsweg 70 b
7941 HG Meppel
telefoon: 0522 820210
fax: 0522 244433
e-mail: info@lechnerconsult.nl

de specialist in gezondheidsschade

‘Deze discussie zet de eenpitter op de agenda’

‘Eenpitters zijn een gevaar voor de advocatuur,’ dat was de kop van het nieuwsbericht naar aanleiding van het optreden van algemeen deken Jan Loorbach voor BNR-radio, vlak voor de jaarwisseling. Het was echter niet wat Loorbach zei. Wel zei hij dat een alleen werkende advocaat sociale controle mist, alles in zijn eentje moet uitvinden en dat dit kan resulteren in een achterblijvende kwaliteit. Het ontlokte discussies in verschillende LinkedIn-groepen, die een paar weken aanhielden. Eenpitters reageren.

Tekst: Henriette van Wermeskerken

Robert Bakker (Naarden):

‘Als eenpitter moet je je overleg en je intervisie zelf organiseren. Het gaat niet vanzelf. Dat zou een gevaar kunnen zijn, maar dat is in mijn ogen vooral theoretisch. Advocaten zijn vaak individualistisch. Dat iemand binnen een groter verband werkt wil niet zeggen dat hij dan ook samenwerkt. Er zijn genoeg grotere kantoren waar mensen zitten die de deur altijd dicht hebben, of waar men de praktijk afschermt uit angst om cliënten kwijt te raken. Collega’s zijn ook concurrenten en dat geldt niet alleen voor eenpitters.

LinkedIn zie ik als een belangrijk medium, waar advocaten nog niet zo actief op zijn. Het is goed dat de NOvA zich ook laat horen en een toelichting van Loorbach plaatste.’

Remco Smith:

‘De eenpitter heeft nu de indruk dat hij voor de Orde een bron van zorg is’

Robert Bakker:

‘Dat iemand binnen een groter verband werkt, wil niet zeggen dat hij dan ook samenwerkt’

Remco Smith (Rotterdam):

‘Eenpitters worden te weinig gehoord, terwijl de helft van de advocatenkantoren eruit bestaat. Door zijn uitspraken zet Loorbach de eenpitter neer als iemand die mogelijk onvoldoende kwaliteit levert. Daarom heb ik in verschillende LinkedIn-groepen de discussie gestart. Ik ben geen eenpitter geworden omdat ik niet kan samenwerken. Ik ben voor mezelf begonnen omdat ik mijn eigen koers wil bepalen, ondernemer ben, en ook omdat de tarieven van de grote kantoren uit de pas lopen bij wat de mkb’er wil en hoe ik zelf als advocaat wil werken. Op zich is het goed dat de Orde let op kwaliteit, maar collegiaal overleg kun je heel goed zelf organiseren, met andere eenpitters en kleine kantoren. De eenpitter heeft nu de indruk dat hij voor de Orde een bron van zorg is, terwijl de Orde ook haar zorgen zou kunnen uitspreken over de soms torenhoge tarieven die de grote advocatenkantoren rekenen waardoor zij voor veel rechtzoekenden zoals particulieren en mkb-ers niet meer bereikbaar zijn. Mogelijk speelt de onbekendheid met de eenpitter hierin een rol. Kleine kantoren zijn nu eenmaal minder vertegenwoordigd in de organen van de Orde, dat is voor hen moeilijk op te brengen. Dat zal een rol spelen in de beeldvorming. Deze discussie zet de eenpitter op de agenda, althans dat hoop ik.’

Het BNR-interview met Jan Loorbach is te vinden via <http://www.bnr.nl/radio/bnr-juridische-zaken/891688-1212/eenpitters-zijn-een-gevaar-voor-de-advocatuur>. De LinkedIn-discussies zijn gevoerd in de groepen Advocatenblad, NOvA en Dutch-Lawyers.

Germ Kemper (Amsterdam):

'Mijn ervaring als deken is niet dat eenpitters eruit springen wat betreft klachten. Wel dat over kleine kantoren meer wordt geklaagd dan over grote. Dat heeft niet met een gebrek aan kwaliteit te maken, maar met de aard van de praktijk en van de cliënten, die meer tot klagen geneigd zijn. Zo'n vijf tot zes keer per jaar raakt een advocaat hier echt in de problemen. Dan is het alleen werken wel een risico, omdat er minder snel iemand signalerend en regelend optreedt. Het is enorm prettig bij een kantoorgenoot binnen te lopen en even een zaak te bespreken. Eenpitters missen dat; ikzelf ook, ja. Wat mij betreft móeten eenpitters enige vorm van overleg met anderen hebben.

Door alleen te werken, creëer je een risico en daar moet je je van bewust zijn. Aan dat bewustzijn kunnen de uitspraken van Loorbach en de daarop gevolgde discussies bijdragen. Advocaten, niet alleen eenpitters, zijn vaak eigenheimers. De samenwerkingsverordening is wat ontoegankelijk. Een paar maanden geleden hebben we als dekens een beleidslijn gepubliceerd om de eisen beter hanteerbaar te maken. Een van de toetsingscriteria is of er een vorm van overleg is. Als Amsterdamse raad willen we binnenkort gaan praten over de noodzaak om daarvoor advocaat-stagiaires die ondernemer zijn een vorm van peer-review of interview aan toe te voegen.'

Germ Kemper:
'Advocaten, niet alleen eenpitters, zijn vaak eigenheimers'

Eerde de Vries:
'Het zou voor eenpitters aantrekkelijker gemaakt moeten worden om een samenwerkingsverband in enige vorm aan te gaan'

Mike Castelijin:

'De zorg over de kwaliteit van eenpitters deel ik niet, wel over die van de advocatuur in het algemeen'

Eerde de Vries (Wolvega):

'Ik heb me in de LinkedIn-discussie gemengd omdat ik advocaten hetzelfde zag doen als veel andere Nederlanders: boos reageren zonder eerst de waarheid achter het nieuws te zoeken. Zeker advocaten moeten hun huiswerk doen voordat ze wat zeggen. Loorbach kan die zorg over eenpitters best uiten, maar er zijn natuurlijk wel meer zorgen binnen de advocatuur. Als de Orde het belangrijk vindt dat er meer wordt samengewerkt zou het voor eenpitters aantrekkelijker gemaakt moeten worden om een samenwerkingsverband in enige vorm aan te gaan. Stimuleer en faciliteer dat. Onder de huidige samenwerkingsverordening is niet duidelijk hoe de eisen precies luiden. Zelf werk ik in een kostenmaatschap. Overigens kunnen in grote kantoren ook kluizenars zitten die nooit aan een overleg meedoen. Als men zo'n vertrouwen heeft in de intercollegiale toetsing, hoe kan iemand als Moszkowicz dan zo ontspoord zijn? Alle advocaten, niet alleen eenpitters of kleine kantoren, moeten hun beperkingen kennen en zonodig naar een ander verwijzen, of externe expertise inhuren.'

Annique Boer (Klimmen (L)):

'De toetsnorm moet zijn de "kwaliteit van de advocaat" en niet de "grootte van het kantoor". In het verleden deed ik op een groot kantoor hetzelfde werk als nu. Als eenmanskantoor – in samenwerking met een ander kantoor – werk ik rustiger en efficiënter dan vroeger en dankzij de huidige communicatiemiddelen, de digitale bibliotheek en specialisatieverenigingen, heb ik aan kwaliteit niets ingeboet. Ik doe waar ik goed in ben en dat doe ik al bijna vijftig jaar, zonder de druk van een hoge omzet te voelen. Dit komt ten goede aan mijn cliënten.'

Mike Castelijin (Breda):

'De zorg over de kwaliteit van eenpitters deel ik niet, wel over die van de advocatuur in het algemeen. Er zijn allerlei signalen dat het daaraan schort: tuchtrechtelijke en strafrechtelijke veroordelingen, gerommel met toevoegingen en piketlijsten. Ik mis de discussie over wat iemand tot een advocaat maakt. Wat doet een advocaat, welke privileges en verplichtingen heeft hij? Wat mij betreft ben je pas advocaat als je een toga draagt. De grote kantoren aan de Zuidas zitten vol juridisch medewerkers die ingeschreven staan als advocaat. Ik zie ze zelden naar de Parnassusweg lopen. Verder vind ik dat elke advocaat lid moet zijn van een specialistenvereniging, inclusief de daarbij behorende verplichtingen zoals een specialisatieopleiding. Dat je anno 2013 nog een algemene praktijk kunt voeren is een utopie.'

Annique Boer:
'Als eenmanskantoor werk ik rustiger en efficiënter dan vroeger'

Nederland telt ruim 17.000 advocaten. Zij werken in een kleine 5000 advocatenkantoren. Het aantal 'eenpitters' bedraagt 2483. Dat is 14,5% van het totaal aantal advocaten.

Conservatoir beslag en termijnen: weet u het nog?

Als je conservatoir beslag laat leggen, dan moet je met diverse termijnen rekening houden. Dit artikel behandelt de termijnen bij enkele veelvoorkomende vormen van conservatoir beslag en de sancties bij niet-naleving.¹

Tekst: Jeroen Veldhuis²

Het beslagrekest en het daarop gestelde beslagverlof moeten aan de schuldenaar worden overbetekend. De ratio is dat de schuldenaar, als deze stukken niet worden overbetekend, niet van het beslag op de hoogte geraakt (tenzij als hij gehoord wordt voordat verlof wordt verleend). Op deze verplichting staat niet het verval of de nietigheid van het beslag; wel kan het een rol spelen in een opheffingskortgeding.

Het overbetekenen van een afschrift van het proces-verbaal van beslag aan de schuldenaar moet gebeuren binnen acht dagen nadat het beslag is gelegd. Dit gebeurt meestal samen met het overbetekenen van het beslagrekest en het verlof. Let op: bij conservatoir derdenbeslag moet dit, op straffe van nietigheid van het beslag, gelijktijdig met de overbetekening van het beslagexploot geschieden.

De voorzieningenrechter dient in het beslagverlof de termijn te vermelden waarbinnen de eis in hoofdzaak moet worden ingesteld. Je hoeft niet om een termijn te verzoeken in het beslagrekest.³ Deze termijn belooft ten minste acht dagen na het (eerst)gelegde beslag, maar het huidige beleid is dat deze termijn in beginsel op veertien dagen wordt gesteld.⁴ Wil je een langere termijn, dan zul je daartoe een gemotiveerd verzoek moeten doen. Wordt de eis in hoofdzaak niet (tijdig) ingesteld, dan vervalt het beslag.

Derdenbeslag

Bij conservatoir beslag onder een derde, zoals een bank, gelden enkele specifieke verplichtingen met specifieke termijnen. Ten eerste dient in het beslagexploot, op straffe van nietigheid, te worden vermeld waar de hoofdzaak aanhangig is of binnen welke termijn deze moet worden ingesteld.

De tweede verplichting is dat het stuk waarbij de eis in hoofdzaak is ingesteld – meestal de (kort geding)dagvaarding – binnen acht dagen nadat zij is uitgebracht, moet worden overbetekend aan de derdebeslagene. De voorzieningenrechter kan deze termijn op verzoek van de beslaglegger verlengen. Bij niet-nakoming van dit gebod is het beslag nietig. De derdebeslagene mag pas na vier weken verklaren of het beslag doel heeft getroffen en wat er eventueel onder het beslag valt.

Mocht je een executoriale titel hebben gekregen die voor tenuitvoerlegging vatbaar is, dan dient deze titel binnen één maand na datum uitspraak aan derdebeslagene te worden overbetekend. Doe je dat niet (tijdig), dan vervalt de blokkerende werking van het beslag. Dit betekent dat de betalingen die de derde heeft gedaan na afloop van deze termijn van waarde zijn. Wordt de executoriale titel na afloop van de termijn alsnog betekend, dan geldt vanaf dat moment de blokkerende werking van het beslag weer. Dit is dus een belangrijk punt van aandacht voor de derdebeslagene.

Beslag op onroerende zaken

Het beslag op onroerende zaken moet bij het Kadaster worden ingeschreven en het proces-verbaal van inschrijving moet, op straffe van nietigheid van het beslag, binnen drie dagen na de inschrijving aan de

schuldenaar worden betekend. Het beslag moet onverwijld worden doorgehaald als de eis in hoofdzaak niet tijdig is ingesteld. Doe je dat niet dan kun je schadeplichtig worden.

Bij conservatoir beslag onroerende zaken hoeft het beslagexploot niet aan de hypotheekhouder te worden overbetekend. Deze verplichting geldt enkel bij executoriaal beslag onroerende zaken.

Beslag op aandelen

Net als bij conservatoir derdenbeslag dient de beslaglegger het procesinleidende stuk binnen acht dagen over te betekenen aan de vennootschap. Dit geldt alleen als er nog geen eis in hoofdzaak aanhangig is op het moment van beslaglegging. Is dit wel het geval, dan wordt de vennootschap hierover geïnformeerd doordat dit in het beslagexploot staat vermeld. Op deze verplichting staat geen sanctie en het niet-nakomen van deze verplichting leidt dus niet tot nietigheid of verval van het beslag.⁵ Dit is dus anders dan bij conservatoir derdenbeslag.

De deurwaarder informeert de schuldenaar onverwijld, indien mogelijk op dezelfde dag, dat er beslag op zijn aandelen is gelegd. Deze melding dient schriftelijk – per brief of faxbericht – te geschieden en hoeft dus niet bij deurwaardersexploot.

Conclusie

De diversiteit aan termijnen maakt het er niet eenvoudiger op. Gezien de verstrekkende gevolgen die het niet-naleven van de meeste termijnen heeft, is het van belang deze termijnen zelf te bewaken en niet blindelings op de deurwaarder te vertrouwen.

1 Voor de termijnen bij executoriaal beslag verwijs ik naar de bijdrage van M. Padberg, *Hoe zat het ook alweer met de termijnen bij conservatoir en executoriaal beslag?*, *Advocatenblad* 2010-12, p. 413.

2 Advocaat bij Visser & Van Solkema Advocaten in Amsterdam.

3 Gerechtshof Leeuwarden 29 juni 2010, *NJF* 2010, 440, r.o.12.

4 Beslagsyllabus, 4e digitale versie, augustus 2012, p. 10.

5 HR 15 oktober 2010, *NJ* 2010, 558.

Vergeet niet je stap te maken!

DPA Legal voor Advocaten en Bedrijfsjuristen

Af en toe van baan verwisselen maakt gelukkiger. Van tijd tot tijd een nieuwe omgeving met nieuwe werkzaamheden geeft aanzienlijk meer voldoening en zelfvertrouwen. Inkomen en beroepsstatus nemen bovendien aantoonbaar toe. DPA Legal helpt jou je juridische carrière vorm te geven. Wij kennen het juridische landschap als geen ander en kunnen jouw wensen en behoeften in verschillende fasen van je leven concreet in kaart brengen.

Overstappen binnen de advocatuur, naar het bedrijfsleven of juist weer terug naar de advocatuur? Zoveel juristen en bedrijven; zoveel wensen. Per individu en per levensfase verandert de behoefte naar werk. Om die behoefte te vervullen is meer nodig dan een simpele match tussen een CV en een vacature. Door onze aanpak, kennis, ervaring en ons uitgebreide netwerk kunnen we nét iets verder kijken en een stapje verder gaan. En dat werkt in het voordeel van onze kandidaten én opdrachtgevers.

Neem contact met ons op voor nadere informatie of een oriënterend gesprek. We vertellen je graag meer over onze aanpak.

Als zelfstandige business unit van DPA Group richt DPA Legal zich op de arbeidsmarkt voor juristen met minimaal vier jaar relevante ervaring opgedaan in het bedrijfsleven of de advocatuur. We vervullen tijdelijke en vaste posities voor de advocatuur en in het bedrijfsleven.

DPA Legal Parklaan 48 1405 Bussum T +31 (0)35 625 05 05 jurist@dpa.nl www.dpalegal.nl

DPA | Legal
DETACHERING

Bezuinigingen rechtshulp

Schieten op veiligheid

De samenleving mag een veilige overheid volmondig vragen om financieel gefaciliteerde rechtsbijstand. Dat betoogt Hans Vogels, AR-lid van de Orde van Advocaten, portefeuillehouder toegevoegde rechtsbijstand.

Tekst: Hans Vogels¹

Het is geen nieuws dat de Nederlandse overheid bezuinigingen nastreeft. Bij de taakstellingen uit het regeerakkoord Rutte II wordt – grofweg – de handhaving-sector ontzien, en dat is een uitdrukkelijke keuze. Een keuze voor een gedegen veiligheidsbeleid.

Veiligheid is een elementaire menselijke behoefte. Het is niet het exclusieve domein van het politieke rechterveld. Veiligheid laat zich vertalen als het alledaagse streven naar het in eigen hand houden van de werkelijkheden van het bestaan, en die te beschermen binnen het eigen huis of bedrijf.

Wat weleens wordt vergeten, is dat het niet alleen de overheid is die probeert te zorgen voor meer veiligheid in het spanningsschema tussen de altijd wakkere staat en zijn sub-administraties enerzijds, en het inbreuk plegende en van (rechts)bescherming voorziene individu anderzijds: ook advocaten komen op voor de veiligheid van de mensen wanneer zij strijden voor de individuele rechten en vrijheden.

Veiligheid als zekerheid van nagekomen contracten

Die veiligheid bestaat namelijk ook uit de zekerheid dat contracten worden nagekomen en nakoming kan worden afgedwongen, ook cross-border; en uit de zekerheid dat ook de overheid – je kunt de overheid vaak een ‘gedwongen contractspartner’ noemen – nakomt. Dat de betrouwbaarheid van de overheid ook getest en uitgedaagd kan worden. Dat betekent – het is

even wennen – dat ook advocaten, maar dan op een onafhankelijke, dat wil zeggen een niet door de Staat zelf geregisseerde manier, in wezen opkomen voor veiligheid. Ook veiligheid van de burger ten opzichte van de overheid is veiligheid. Een overheid die dat veiligheidsstreven, dus ook in de counterbalance tegen zichzelf, onderkent en faciliteert, is een veilige overheid – en ook nog, zoals hierna blijkt, een succesvolle markteconomie. Anders dan een overheid die dat niet doet; die is dus in wezen onveilig – en: economisch onsuccesvol.

Precies hierin zit de reden dat de samenleving de overheid volmondig mag bevragen om – ook – rechtsbijstand, en dus ook financieel gefaciliteerde rechtsbijstand.

Wordt dat anders in tijden van financiële krapte? Ja natuurlijk als het geld ontbreekt. Nee natuurlijk als er voldoende geld is. Dit laatste is – misschien verrassend – wel het geval waar we in het regeerakkoord Rutte II lezen dat op Veiligheid en Justitie wordt bezuinigd – behalve op de politie. Het bewijs van voldoende geld is daarmee geleverd, het gaat alleen om de keuze van besteding.

We hebben eerder al betoogd – waarom mag de overheid bevraagd worden om geld voor rechtsbijstand? – dat zich in Nederland een sterk toenemende intrusie van de Staat en zijn organen ‘achter de voordeur’ van de individuele burger en zijn private domein voordoet. Paradoxaal genoeg heeft een toegenomen geloof in meer markt en minder overheid in de praktijk een toenemende regel- en controledruk met zich meegebracht. Paradoxaal maar niet geheel toevallig.

Ruim tachtig procent van alle toegevoegde rechtsbijstand heeft betrekking op rechtsbescherming van on- en minvermo-

gende burgers en hun private sfeer jegens de overheid. Strafrecht en bestuursrecht: het bestuursrecht is daarbij de laatste jaren steeds meer een terrein geworden waarop de overheid sanctie-instrumenten toepast, zij het met een mate van rechtsbeschermingstabilisatoren die inferieur is ten opzichte van het klassieke en ontwikkelde strafprocesrecht. Zo is er – het is maar een voorbeeld – per 1 januari 2013 de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving, waar de tandenborstelbrigades bij in het niet vallen. Dan weet je zeker dat veel mensen zich onveilig gaan voelen in hun private sfeer: een onveiligheid die gecompenseerd kan worden doordat de overheid het beroep op goede rechtshulp op zijn minst toegankelijk houdt; want alleen zo kan een rechtvaardig resultaat ontstaan.

Dus, ja, veiligheid kost geld. Het fraaie is intussen wel dat markteconomieën die fors gereguleerd zijn en tegelijk effectieve (lees: toegankelijke) rechtsinstrumenten bezitten, tegelijk de meest succesvolle markteconomieën blijken te zijn – zoals recent bleek uit een studie van Yarrow², na eerdere vergelijkbare observaties in de literatuur.

Checks-and-balances

Er is dus evident alle reden, ook in het streven naar economisch succes van de samenleving, om een stelsel van checks-and-balances serieus te nemen; de overheid zal dan haar toenemende greep op de individuele rechten en vrijheden gepaard

¹ AR-lid van de Orde van Advocaten, portefeuillehouder toegevoegde rechtsbijstand.

² ‘Assessing the economic significance of the professional legal services sector in the European Union’, prof. George Yarrow en dr. Christopher Decker (Regulatory Policy Institute (Oxford)), 2012.

AR-lid Hans Volgels

behoren te doen gaan met de acceptatie van daarmee gelijke tred houdende groei van de faciliteiten voor haar burgers om zich van – gefinancierde – professionele rechtsbijstand te voorzien.

De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie heeft ter consultatie voorgelegd een Ontwerpbesluit aanpassingen eigen bijdrage rechtzoekenden en vergoeding rechtsbijstandverleners. De reactie van de Orde is na te lezen op de ordesite.

Het ontwerpbesluit effectueert de tweede tranche van bezuinigingen op het stelsel van de gefinancierde rechtsbijstand ter grootte van € 50 miljoen, als onderdeel van een omvangrijker bezuinigingspakket waartoe is besloten door kabinetten voorafgaande aan het huidige kabinet.

Het gaat om: een generieke verhoging van de eigen bijdragen; verhoging van de eigen bijdrage bij scheiding of verbreking samenwoning; het opnieuw heffen van

de eigen bijdrage bij een tweede of volgende deskundigenoordeel; het tussentijds opnieuw heffen van de eigen bijdrage in bewerkelijke zaken; een lagere vergoeding in geval van kennelijke afdoening van een

Foto: Marcel Vogel

zaak; wijziging – lees: afschaffing – van de anticumulatieregeling, en een tweede tranche verlaging van de vergoeding voor rechtsbijstandsverleners.

Toegankelijk stelsel van rechtsbijstand

In de Nota van Toelichting wordt aangegeven dat de instandhouding van een toegankelijk stelsel van rechtsbijstand een wezenskenmerk is van de moderne rechtsstaat. Dat sluit dan mooi aan bij wat ik hiervoor, en al vaker, heb betoogd. In het ontwerpbesluit is echter geen aanknopingspunt, laat staan een uitwerking, te vinden van deze gedachte: de enige motivatie is kostenbeheersing – eenzijdig. Op basis van het ontwerpbesluit heeft de Orde dan ook moeten vaststellen dat de toegang tot het recht verder wordt verslechterd door deze maatregelen. Deze leiden er alleen maar toe dat de rechtzoekende meer barrières ondervindt om zijn recht te halen, nog daargelaten dat het onaantrekkelijker voor de advocaat wordt gemaakt om zijn diensten binnen het stelsel te continueren.

Wat dringend nodig is, is een bredere visie op het waarom van een goed geoutilleerde rechtsstaat. De antwoorden en de bewijzen zijn er: nu nog het inzicht van de Nederlandse regering dat de telkens terugkerende mantra van bezuinigen op toegevoegde rechtsbijstand gelijk staat aan repeterend schieten in eigen voet.

(advertentie)

SURINAAMS-NEDERLANDS BUREAU VOOR RECHTSBIJSTAND

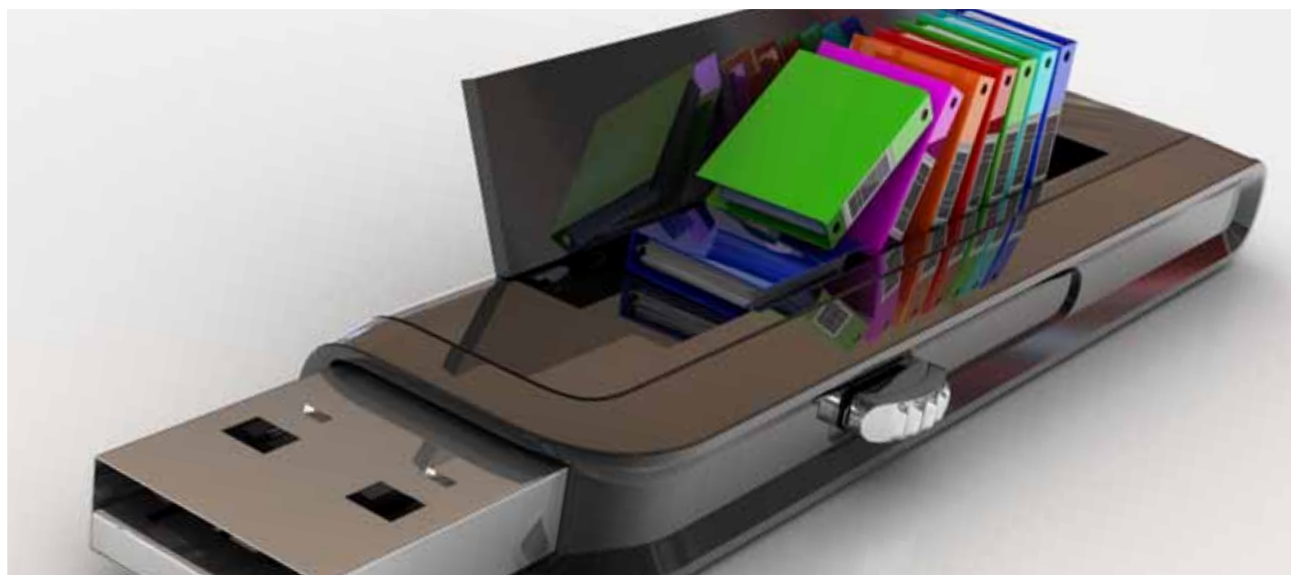
Wij verlenen rechtsbijstand in juridische zaken
in Suriname.
Adviezen en processuele bijstand op het gebied van
privaatrecht en notarieel recht.

Telefoon 070-3650987
Fax: 070-4273198
Email: info@snji.nl
www.snji.nl

Op hun wenken bediend

Cliënten die online inzage krijgen in hun dossiers, op elk gewenst moment de status van hun zaak kunnen checken of bij incassozaken zelf hele debiteurenlijsten kunnen invoeren – het kan met het cliëntenportaal van BaseNet. ‘Maar de regie blijft altijd in handen van de advocaat.’

Foto: Shutterstock

Tekst: Mark Maathuis

Als hij binnenkomt bij advocatenkantoren, dan kan hij twee reacties verwachten, zegt Ruud Pepping, senior account manager bij BaseNet. ‘Of ze vinden het geweldig: “Mooi, laat maar eens hoe het werkt,” of ze roepen al na een paar minuten: “Nee, nee, nee. Iedereen in alles inzage? Dat nooit.” De eerste reactie zie ik toch het vaakst bij jongere advocaten die een eigen kantoor zijn begonnen of gaan beginnen. Maar dat men kritisch naar veiligheid kijkt, is natuurlijk niet meer dan terecht.’ Pepping zegt daarover: ‘De advocaat heeft altijd zelf de regie in handen. Daarnaast gaat alles via een versleutelde beveiligde verbinding. Je kunt het vergelijken met internetbankieren. Theoretisch is het nog steeds mogelijk zelf een wachtwoord te verzinnen, maar we hebben een tool ingebouwd om sterke wachtwoorden te genereren en hier zit een check op. Sowiezo worden wachtwoorden altijd versleuteld opgeslagen. En omdat

de advocaat inzage heeft in de statistieken kan die altijd actie ondernemen als hem of haar iets ongebruikelijks opvalt. Stel dat er opeens veel vaker dan gebruikelijk in korte tijd in een bepaald cliëntenportaal is gekeken en de advocaat vertrouwt dat niet, dan kunnen direct alle logins ingetrokken worden zodat niemand er meer van buitenaf in kan kijken.’

Maatwerk

Het cliëntenportaal wordt in een standaard lay-out aangeleverd, maar is ook aan de wensen van de individuele advocaat of kantoor aan te passen. Zo heeft een cliënt echt het idee dat hij werkt in het portaal van zijn eigen advocaat, aldus Pepping. ‘Maar maatwerk kan natuurlijk ook: zo kan men bijvoorbeeld in het documentbeheer velden laten toevoegen of verwijderen, precies zoals de advocaat het het meest overzichtelijk vindt. Ook kunnen cliënten nota’s inzien en downloaden. En heeft men een koppeling met de factuurapplicatie aangebracht, dan zie je ook in een oogopslag

of een bepaalde factuur al betaald is. Ook handig is dat de cliënt inzage kan krijgen in bestede maar nog niet in rekening gebrachte uren; die worden dan met een uitroepteken aangegeven. Dan weet de cliënt meteen dat die er nog aan gaan komen.’

Focus op corebusiness

‘Reacties die we tot nu toe horen zijn positief. Voor bepaalde kantoren geldt: “Leuk. We melden dat we het hebben.” Voor hen is het portaal dan meer een marketingtool. Maar ik hoor ook uit de markt dat het aanleveren van stukken echt makkelijker gaat. Je hoeft niet langer alles als bijlage te mailen om er na verzending achter te komen dat je een stuk vergeten bent, zodat je die weer moet nasturen met het gevaar dat er bij het opslaan dingen misgaan. Zo weet je als cliënt precies wat je waar en wanneer aanlevert en de advocaat krijgt meteen een melding als bepaalde stukken zijn geüpload.’

Wat ook vaak gehoord wordt, is dat men zich dankzij dit portaal meer op core-

Column

Welvaart of welzijn?

Dolph Stuyling de Lange

business kan storten. Ze krijgen minder telefoontjes. Natuurlijk zijn er ook advocaten die dat jammer zouden vinden, dat gemis aan persoonlijk contact met cliënten. Anderen zeggen: “Laat ze maar bellen, want dan gaat bij mij de meter lopen.” Voor deze gevallen geldt dat men de cliëntenportaal niet in plaats van persoonlijk of telefonisch contact heeft, maar ernaast. De advocaat kan immers per cliënt een login laten aanmaken voor een eigen omgeving. Heeft hij het vermoeden dat een bepaalde cliënt toch alleen gaat bellen met vragen over zijn login of het gebruik van het portaal, dan kan zo iemand beter op de oude, vertrouwde manier bediend worden.

De laatste tijd zien we eens toename in het gebruik. Eerst verkochten we een paar portalen per jaar en nu zitten we op een paar per maand. En we verwachten een nog grotere stijging. Vorig jaar zijn we namelijk begonnen met de incassomodule,’ zegt Pepping. Via deze module kan men Excelbestanden met incassogegevens uploaden en ze zo direct in het juiste dossier op de juiste plek onderbrengen. ‘En dat je die lijsten niet meer hoeft over te kloppen, dat scheelt tijd.’

Het portaal is niet meer of minder populair binnen een bepaald rechtsgebied, aldus Pepping, ‘althans dat zien wij niet in onze verkoopcijfers terug. Wat we wel zien in ons cliëntenbestand is dat het, naast de incasso advocatuur, vooral veel gebruikt wordt door personen- en familierechtadvocaten.’

Ondenikbaar

Maar daar houdt het niet bij op als het aan BaseNet ligt, zegt Pepping. ‘We zijn nu bezig om het portaal beschikbaar te maken via apps. Mijn verwachting is dat men in de toekomst steeds minder huiverig zal worden voor deze manier van werken. Toen internet nog in de kinderschoenen stond en ik bij de eerste advocatenkantoren binnenkwam, had men op sommige plekken nog niet eens een internetverbinding. Wat dat betreft is het heel snel gegaan. Dat kantoren dit echt uit zichzelf willen gaan gebruiken, dat was een paar jaar geleden nog ondenikbaar.’

Soms lijkt het alsof de mensen vroeger begaafder waren dan nu. Waar vind je nog grote genieën als Leonardo da Vinci en anderen die zonder veel moeite kwaliteiten als kunstenaar, filosoof, arts en rechtsgeleerde combineerden? Tegenwoordig ben je als arts niet alleen gespecialiseerd als ‘internist’ maar als ‘nefroloog.’ En als advocaat niet alleen gespecialiseerd op ‘arbeidsrecht’ maar op het gebied van ‘pensioenen.’ Is het niveau door al die specialisatie sterk toegenomen? Je mag het hopen, maar ik ben er niet zonder meer van overtuigd: de gespecialiseerde kennis is dankzij de automatisering in elk geval gemakkelijker en breder dan ooit toegankelijk.

Ook de partners van advocatenkantoren leken vroeger schilderachtiger dan die van tegenwoordig. Mensen met eigenaardige gewoonten vond je vroeger wel bij elk kantoor. Zo vertelde de oud-secretaris van de Orde, Frederik Heemskerk, altijd met veel plezier over de wijze waarop hij – net stagiaire bij een Rotterdams kantoor en bezig indruk te maken op zijn eerste cliënte met behulp van veel Latijnse termen – plotseling bij zijn oor werd gepakt en meegesleurd door de oudste partner die zei: “Kom jij eens mee, hoerenbaasje, ik heb je even nodig.” Tegenwoordig zijn de partners nog niet zulke grijze muizen als de gemiddelde accountant, maar ‘kleurrijk gedrag’ is inmiddels – dankzij alle trainingen en evaluaties – wel schaars geworden. Toch moet een advocaat – wil hij/zij goed functioneren – een aangeboren weerstand tegen regels hebben. Een goede advocaat is geen kuddedier: het bekende dilemma van iedere bestuurder van een kantoor.

Was alles vroeger dan beter? Nee, dat ook weer niet. Maar het is natuurlijk wel zaak te waken tegen grijze, gladgestreken efficiency die zijn doel voorbyschiet. Wat dat betreft geeft kantoor Rassers in Breda een goed voorbeeld: daarvan gaat het verhaal dat de partners – wanneer ze op moderne wijze, goed voorbereide en gedocumenteerd een besluit hebben genomen – daarna de ouderwetse vraag nog beantwoorden: ‘Worden we hier gelukkiger van?’ Is dat niet zo, dan gaat het hele plan alsnog de prullenmand in. Ik weet niet zeker of het waar is, maar in elk geval zou ik deze aanpak aan elk kantoor aanbevelen.

Het heeft wel iets van het voorbeeld van Bhutan – een land in Azië dat in de Himalaya ingeklemd ligt tussen China (Tibet) en India. Het is een opmerkelijk land – onder meer door het politieke uitgangspunt dat men het Bruto Nationaal Geluk belangrijker vindt dan het Bruto Nationaal Product. Ook daar wordt bij plannen steeds de vraag gesteld: ‘Wordt ons land daar als geheel gelukkiger van?’ Is dat niet zo – bij voorbeeld bij prestige-projecten van bestuurders – dan gaat zo’n plan niet door.

Zo’n stapje ‘terug’ op de weg naar efficiency kan winst betekenen. En zou mooi kunnen passen in de ‘Nieuwe Tijd.’ Op 21 december 2012 schijnen we een nieuwe astrologische cyclus van 26.000 jaar te zijn ingegaan met *the Age of Aquarius*. Minder nadruk op ratio en materie, meer op intuïtie en geluk.

Een uitstekend begin van 2013 met Sdu Nieuws

Sdu Uitgevers introduceert Sdu Nieuws!

Sdu Nieuws zorgt ervoor dat u dagelijks op de hoogte blijft van actuele juridische ontwikkelingen die relevant zijn voor uw praktijk.

Om de lancering van Sdu Nieuws met u te vieren ontvangt u tijdelijk **gratis toegang*** tot de volledige nieuwsberichten van Sdu Nieuws. De signaleringen zijn overigens altijd gratis toegankelijk, net als de dagelijkse e-nieuwsbrief van Sdu Nieuws.

*U ontvangt tot 31 maart 2013 gratis toegang tot de volledige nieuwsberichten van Sdu Nieuws.

Wie, wat, waar?

Wie vertrok, wie stopte en wie begon voor zichzelf? Bent u zelf onlangs van kantoor gewisseld of eigen baas geworden? Mail uw verhaal of meld u aan via redactie@advocatenorde.nl.

Naar ander kantoor

Adriaenssen, mw. mr. A.T.C.: Brabantse Meesters te Eindhoven

Ast, mw. mr. I. van: Yspeert VWL Advocaten te Drachten

Audiffred, mr. V.C.: Smithuijzen Winters & De Vries te Haarlem

Autar-Matawlie, mw. mr. S.W.: GMW Advocaten te Den Haag

Aytemür, mw. mr. S.: Güçlü en Van der Klei advocaten te Amsterdam

Avontuur, mw. mr. G.A.P.: Advocatenkantoor Verstrepen te Oosterhout

Baeten-Verkooijen, mw. mr. L.M.: Ploum Lodder Princen te Rotterdam

Bäumler, mw. mr. M.M.: Roeleven Advocaten te Hoensbroek

Beek, mr. J. van der: Spigt Litigators te Amsterdam

Bennekom, mr. J. van: Canales Advocaten te Amsterdam

Berendsen, mr. T.: Legal Experience Advocaten N.V. te Den Bosch

Berg, mr. A.A. van den: Verschoor Advocaten te Rotterdam

Bergkotte, mr. D.J.: Delissen Martens advocaten belastingadviseurs mediation te Den Haag

Berkhof, mr. A.C.F.: Advocatenkantoor Zeeland te Goes

Beugelsdijk, mr. I.F.J.: Advocatenkantoor Verstrepen te Oosterhout

Binsbergen, mr. C.J. van: Hoeberechts Advocaten te Weert

Boekhoud, mr. M.: Van den Hemel & Bonis Advocaten te Dordrecht

Boesveld, mr. R.D.: Pot Jonker Seunke Advocaten N.V. te Haarlem

Bogart, mr. J.P. van den: Van Kempen Advocaten te Boxmeer

Bonsen, mw. mr. S.: Daniels Huisman N.V. te Goor

Boode, mr. A.J. de: WLP-Law te Amsterdam

Boot, mw. mr. S.: Menzis te Wageningen

Bos, mr. M.: Van Iersel Luchtman N.V. te Den Bosch

Bosman, mw. mr. C.M.: AMS Advocaten te Amsterdam

Brands, mr. N.: Daniels Huisman Advocaten te Almelo

Bromet, mw. mr. E.C.A.P.: De Brauw Blackstone Westbroek N.V. te Amsterdam

Bruins, mr. C.H.S. de: Nobus Advocaten te Terneuzen

Bugter, mr. J.P.F.R.: De Vos & Partners advocaten te Amsterdam

Buiten, mr. M.R. van: Spectrum Advocaten te Haarlem

Cinar, mr. A.: Rechtspraktijk Hippique te Simpelveld

Groes, mr. R.R.: Cordemeyer & Slager Advocaten B.V. te Haarlem

Crombag, mw. mr. C.L.P.J.: Wiggers Gunning Advocaten & Belastingkundigen te Velp

Dekker, mw. mr. H.B.: Hoboken advocaten te Rotterdam

Dekker, mw. mr. K.: Robers Advocaten te Groenlo

Dorenbos, mw. mr. M.T.A.: NautaDutilh N.V. te Amsterdam

Duynstee, mr. D.J.F.F.M.: Clifford Chance LLP te Amsterdam

Dijk, mw. mr. A.A.M. van: Sijbrandij De Waard Advocaten te Utrecht

Dijke, mr. R.H. van: Dijks Leijssen

Eillert, mr. H.: Eillert & Van Lammeren Advocaten te Zwolle

Eijck, mr. J.P.F.W.: VDB Advocaten Notarissen te Waalre

Eijk, mr. drs. W.J.W. van: Van Iersel Luchtman N.V. te Den Bosch

Franken, mr. A.J.: Hofwijck Advocaten te Den Haag

Gelissen, mw. mr. I.J.M.: Hameleers Van den Boomen Stevens Advocaten te Roermond

Gevel, mw. mr. N. van de: Grootjans Advocaten te Doetinchem

Goudsmit, mr. M.: Kennedy Van der Laan te Amsterdam

Govers, mr. M.P.J.W.M.: Advocatenkantoor Daniëls B.V. te Rijen

Graaff, mw. mr. S.M.Y. van de: Klos Morel Vos & Schaap te Amsterdam

Groenendijk, mr. W.P.: Frederiks & Groenendijk Advocaten te Zwijndrecht

Haan, mw. mr. A.I. de: Fier Advocaten te Amsterdam

Gezamenlijk doel

Het ondernemerschap lonkte voor collega's **Noëlle Bynoe** en **Sabine Bovy**. Onlangs openden ze een eigen arbeidsrechtkantoor in Rotterdam, A la carte advocaten. Bovy: 'Zowel professioneel als vriendschappelijk was er al snel een goede klik. We hadden een gezamenlijk doel voor ogen: het toegankelijker maken van de advocatuur.' Bynoe: 'Aan de muur in ons kantoor aan de levendige Goudsesingel prijkt een levensgrote "menukaart", waarop de meest voorkomende arbeidsrechtelijke diensten worden aangeboden tegen vaste prijzen. Alle overige opdrachten worden op offertebasis verricht. Een cliënt weet dus precies waar hij aan toe is.'

Meer verdieping

Sinds 1 januari werkt **Sieta Autar-Matawlie** bij GMW Advocaten in Den Haag, een middelgroot kantoor met een grote familie- en erfrechtsectie. 'Een bewuste keuze: als je je dagelijks bezighoudt met ingewikkelde erfrechtzaken, is het prettig als je met collega's kunt sparren. Erfrecht is hier geen bijzaak, maar een volwaardige praktijk. Het is ingewikkelde materie, niet iets om er zomaar even bij te doen. Bij GMW Advocaten krijg ik alle ruimte om me verder te ontwikkelen en mijn nationale en internationale praktijk uit te bouwen in een professionele, dynamische omgeving.'

Haar, mr. J. ter: Clifford Chance te Amsterdam
Hannouche, mr. drs. J. el: Struycken Advocaten te Amsterdam
Heffen, mr. R.D. van: IVY Advocaten te Amsterdam
Heuker of Hoek, mw. mr. D.: Boskamp & Willems Advocaten te Eindhoven
Hoedemaeker, mw. mr. I.A.: Hill & Ross te Amsterdam
Hogewind, mw. mr. W.H.R.: Meijering Van Kleef Fiq & Van der Werf Advocaten te Amsterdam
Hooreman, mr. D.H.J.: Friedberg & Partners advocaten te Amsterdam
Jonge-Wiemans, mw. mr. E.H. de: Immix Advocaten te Zeist
Jonker, mw. mr. W.G.: De Brauw Blackstone Westbroek Brussel B.V. te Brussel
Kant, mr. D.P.: Daniels Huisman N.V. te Goor
Kashefi Majd, mw. mr. H.: Moszkowicz Advocaten te Maastricht
Keramatie, mw. mr. F.: Bergh Stoop & Sanders te Amsterdam
Koers, mw. mr. L.: De Kempenaar Advocaten N.V. te Arnhem
Kommer, mw. mr. E.: DVDW Advocaten te Rotterdam
Koppenberg, mw. mr. W.B.: Oprecht Advocaten te Hoorn
Kossen, mw. mr. M.F.: GDO-advocaten te Nijmegen
Kreeke, mw. mr. J. van de: Baumgardt & Bröckling Advocaten B.V. te Spijkennisse
Kroeze, mw. mr. R.H.H.G.: Robers Advocaten Mediators te Hengelo (OV)
Kruiders, mw. mr. I.: Damsté Advocaten te Almelo
Kuppens, mw. mr. B.: Advocatenkantoor Torenstraat te Den Haag
Kwaaitaal-Robbers, mw. mr. A.J.: Tanger Advocaten N.V. te IJmuiden
Landerloo, mw. mr. F.A.G.M.: Weening Strafrechtadvocaten te Maastricht
Leeuwe, mr. T.L. de: CMS Derks Star Busmann N.V. te Utrecht
Legger, mr. M.Th.: Amice Advocaten te Utrecht
Lesmeister-de Jonge, mw. mr. L.D.H.: Neslo & Wesdorp Advocaten te Almere
Liere, mr. E. van: Wladimiroff Advocaten N.V. te Den Haag
Lina, mw. mr. N.J.H.: Lina Advocaten te Venlo
Luijn, mr. L.B. van: Justion Advocaten te Rotterdam
Manen, mr. J.R.: Degenaar Hoogendam Colombijn te Gorinchem
Millaard, mr. O.C.A.: Raadhuis Advocaten te Ede
Muller, mr. F.B.: Clifford Chance LLP te Brussel
Niermeijer, mr. M.: PHAROS Advocaten te Naarden
Nij Bijvank, mr. P.H.J.: Marquant Advocaten te Hardenberg
Ochten, mw. mr. A.A. van: Raad van Toezicht Amsterdam te Amsterdam

Olst, mw. mr. J.G.A. van: Lexsigma Advocaten te Amsterdam
Onna, mw. mr. J.H.D. van: Liebrand Ruijs Advocaten te Oss
Otter, mr. M.H. den: Kessels Hanssen t'Sas Advocaten te Breda
Purperhart, mr. G.A.J.: Stolk Advocaten te Rotterdam
Raphaël, mw. mr. S.L.: Okkerse & Schop Advocaten te Almere
Remmelink, mw. mr. C.H.: Remmelink en Zeeman advocaten te Zoetermeer
Rens, mr. A.R.: Westendorp & Looman Advocaten te Den Haag
Riel, mw. mr. drs. T.N. van: Veraart De Granada Advocaten te Alkmaar
Roelofs, mr. S.H.J.M.: Kortman Advocaten te Den Haag
Ryder-Swint LL.M., mw. mr. S.: Verhoeff Advocaten & Mediation te Den Haag
Rijntjes, mr. M.H.: M2 Advocaten te Amsterdam
Sanders, mw. mr. M.: De Gier | Stam Advocaten te Utrecht
Schellart, mr. W.: Spectrum Advocaten te Haarlem
Schils, mr. S.J.H.G.M.: Van Iersel Luchtman N.V. te Den Bosch
Schipperus, mw. mr. C.J.: Bockmeulen Janzing Brink Advocaten te Wijchen
Schoonewille, mr. T.G.: Loyens & Loeff N.V. te Amsterdam
Schoufs, mw. mr. W.E.: Crombag Oehlen Advocaten te Beek
Schouwenburg, mr. B.Th. van: Conway & Partners te Rotterdam
Schreurs, mw. mr. K.A.: Daniels Huisman N.V. te Enschede
Sen, mr. T.: Seebregts & Saey Strafrechtadvocaten te Rotterdam
Seventer, mw. mr. A.C. van: Rietbergen & Partners te Rotterdam
Sneep, mr. J.C.: Lodge Advocaten te Breda
Soetens, mr. I.: VMBS Advocaten te Eindhoven
Spronken, mw. prof. mr. T.N.B.M.: Jahae Advocaten te Rotterdam
Steeg, mr. R.W.K.: De Brauw Blackstone Westbroek N.V. te Amsterdam
Steeg-Tijms, mw. mr. Y.: NautaDutilh N.V. te Amsterdam
Steenbakkers, mw. mr. G.A.H.M.: Van Santbrink Van Waart te Bussum
Stevens, mr. J.J.M.H.: Daniëls Advocaten te Sittard
Stevens, mr. R.W.H.: Nautadutilh N.V. te Amsterdam
Stolk, mr. W.M.: Van Randwijck Advocaten te Rotterdam
Termaat, mr. C.G.J.M.: Van Iersel Luchtman N.V. te Den Bosch
Timmermans, mw. mr. I.: Spong advocaten te Haarlem
Top, mr. J.S.: Advocatenkantoor Visser c.s. te Amsterdam
Tzankova, mw. mr. I.N.: BarentsKrans te Den Haag
Veenhuijzen, mw. mr. M.J.: WiseMen B.V. te Den Haag

Ven, mr. H.C.A. van: Van Iersel Luchtman N.V. te Uden
Vles, mr. N.R.: Stibbe te London/GB
Vlieland-Jongerius, mw. mr. R.A.: Zon Familierecht Groep te Bussum
Voortman, mr. T.: BWN Partners advocaten te Amsterdam
Vos, mr. J-P.R.: BarentsKrans N.V. te Den Haag
Vossenbergh, mr. J.: Houthoff Buruma te Amsterdam
Vries, mr. D. de: Utens Advocaten te Leeuwarden
Vrolijk, mr. J.M.: Stibbe N.V. te Amsterdam
Wierik, mw. mr. D. te: DAAN Advocatuur te Arnhem
Willemsen, mw. mr. C.H.J.: Heuvelrecht advocatuur en mediation te Leersum
Zachariasse, mw. mr. E.G.M.: Unger Hielkema advocaten te Amsterdam
Zanten, mr. J. van: Capra Advocaten te Den Haag
Zanten, mr. T.T. van: Wijn & Stael Advocaten N.V. te Utrecht
Zijlstra, mw. mr. G.H.: Van der Goen Advocaten te Soest

Naar nieuw(e) kantoor of associatie

A la carte advocaten (mw. mr. S.M.C. Bovy en mw. mr. N.L.E.M. Bynoe te Rotterdam)
Ad Mosam Fiscaal Advocaten & Mediators B.V. (mw. mr. S.P. Bogaarts en mr. M.J.A.M. Tonnaer te Maastricht)
Advocaat Meijering (mw. mr. L.J. Meijering te Assen)
Advocaten Familie & Erfrecht (mw. mr. B.A.H.M. Boelens en mr. J.Th.M. Diks te Eindhoven)
Advocatenkantoor Claese (mw. mr. M.M. Claese te Terneuzen)
Advocatenkantoor Giltay Veth (mr. D.W. Giltay Veth te Nieuw - Vennep)
Advocatenkantoor Hage (mr. J.G. Hage te Terneuzen)
Advocatenkantoor Prawo (mr. G.G.A.J. Adang te Utrecht)
Advocatenkantoor Raaijmakers (mr. F.J.M. Raaijmakers te Breda)
Advocatenkantoor Rafaela (mw. mr. B.V. Rafaela te Rotterdam)
Advocatenkantoor Saris (mw. mr. V.M.A. Saris te Dordrecht)
Advocatenkantoor Stapert (mr. dr. B. Stapert te Amsterdam)
Advocatenkantoor Suiskens (mw. mr. Y.W.P. Suiskens te Eindhoven)
Advocatenkantoor Thomas Thissen (mr. T. Thissen te Alphen aan den Rijn)
Advocatenkantoor Van Gerven (mr. F.P.M. van Gerven te Amsterdam)
Advocatenkantoor van Leeuwen (mr. E.J. van Leeuwen te Rotterdam)
Advocatenkantoor van Rhijn (mr. B.H.J. van Rhijn te IJsselstein)

Advocatenkantoor Voragen (mr. R.G.P. Voragen te Heerlen)
APG Algemene Pensioen Groep N.V. (mw. mr. K.W.G. Timmers te Amsterdam)
Appelman advocaten (mw. mr. W. Searle te Enkhuizen)
Arslan & Ersoy Advocaten (mr. U. Arslan en mr. Y. Ersoy te Den Haag)
Beverwijk Van Gilst Advocaten B.V. (mr. R.E. Beverwijk en mr. L. van Gilst te Utrecht)
Björn Hocks, Advocaat & Mediator (mr. B.A. Hocks te Hoensbroek)
Boelstra Advocatuur (mw. mr. J. Boelstra te Middelstum)
Boers Advocatuur (mw. mr. M.J. Boers te Den Haag)
Boonstra Advocaat b.v. (mr. F.E. Boonstra te Noordwijk)
Bosma ter Linden Advocaten Mediators (mw. mr. F.J. Bosma en mw. mr. S.P. ter Linden te Apeldoorn)
Bouma Advocatuur (mw. mr. W.P. Bouma te Steenwijk)
British American Tobacco Holdings (The Netherlands) B.V. (mw. mr. C.S.L. Story te Amstelveen)
Broekmans Advocatuur (mr. P.W.M. Broekmans te Roermond)
Brokking Advocatuur & Mediation (mw. mr. G.L. Brokking - van Alphen en mw. mr. B.M. Ressel - Witsmeer te Valkenswaard)
Budik Legal Advocatuur (mr. R. Budik te Amsterdam)
Capra advocaten (mr. G.P.F. van Duren en mr. drs. M.L.M. van de Laar te Maastricht)
Cohen Stam Reitsma Advocaten (mr. R.F. Cohen te Sittard)
De Regt Advocatuur (mr. H.B. Regt LL.M. te Alkmaar)
Den Ridder Advocatuur (mr. B.J. den Ridder te Amsterdam)
ELEMENT Advocaten (mw. mr. E. Broeren en mw. mr. A.A. Freriks te Eindhoven)
Frederiks & Groenendijk Advocaten (mw. mr. F.C. Frederiks en mr. W.P. Groenendijk te Zwijndrecht)
Gemeente Schagen (mw. mr. M.J.M. de Ruyter te Schagen)
Hamelink & Van den Tooren (mr. drs. E.F. Kraaijeveld LL.M. te Amsterdam)
Hoboken Advocaten (mw. mr. R.A.M. Gerards en mw. mr. A.W.M. Roozeboom te Schiedam)
Hoboken Advocaten (mw. mr. E. Abramse, mr. V. van den Bos, mw. mr. I. Bijloo, mr. J.R. Hagendoorn, mw. mr. B.S. van der Klauw, mr. drs. M. van der Laarse, mr. H.E.G.P. van Rootselaar, mr. G.J. Schipper en mw. mr. C.M. Stroo te Rotterdam)
Hörchner Advocaten (mr. R. Hörchner te Breda)
Huibers, Nieuwburg & Rombouts Advocaten (mr. J.A. Huibers en mr. T. Nieuwburg, mr. P.M. Rombouts te Amsterdam)

Terug naar Nederland

In 2005 begon **Martijn Schoonewille** als advocaat, gespecialiseerd in financiëletoezichtswetgeving en effectenrecht, bij Loyens & Loeff in Amsterdam. Na tweeënhalf jaar op het Londense kantoor gewerkt te hebben, keerde hij onlangs terug naar zijn oude werkplek. 'Het is goed om terug in Nederland te zijn, maar Londen voelt als een tweede thuis. Ik kijk terug op een mooie tijd, waarin ik nuttige ervaring heb opgedaan door het voeren van een brede bank- en effectenrechtpraktijk. Mijn ervaring met schuldpapiertransacties komt bijvoorbeeld goed van pas, nu ondernemers en banken op zoek zijn naar alternatieve financieringsvormen.'

Kantoor aan huis

Na veertien jaar als partner bij het grote kantoor Lexence gewerkt te hebben, begon **Stijn Vissers** onlangs zijn eigen onderneming, Stijn Vissers | Advocaat in Baambrugge. 'In mijn nieuwe kantoor werk ik aan huis, zonder reistijd en dat is zeer efficiënt qua tijdsbesteding. Daarbij word je zonder collega's niet meer gestoord, dus ik kan nog efficiënter met mijn tijd omgaan. Mijn cliënten, projectontwikkelaars, energieleveranciers en bouwers, zijn met me meegegaan. Ik houd mij bezig met vastgoedrecht en sinds kort ook het duurzame energierecht. De maatschappelijke relevantie daarvan is superinteressant.'

Jumbo Supermarkten B.V. (mw. mr. C.P.W. Saes te Veghel)
Koers c.s. Advocaten (mr. E. Koers te Utrecht)
Kuip Op Recht (mw. mr. M. Kuiper te Harderwijk)
Küppers en Co (mw. mr. C.M.C.J. van der Sprong te Tilburg)
Lex Advocaten (mr. E.C. van der Spek te Heemstede)
Lichtstad Advocaten (mr. F.G. van der Geld en mr. M.J.G. Pennings te Eindhoven)
LINK Advocaten (mw. mr. C. van Baalen - van IJendoorn en mw. mr. A.W. Morot te Amsterdam)
LINK Advocaten (mr. A.D. Leuftink te Amersfoort)
Lof Advocatuur (mr. D.E. Lof te Haarlem)
MDMV Advocaten en Bedrijfsadviseurs (mr. Y. Bouchikhi en mw. mr. drs. M. Visser te Utrecht)
Michielsen Opsteen vastgoedadvocaten (mw. mr. B.N.J. Michielsen - de Wilde en mw. mr. L. Opsteen te Uden)
Molenaar Abeln Advocaten (mr. C.H.J.M. Abeln, mw. mr. N.M. Don, mr. C.I.M. Molenaar, mw. mr. E.M. Sol en mr. M.C. Zaal te Amsterdam)
Molenaar | Marks Legal and Finance (mr. M.E. van der Werf te Amsterdam)
Moszkowicz Advocaten Utrecht (mr. Y. Moszkowicz te Utrecht)
Movi Advocatuur (mw. mr. M.A.P. Kolsteren - van Heijst te Hulst)
mr. drs. O.E. van der Donk (mr. drs. O.E. van der Donk te Bloemendaal)
Mr. Hennissen (mr. M.J.P. Hennissen te Wessem)
mr. J.F. van Baarsen (mr. J.F. van Baarsen te Bennebroek)

mr. N. Ibis Çiftçi (mr. N. Ibis Çiftçi te Leidschendam)
Mr. S.M. Carabain - Klomp (mw. mr. S.M. Carabain - Klomp te Meppel)
mw. mr. A.S. de Vos (mw. mr. A.S. de Vos te New York/US)
M. Stevens Advocatuur t.h.o.d.n. Immix (mw. mr. M. Stevens te Zeist)
Nelemans Advocatuur (mr. C.F.J.M. Nelemans te Schiphol - Rijk)
Nobel Advocatuur (mr. F.D.P. Nobel LL.M. te Rotterdam)
Noordam advocaten (mr. W.E. Boonk, mw. mr. R.S. Fontein, mw. mr. G.C. Jonkhart, mr. E.H. de Joode, mr. P. Kruit, mr. M.C. van Koppen, mr. E.H. Leemreis, mr. C.F. Mijs, mr. G. Noordam, mw. mr. K.R.M. de Nijs, mw. mr. M.H. van Olden, mr. J.D. de Rooij, mr. B.J.R. van Tongeren, mw. mr. A.A.E. van den Toren en mw. mr. S.I. Witkamp te Rotterdam)
Pon Holdings B.V. (mw. mr. C.E. Vollebregt te Papendrecht)
Prascevic Advocatenkantoor (mr. A. Prascevic te Almelo)
RV Advocatuur (mr. H.W.M. Vos te Grave)
Ryan Netherlands BV (mr. P. Rietbroek te Amsterdam)
Schelfaut Advocaat (mr. R.W.A. Schelfaut te Eindhoven)
Schellekens Advocatuur & Mediation (mw. mr. M.J.P.M. Schellekens te Amsterdam)
SCHMIDT (mr. J.M. Schmidt te Amsterdam)
Schuttelaar Advocatenkantoor (mr. L.P. Schuttelaar te Den Bosch)
Smeets Advocatuur (mw. mr. A.H.C.M. Smeets te Rotterdam)
Stijn Vissers | Advocaat (mr. S.H.J. Vissers te Baambrugge)

Utens Advocaten (mr. H.T. Gerbrandy te Leeuwarden)
Van Drimmelen Advocatenkantoor (mw. mr. B.A.F. van Drimmelen te Amsterdam)
Van Laake Engelen Advocaten (mr. drs. A.M. Engelen te Velp)
Van Rijn Advocatenkantoor (mw. mr. D.P. van Rijn - Marijn te Rijnsburg)
Van Strien (mr. A.J.G. van Strien te Den Bosch)
Van Toorn Legal (mw. mr. A. van Toorn te Rotterdam)
VHUUUR advocatuur (mw. mr. E.D. den Engelsman te Amsterdam)
VOX advocaten (mw. mr. F.K.H. Blom, mw. mr. E.B. Hilwig, mr. J.J.J.L. Maalsté en mr. B. van Nimwegen te Utrecht)
Vyborg Legal (mr. B.M. Kocken te Amsterdam)

Bergsma, mw. mr. E. Leeuwarden 10-12-2012
Berk, mw. mr. T. van den Eindhoven 31-12-2012
Berkum, mr. H. van Venlo 31-12-2012
Bertholet, mw. mr. G.J.M. Gorinchem 31-12-2012
Bettman, mw. mr. E.R. Amsterdam 01-12-2012
Beurden, mr. A.P.P.M. van Eindhoven 14-12-2012
Beijer, mw. mr. D. de Zevenaar 01-12-2012
Bisschop, mw. mr. G.P. Hoogezand 27-12-2012
Bladel, mr. C.B.E. van Utrecht 31-12-2012
Bliet, mr. Jac. De Tilburg 31-12-2012
Bockmeulen, mr. H.H.J.M. Wijchen 31-12-2012
Bloemendal, mw. mr. R. Amstelveen 03-12-2012
Bloemhof, mw. mr. W.T. Groningen 31-12-2012
Blom, mw. mr. E.J. Amsterdam 01-12-2012
Boer, mr. C.H.P. de Alkmaar 31-12-2012
Boogers - de Haan mw. mr. B.J.C. Amsterdam 01-12-2012
Boogers, mr. R.T. Utrecht 03-12-2012
Bosch - Scholts, mw. mr. J.M.C. van den Bolsward 31-12-2012
Bosboom, mr. Th.H. Arnhem 31-12-2012
Bouma, mr. B.J.Th. Enschede 01-12-2012
Bouras, mw. mr. S. Amsterdam 11-12-2012
Bouts, mw. mr. P.A.D.M. Amstelveen 31-12-2012
Brander, mr. H.J.G. Amsterdam 01-12-2012
Brauw, jonkheer mr. V.M. de Rotterdam 31-12-2012
Bree, mr. R.J.M. van Helmond 31-12-2012

Overleden

Gelderloos, mr. H.D. Den Haag 04-12-2012

Uit de praktijk

Aa, mr. M.J.C.G.J. van der Tilburg 28-12-2012
Abeln, mr. R.J.G. Amsterdam 31-12-2012
Akkermans, mr. T.J.H. Leiden 01-12-2012
Arends - Deurenberg, mw. mr. M.A.M. Best 11-12-2012
Baan, mw. mr. S.H.G. van der Amsterdam 31-12-2012
Baarle, mr. W.H.G. van Breda 31-12-2012
Baltus, mr. K.M. Amsterdam 31-12-2012
Berendsen, mr. C.G.M. Amsterdam 31-12-2012
Berg, mr. K. van den Amsterdam 31-12-2012

- Brom**, mw. mr. E.M. van den Amsterdam 31-12-2012
- Bruin**, mr. K. de Middelburg 01-01-2013
- Bruyn**, mr. A.P.J.M. de Lochem 31-12-2012
- Burmester**, mr. L. Amsterdam 01-12-2012
- Cats**, mr. R. Maastricht 31-12-2012
- Charrat**, mw. mr. Z. Nijmegen 01-12-2012
- Claessen**, mw. mr. I.G.S. Den Bosch 31-12-2012
- Cleophas**, mw. mr. M.T.P.H. Rotterdam 01-12-2012
- Cox**, mr. J.H. Zoetermeer 31-12-2012
- Cox**, mr. M.B. Amsterdam 01-12-2012
- Degen**, mw. mr. S.F. Naaldwijk 31-12-2012
- Deken**, mw. mr. A.M. de Delft 31-12-2012
- Delft**, mw. mr. M. van Amsterdam 31-12-2012
- Denderen**, mw. mr. S. van Naaldwijk 31-12-2012
- Diepen**, mw. mr. R.M. van Velsen-Zuid 31-12-2012
- Diepersloot**, mw. mr. A.E. Utrecht 31-12-2012
- Dierichs**, mr. Th.J.J. Herkenbosch 31-12-2012
- Dietvorst**, mr. J.A.M. Goes 28-12-2012
- Dirks**, mw. mr. E.E. Zwolle 31-12-2012
- Dogan**, mw. mr. A.S. Amsterdam 01-12-2012
- Donk**, mr. O.E. van der Amsterdam 31-12-2012
- Dorp**, mr. J.J. van Amsterdam 31-12-2012
- Drift**, mr. A.J.C.M. van der Den Haag 31-12-2012
- Duker**, mw. mr. K. Amsterdam 17-12-2012
- Dungen**, mw. mr. K. van den Den Bosch 01-12-2012
- Dijk**, mw. mr. K.B. van Rotterdam 31-12-2012
- Dijkgraaf**, mr. A. Groningen 31-12-2012
- Dijkman**, mw. mr. M.C.E. Den Haag 31-12-2012
- Dijksman**, mw. mr. J.P. Amsterdam 31-12-2012
- Dijkstra**, mw. mr. M.N.J.H. Eindhoven 31-12-2012
- Dijkstra**, mr. S.J.P. Rotterdam 31-12-2012
- Eernstman**, mr. S. Haarlem 10-12-2012
- Egmond**, mw. mr. W. van Amsterdam 27-12-2012
- Engels**, mr. T.A.F. Amsterdam 01-12-2012
- Es**, mr. H. Goes 28-12-2012
- Estourgie**, mw. mr. C.M. Amsterdam 31-12-2012
- Evans**, mw. mr. S.J.H. Amsterdam 05-12-2012
- Falkena**, mr. F.B. Amsterdam 01-12-2012
- Gelein Vtringa**, mr. W. van Deventer 31-12-2012
- Geus**, mr. P.R. de Utrecht 31-12-2012
- Goslings**, mr. L.R. Luxemburg 31-12-2012
- Graaff**, mr. N.,A. de Rotterdam 31-12-2012
- Grégoire**, mr. A.C.S. Sittard 31-12-2012
- Grimminck**, mw. mr. E.S. Amsterdam 06-12-2012
- Groeneveld**, mr. J. Amsterdam 14-12-2012
- Groenewegen**, mr. C.J. Heerenveen 31-12-2012
- Groeskamp**, mr. G.O. Gorinchem 31-12-2012
- Hartsuiker – Hardebeck**, mw. mr. A.C.M.E. Amstelveen 31-12-2012
- Hautvast**, mr. J.P.G. Heerlen 31-12-2012
- Heide**, mw. mr. L.C. van der Abcoude 31-12-2012
- Hennissen**, mr. M.J.P. Wessem 31-12-2012
- Hermans**, mw. mr. E.J. Waalre 07-01-2013
- Heijbroek**, mw. mr. E.W. Zaitbommel 24-12-2012
- Hiemstra**, mw. mr. L.M. Amsterdam 01-12-2012
- Hoek**, mw. mr. F. van der Amsterdam 30-11-2012
- Hoekman**, mw. mr. I.M.J. Eindhoven 05-01-2013
- Hogerbrugge**, mr. P.R. Ermelo 31-12-2012
- Hogeveen**, mw. mr. L.E. Rotterdam 31-12-2012
- Holdrinet**, mw. mr. M.M.C. Schiphol 18-12-2012
- Houweling**, mr. G.J. Bleiswijk 31-12-2012
- Huizinga**, mw. mr. S.J. Amsterdam 27-12-2012
- Huijsmans**, mw. mr. R. Helmond 01-12-2012
- Janus**, mw. mr. R.Q. Amsterdam 03-12-2012
- Jong**, mr. G.Tj. de Nieuwegein 30-12-2012
- Kaarsgaren**, mw. mr. B.M. Amsterdam 31-12-2012
- Kicken**, mr. O.,T.J.A. Maastricht 31-12-2012
- Klingenberg**, mr. P.B. Utrecht 01-12-2012
- Knoop**, mr. S.W. Zwolle 08-01-2013
- Koenraads**, mw. mr. S.A.W. Breda 31-12-2012
- Kolff – Otten**, mw. mr. F.A.M. Amsterdam 19-12-2012
- Koningsberger**, mw. mr. C.O. Den Haag 03-01-2013
- Koopmans**, mw. mr. S.M. Enschede 19-12-2012
- Koopstra**, mw. mr. M. Den Haag 06-12-2012
- Kraus**, mr. T.J. Voorburg 03-12-2012
- Krebbekx – van Schaik**, mw. mr. B.R.W. Oss 30-11-2012
- Kruihof**, mw. mr. M.M. Amsterdam 31-12-2012
- Kuijl**, mw. mr. P.C. van der Amsterdam 13-12-2012
- Landt**, mr. M.R. van 't Rijswijk (ZH) 31-12-2012
- Lanen**, mr. M. Utrecht 31-12-2012
- Leeuw**, mr. G. de Zaandam 31-12-2012
- Leeuwen – Scheltema**, mw. mr. M. van Utrecht 31-12-2012
- Lemkes**, mw. mr. C.J. Alphen aan den Rijn 01-12-2012
- Limburg**, mr. R.W. Amsterdam 31-12-2012
- Lindeman**, mr. H.S.M. Den Bosch 31-12-2012
- Los – Vlasman**, mw. mr. C.M.Th. Laren (NH) 31-12-2012
- Maissan**, mw. mr. H.F.J. Hengelo (OV) 31-12-2012
- Meerburg**, mr. J.H. Amsterdam 08-01-2013
- Meerman**, mr. R.D. Amsterdam 31-12-2012
- Mensink**, mr. C.G. Enschede 31-12-2012
- Möller**, mw. mr. F. Den Bosch 31-12-2012
- Moszkowicz Sr**, mr. M. Maastricht 31-12-2012
- Mulder**, mw. mr. C.J. Den Haag 31-12-2012
- Mulderije**, mr. B.A. Amsterdam 31-12-2012
- Muurmans**, mr. M.A.E.A. Eindhoven 31-12-2012
- Muylaert**, mw. mr. S.I.P. Amersfoort 31-12-2012
- Nguyen**, mw. mr. T.H.T.T. Nijmegen 31-12-2012
- Noordeloos**, mw. mr. D.T.A. Den Bosch 31-12-2012
- Nooijen**, mr. F.T.M. Utrecht 31-12-2012
- Nijpels**, mr. G.R.G. Arnhem 05-12-2012
- Olof**, mr. E. Zeist 31-12-2012
- Oonincx**, mw. mr. B. Rotterdam 24-12-2012
- Osinga**, mr. G.J. Utrecht 31-12-2012
- Oude Alink**, mr. K.J. Rotterdam 31-12-2012
- Oudejans**, W.M. Amsterdam 01-12-2012
- Peeters**, mr. M.G.C.M. Amsterdam 31-12-2012
- Ploeg**, mw. mr. A. van der Alphen aan den Rijn 31-12-2012
- Pol**, mr. G.C. Leeuwarden 18-09-2012
- Poublon**, mr. R.M. Den Bosch 28-12-2012
- Putten**, mr. R.A.W. van Amsterdam 01-12-2012
- Rakt**, mr. A.J. van de Nistelrode 31-12-2012
- Reggani**, mw. mr. N. Leiden 31-12-2012
- Rehbock**, mr. J.A.L. Amsterdam 31-12-2012
- Reitsma**, mr. P. Nijkerk (GLD) 31-12-2012
- Rezai**, mr. S. Rotterdam 31-12-2012
- Ringnald**, mr. F.J. Amsterdam 01-12-2012
- Roo van Alderwerelt – Kupers**, mw. mr. E.G.M. de Weert 05-12-2012
- Rooy**, mw. mr. I.N. de Almere 31-12-2012
- Rovers**, mw. mr. H.M. Rotterdam 31-12-2012
- Schaper – van Manen**, mw. mr. A.W. Den Haag 31-12-2012
- Schopman**, mw. mr. C.M. Enschede 31-12-2012
- Seddigh Afshar**, mr. H. Wassenaar 29-11-2012
- Sedlick**, mw. mr. S. Rotterdam 28-11-2012
- Sint Nicolaas**, mw. mr. M.D. Den Haag 31-12-2012
- Sipman**, mr. R.H.M. Arnhem 30-11-2012
- Slort**, mw. mr. M.Th. Den Helder 31-12-2012
- Sloun**, mr. P.J.M. van Rotterdam 31-12-2012
- Smeets**, mw. mr. J. Rotterdam 31-12-2012
- Smit**, mr. R. Drachten 31-12-2012
- Smits**, mr. J.B. Breda 31-12-2012
- Snoep**, mw. mr. M. Rijswijk ZH 05-12-2012
- Sprenger**, mw. mr. A.E. Amsterdam 31-12-2012
- Sprenger**, mw. mr. S.E. Amsterdam 08-01-2013
- Staghouwer**, mw. mr. M.M. Amsterdam 03-12-2012
- Stodel**, mr. H. Gembloux-Lonzée (B) 31-12-2012
- Stout – van Erp**, mw. mr. A.E. Rotterdam 07-01-2013
- Suijver**, mr. H.J. Alphen aan den Rijn 21-12-2012
- Swaab**, mw. mr. E.H. Amsterdam 31-12-2012
- Sijs**, mr. H.C. van der Almelo 31-12-2012
- Teekens**, mr. R.S. Nijmegen 31-12-2012
- Tex**, mw. mr. A.E. den Amsterdam 28-01-2013
- Thomas**, mr. C.H.J. Amsterdam 31-12-2012
- Tiems**, mw. mr. J.E. Groningen 24-12-2012
- Tierie**, mr. M.R. Bunschoten 31-12-2012
- Timmer**, mw. mr. L.A.E. Rotterdam 31-12-2012
- Tjakkes – Rissewijk**, mw. mr. M. Laag – Keppel 01-12-2012
- Tuinman – ter Brugge**, mw. mr. L. Leeuwarden 31-12-2012
- Veen**, mr. C.P.J. van Amsterdam 31-12-2012
- Vegten**, mr. M. van Amsterdam 01-12-2012
- Veldt**, mw. mr. G.M. Rotterdam 01-12-2012
- Velthuis**, mw. mr. F.J. te Zwolle 31-12-2012
- Venbroek**, mr. F.H.P. Haarlem 31-12-2012
- Verdoes Kleijn**, mw. mr. D.W. Amsterdam 28-11-2012
- Vermeer**, mw. mr. A.F. Amsterdam 01-12-2012
- Vermunt**, mw. mr. M.A.R. Amsterdam 01-12-2012
- Ververs – Backes**, mw. mr. N.S.M. Roermond 31-12-2012
- Verviers**, mr. M.J.G.H. IJsselstein (UT) 31-12-2012
- Vink**, mw. mr. C.C. de Amsterdam 31-12-2012
- Vlieger**, mr. C.J.M. de Enschede 03-01-2013
- Vries**, mw. mr. E. de Amsterdam 31-12-2012
- Vijlbrief – van der Schaft**, mw. mr. J. Rotterdam 31-12-2012
- Weenink**, mr. A.F. Woerden 03-01-2013
- Wiel**, mw. mr. P.E. van der Rotterdam 07-12-2012
- Wissing**, mr. J.L.M. Venlo 20-12-2012
- Wolffensperger**, mw. mr. F. Den Haag 21-12-2012
- Zaman**, mw. mr. M. Amsterdam 31-12-2012
- Zonnenberg – Mellenbergh**, mr. E.A. Arnhem 31-12-2012

Themis advocaten, vestiging Heerlen, is een eigentijds kantoor dat het MKB alsmede (semi-)overheden adviseert op maat. Doelgerichte aanpak, top juridische kwaliteit en korte lijnen met relaties bepalen het positieve resultaat. Binnen het kantoor heerst een prettige informele sfeer waar betrokkenheid, gedrevenheid en teamgeest voorop staat.

Wij zoeken een

- **ADVOCAAT MEDEWERKER COMMERCIELE PRAKTIJK**
- **ADVOCAAT MEDEWERKER FAILLISEMENTSRECHT**
- **ADVOCAAT MEDEWERKER BESTUURSRECHT**

met relevante ervaring

Heeft u interesse in één van de bovengenoemde functies, dan kunt u uw sollicitatie (liefst per e-mail) met curriculum vitae richten aan:

Themis advocaten Heerlen
T.a.v. mw. M.C. Jansen-den Toom en/of mr. Ph.A.A. Nijbakker
Akerstraat 88
6411 HC Heerlen
e-mail: m.jansen@themisadvocaten.nl

Willems & Van Ommeren Advocaten is een jong en ambitieus advocatenkantoor. Wij richten ons op laagdrempelige zakelijke dienstverlening waarbij kwaliteit voorop staat. Voor de uitbreiding van ons kantoor zijn wij op zoek naar een:

Gevorderde advocaat – stagiaire / (beginnend) Medewerker Arbeidsrecht en Ondernemingsrecht (m/v)

Je bent talentvol, ambitieus en ondernemend en je bent bereid een actieve bijdrage te leveren aan de groei van ons kantoor. Opbouwende kritiek neem je niet persoonlijk maar ziet het als een manier om te groeien. Het is voor ons vanzelfsprekend dat je vakinhoudelijke kwaliteiten hebt en over goede professionele en sociale vaardigheden beschikt.

Je gemotiveerde e-mail waarin je aangeeft waarom jij ons team wilt komen versterken, stuur je, voorzien van cv (met pasfoto) en eventuele referenties, voor 1 maart 2013 naar: info@wvo-advocaten.nl. Part-time werken is bij ons vanzelfsprekend mogelijk. Alle sollicitaties worden uiteraard vertrouwelijk behandeld.

Willems & Van Ommeren Advocaten en Mediators | Hoofdweg 72 | 7371 AK Loenen (GLD) | 055-5066650 | www.wvo-advocaten.nl

Advocaat-stagiaire

Ben je afgestudeerd en wil je graag advocaat worden? Wil je je bovendien specialiseren in het aansprakelijkheids- en personenschaderecht?

Dan ben je bij SAP Letselschade Advocaten aan het juiste adres. Je kent ons wellicht van enkele bekende zaken, zoals de vuurwerkramp in Enschede, de Schipholbrand, het anticonceptiemiddel Implanon, het trapongeval in Utrecht, de vliegramp van Turkish Airlines vlucht TK1951, de vliegramp van Afriqiyah Airways bij Tripoli, het seksueel misbruik binnen de RKK en de ramp met het cruiseschip Costa Concordia.

Voor meer informatie kun je terecht op onze website: www.sapadvocaten.nl

Spreekt onze vacature jou aan, dan ontvangen wij graag jouw sollicitatiebrief met curriculum vitae en cijferlijst uiterlijk 15 februari aanstaande. Bij voorkeur per e-mail naar Sander de Lang (s.delang@sapadvocaten.nl).

Profiteer nu van 10% cursuskorting!

Als advocaat vindt u bij PVU Opleidingen een ruim cursusaanbod, dat naadloos aansluit bij uw opleidingsbehoefte. Alle cursussen organiseren wij in samenwerking met gerenommeerde docenten en erkende opleidingsinstellingen.

De cursussen van PVU Opleidingen vinden plaats in onze eigen cursusruimte in Etten-Leur en starten meestal om 16.00 uur, zodat u overdag voldoende tijd heeft voor uw cliënten.

Uit ons cursusaanbod:

- 28 februari : (internationale) handelscontracten
- 25 april : privacy wetgeving en social media
- 16 mei : actualiteiten ondernemingsrecht
- 14 november : bewijsbeslag

Uitgebreide informatie en het volledige cursusprogramma vindt u op onze website: www.pvu-opleidingen.nl/korting

Van de tuchtrechter

Deze uitspraken zijn geselecteerd en bewerkt door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, bestaande uit P.J.M. Drion, C.B. Gaaf, W.F. Hendriksen, H.J.A. Knijff, E. van Liere en H. Uhlenbroek. De uitspraken met LJN-nummer zijn integraal te raadplegen op www.tuchtrecht.nl.

Gelijktijdige verzending

- *Hof van Discipline 13 februari 2012, nr. 6053, LJN: YA3036*
- *Raad van Discipline Amsterdam 21 maart 2011, nrs. 10-268A en 10-277A, LJN: YA1445*

Gelijktijdige verzending in de zin van Gedragsregel 15 impliceert – zo mogelijk – gelijktijdige verzending via hetzelfde communicatiemiddel.

- *Advocatenwet art. 46*
- *Gedragsregel 14 en 15 (3.4 Jegens tegenpartijen in acht te nemen zorg)*

Feiten

Er is een geschil aanhangig tussen de heer A, voor wie klaagster als advocaat optreedt, en de levensverzekeringmaatschappij B, voor wie mr. X als advocaat optreedt. Bij brief van 14 januari 2010 verzocht de heer A de levensverzekeringmaatschappij B verdere correspondentie via zijn advocaat te laten verlopen. De levenverzekeringmaatschappij B stuurde de heer A niettemin op 22 januari 2010 rechtstreeks een zeer uitgebreide brief (vier pagina's) over zijn beleggingspolis. Op 27 januari 2010 vond een comparitie van partijen plaats in een tussen partijen aanhangige bodemprocedure. Mr. X heeft de eerder genoemde brief van 22 januari 2010 van haar cliënte aan de heer B ten behoeve van de comparitie op 22 januari 2010 om 16.23 uur per fax en per post aan de rechtbank gestuurd. Aan klaagster stuurde mr. X de brief alleen per post.

Klacht

De klacht laat zich als volgt samenvatten: (...)

mr. X heeft de brief van haar cliënte van 22 januari 2010 te kort voor de zitting nog aan de rechtbank voorgelegd.

mr. X heeft haar bericht aan de rechtbank per fax naar de rechtbank gestuurd en per gewone post naar klaagster en aldus heeft mr. X niet voldaan aan het vereiste van gelijktijdige verzending.

de brief van de cliënte van mr. X, bestemd voor de cliënt van klaagster, is eerder ter beschikking gekomen van de rechtbank dan van de geadresseerde.

Overwegingen raad

De raad stelt bij de beoordeling van de klachtonderdelen voorop dat 22 januari 2010 een vrijdag was en dat mr. X met haar handelwijze kennelijk zeker heeft weten stellen dat alle betrokkenen in ieder geval uiterlijk op maandagochtend over de bewuste brief zouden beschikken. Dat is, ook in het licht van gedragsregel 14 lid 1, niet ontijdig, nu mr. X niet eerder dan de bewuste vrijdagmiddag de beschikking over de brief heeft gekregen en klaagster processuele middelen ten dienste staan om ervoor te zorgen dat het beginsel van hoor en wederhoor geen geweld wordt aangedaan (van welke middelen klaagster overigens ook gebruik heeft gemaakt). Het beginsel van gelijktijdige toezending als bedoeld in gedragsregel 15 brengt in beginsel weliswaar mee dat het bericht aan de rechtbank en aan de wederpartij met hetzelfde communicatiemiddel wordt verzonden; aan mr. X kan echter niet worden verweten dat zij er niet zonder meer op heeft vertrouwd dat een op vrijdag per post verzonden brief aan de rechtbank op maandagochtend het bureau van de behandelend rechter zou bereiken. De postafhandeling bij een (grote) rechtbank vergt nu eenmaal soms meer tijd. Het zekerheidshalve reeds op vrijdagmiddag om 16.24 uur verzenden van een fax naar de rechtbank, terwijl

klaagster slechts per post werd bericht, was in dat licht niet tuchtrechtelijk verwijtbaar, mede omdat de kans dat die fax het bureau van de behandelend rechter nog voor het weekend zou bereiken ook gering is. Dat de geadresseerde van de brief eerst op vrijdagavond per e-mail van de inhoud van de brief kennis kon nemen, terwijl de brief toen al bij de rechtbank lag, levert evenmin een tuchtrechtelijk verwijtbaar handelen van klaagster op. Ten overvloede overweegt de raad dat klaagster zelf ook wel een bericht per fax aan de rechtbank heeft gezonden en per gewone post aan mr. X, wat te minder reden geeft om aan mr. X eenzelfde handelwijze te verwijten. De klachtonderdelen zijn derhalve ongegrond.

Beslissing raad

Verklaart de klacht in al haar onderdelen ongegrond.

Overwegingen hof

Mr. X stelt dat zij de brief van 22 januari 2010 van haar cliënte aan de heer A pas aan het einde van de middag van vrijdag 22 januari 2010 heeft ontvangen. Gelet op de datering van de brief heeft het hof geen reden aan de juistheid van die mededeling te twijfelen. Mr. X stuurde de brief aan het einde van de middag per fax naar de rechtbank, omdat zij vreesde dat de brief per post niet tijdig zou arriveren bij de rechter, die de comparitie van partijen op woensdag 27 januari 2010 zou leiden. Het hof acht dat een begrijpelijke overweging, maar hetgeen gold voor de rechtbank gold natuurlijk evenzeer voor klaagster. Klaagster heeft onweersproken gesteld dat zij de brief pas in de loop van maandag 25 januari 2010 heeft ontvangen, waardoor haar voorbereiding van de comparitie en de tijd voor het overleg met haar cliënt onnodig is bekort. De grief voor zover gericht tegen de onge-

grondverklaring van klachtonderdeel 3 is gegrond. Mr. X had de brief tegelijkertijd met de brief aan de rechtbank ook per fax aan klagerster behoren te doen toekomen. Gelijktijdige verzending in de zin van gedragsregel 15 impliceert – zo mogelijk – gelijktijdige verzending via hetzelfde communicatiemiddel. Door te volstaan met toezending per post, zo kort voor de comparitie, heeft mr. X niet gehandeld zoals een behoorlijk advocaat betaamt. De grieven gericht tegen de beslissing op de klachtonderdelen 2 en 4 worden verworpen. Het hof acht het aan mr. X niet tuchtrechtelijk te verwijten dat zij de brief die zij pas op 22 januari 2010 van haar cliënte ontving, nog dezelfde dag aan de rechtbank heeft verzonden ten behoeve van de comparitie van 27 januari 2010. Mr. X kon redelijkerwijs tot het oordeel komen dat het belang van haar cliënte overlegging van de brief rechtvaardigde. Klagerster heeft haar bezwaar tegen het tijdstip van overlegging aan de comparitierechter kenbaar gemaakt, die diende te oordelen of de brief zou worden toegelaten. De omstandigheid dat de brief per fax eerder werd ontvangen door de rechtbank dan per post door de heer A kan mr. X niet worden aangerekend, nu haar cliënte de brief aan de heer A heeft gestuurd.

Beslissing hof

Het hof vernietigt de beslissing van de raad voor zover klachtonderdeel 3 ongegrond is verklaard en in zoverre opnieuw rechtdoende verklaart het hof klachtonderdeel 3 alsnog gegrond en legt aan mr. X de maatregel van enkele waarschuwing op. Het hof bekrachtigt de beslissing van de raad voor het overige.

Suggestieve benadering

- Raad van discipline Amsterdam 6 juni 2011, LJN:YA1736

Door cliënten van klager een brief te sturen waarin op zijn minst de suggestie werd gewekt dat zij niet goed werden bijgestaan, heeft mr. X

het vertrouwen van de cliënten in klagers kantoor en in de advocatuur ondermijnd.

- Art. 46 *Advocatenwet* (5. Wat de advocaat betaamt t.o. zijn mede-advocaten; 5.3 Overname van zaken; 5.4 Welwillendheid in het algemeen)
- *Gedragsregels 1 en 17*

Feiten

Mr. X is werkzaam geweest op het kantoor van klager. Partijen zijn – niet in goede harmonie – uit elkaar gegaan. Mr. X heeft een aantal voormalige cliënten van het kantoor van klager aangeschreven met onder meer de volgende mededeling: ‘Aangezien een advocaat verplicht is zijn cliënteel behoorlijk over te dragen, als zich die noodzaak voordoet en dat in uw geval niet heeft kunnen gebeuren, bestaat het gevaar, dat uw zaak niet die aandacht heeft gekregen die noodzakelijk was. Mij is inmiddels helaas gebleken, dat er inderdaad niet altijd sprake is geweest van toereikende bijstand.’

Nadat klager hierover bij de deken had geklaagd, adviseerde de deken mr. X dringend de aanschrijving van cliënten te wijzigen. Mr. X erkende hierop dat het bezwaar terecht was en dat de door hem gekozen formulering met betrekking tot het kantoor van klager onzorgvuldig was geweest. Mr. X heeft vervolgens de deken concepten voorgelegd voor een brief aan klager waarin mr. X klager zijn excuses aanbood, alsmede voor een herstelbrief aan de cliënten. Klager en mr. X discussieerden vervolgens over de vraag aan hoeveel (en welke) cliënten de oorspronkelijke brief was verzonden. Mr. X heeft de herstelbrief aan de cliënten uiteindelijk niet verzonden.

Klacht

Mr. X heeft bestaande klanten van het kantoor van klager aangeschreven en daarbij op zijn minst de suggestie gewekt dat klanten niet goed door het kantoor van klager worden bijgestaan.

Overwegingen raad

Mr. X heeft erkend dat de door hem in de oorspronkelijke brief aan zijn (voormalige) cliënten gekozen formulering met

betrekking tot het kantoor van klager onzorgvuldig is geweest.

Ook de raad is van oordeel dat mr. X door deze brief op zijn minst de suggestie heeft gewekt dat de cliënten door het kantoor van klager niet goed werden bijgestaan. Met deze brief heeft mr. X het vertrouwen van de cliënten in klagers kantoor en in de advocatuur ondermijnd. Hierdoor heeft mr. X tuchtrechtelijk verwijtbaar gehandeld.

De maatregel van een enkele waarschuwing is passend en geboden. Weliswaar heeft mr. X aan klager excuses gemaakt, maar het herstel van de aan mr. X verweten gedraging heeft uiteindelijk niet plaatsgevonden. Op mr. X rustte de plicht en de verantwoordelijkheid de brief te rectificeren. De discussie met klager over de personen aan wie de herstelbrief gestuurd zou moeten worden ontslaat mr. X niet van die verplichting. Bovendien had deze discussie niet gevoerd behoeven te worden als mr. X had bijgehouden aan wie hij de eerste brief had gestuurd. Mr. X had zich vooraf beter moeten realiseren wat de consequenties van de gewraakte brief hadden kunnen zijn en een lijst had moeten bijhouden waaruit zou blijken aan wie de desbetreffende brief was verzonden.

Beslissing raad

Verklaart de klacht gegrond en legt aan mr. X de maatregel van enkele waarschuwing op.

Schending vertrouwelijkheid mediation

- Raad van discipline 's-Gravenhage 11 april 2011, LJN: YA1577

Schending van voor mediation overeengekomen geheimhouding door in processtukken en correspondentie een verband te leggen tussen de inhoud en de in de mediation gevoerde discussie.

- Art. 46 *Advocatenwet* (2. Wat een behoorlijk

*advocaat betaamt t.o. de wederpartij; 3.3.7
Wat nooit geoorloofd is)*

· Gedragsregel 1

Feiten

Mr. X is de raadsman van de wederpartij van klagers in een buurgeschil. In een processtuk voor de rolzitting heeft mr. X gesteld: 'Onder de druk van een mediator zijn klagers dan uiteindelijk alsnog overgegaan tot het laten opstellen van een expertiserapport en klagers hebben kennelijk dan ook eindelijk ingezien dat zij wel degelijk onrechtmatig jegens M. hebben gehandeld nu zij uitsluitend nog de hoogte van de door M. opgevoerde schadeposten betwisten.'

Mr. X heeft bij brief aan de advocaat van klagers geschreven: 'Zulks is uitermate opmerkelijk nu uw cliënten altijd bij hoog en bij laag hebben beweerd dat de verzekeraar niet wenste uit te betalen

(zulks hebben zij zelfs desgevraagd nog bij de mediation verkondigd).'

In een processtuk voor een rolzitting heeft mr. X gesteld: 'In dit verband is echter benadrukt dat M. de bewuste den inmiddels (reeds voordat dit hoger beroep aanhangig was, namelijk naar aanleiding van tijdens mediation tussen partijen gemaakte afspraken) als een goed buurman heeft verwijderd/verplaatst.'

Klacht

Mr. X heeft in een gerechtelijke procedure ten onrechte en in strijd met de op hem rustende geheimhoudingsplicht gebruikgemaakt van gegevens uit een mediation tussen partijen in het betreffende geschil.

Overwegingen raad

In de overeenkomst van mediation is geheimhouding over de inhoud en het verloop van de mediation overeengekomen. De advocaat van een partij bij zo'n

overeenkomst is, optredend voor zijn cliënt, aan die geheimhouding gebonden. Bij gebreke daarvan zou immers een onwerkbare situatie ontstaan, die niet in het belang is van de aan een mediation deelnemende partijen.

Door in processtukken en correspondentie een verband te leggen tussen de inhoud en de gevoerde discussie in de mediation in het geschil van partijen, heeft mr. X de voor mediation overeengekomen geheimhouding niet gerespecteerd en heeft hij niet gehandeld zoals een behoorlijk advocaat betaamt. Bij het opleggen van de maatregel is van belang dat mr. X wel (gedeeltelijk) blijkt heeft gegeven van de onjuistheid van zijn handelen.

Beslissing

Verklaart de klacht gegrond en legt mr. X de maatregel van een enkele waarschuwing op.

(advertenties)

Partner worden?

Gr:ph
advocaten

www.griph.nl/partner

ANKER & ANKER

OPLEIDINGEN

ANKER & ANKER OPLEIDINGEN ORGANISEERT IN HET JAAR 2013 WEDEROM ACTUELE CURSUSSEN OP HET GEBIED VAN HET STRAF(PROCES)RECHT EN HET JEUGDSTRAF(PROCES)RECHT.

HAAL UW PUNTEN IN UW EIGEN REGIO OP EEN VERRASSENDE LOCATIE!
BIJ ONS KUNT U IN ÉÉN DAGDEEL 4 PO-PUNTEN VERGAREN.

Hieronder een overzicht van de reguliere cursussen van januari t/m december 2013:

23 januari	: Breda, Hotel Mastbosch
6 maart	: Bergen, Het Huis met de Pilaren
17 april	: Holten, Hoog Holten
15 mei	: Schiermonnikoog, Hotel Van der Werff} eendaagse cursus en nieuwe onderwerpen
16 mei	: Schiermonnikoog, Hotel Van der Werff} idem
12 juni	: Maastricht, Château Neercanne} eendaagse cursus
13 juni	: Maastricht, Château Neercanne} idem
19 juni	: Maastricht, Château Neercanne} idem
3 juli	: Zwolle, De Koperen Hoogte (zie foto)
11 september	: Gent, Monasterium PoortAckere
2 oktober	: Utrecht, Het Spoorwegmuseum
13 november	: Amsterdam, Artis
20 november	: Den Haag, Remise
11 december	: Rotterdam, Zalmhuis

Cursussen Jeugdstraf(proces)recht in 2013:

14 februari	: Hertme, Jachtlust
28 februari	: Meppel, De Beurs
13 maart	: Bergen op Zoom, Markiezenhof
3 april	: Ophemert, Kasteel Ophemert
10 juli	: Alkmaar, Het Gulden Vlies
16 oktober	: Utrecht (nieuwe onderwerpen)
30 oktober	: Amsterdam, Artis
6 november	: Den Haag, Remise
18 december	: Rotterdam, Zalmhuis

De docenten zijn prof. dr. J. Boksem, mr. H. Anker en mr. W. Anker.

Voor alle cursussen geldt als aanvangstijd 13.00 uur. Bij aankomst zijn er voor de cursisten broodjes beschikbaar. Er zijn twee pauzes en de cursus eindigt om 17.30 uur. Vanaf 17.30 uur tot ± 18.30 uur wordt er gezamenlijk geborreld in de met zorg uitgekozen markante en sfeervolle etablissementen. De kosten bedragen € 415,= (excl. btw) per cursus. Per 1 juli € 440,= (excl. btw). Aanmelding kan via onderstaande website.

Anker & Anker Opleidingen
Contactpersoon: mw. M.A. Nicolai-Hendriks
Postbus 324, 8901 BC Leeuwarden
Tel. 058-2442500
Website: www.strafrechtcurssussen.nl, E-mail: info@ankerenanker.nl

Haal je PO-punten aan de Universiteit van Amsterdam!

Een greep uit ons voorjaarsaanbod

Aanbestedingsrecht

• 27 maart	Nieuwe aanbestedingsregels nader bekeken	4PO	€ 395,-
------------	--	-----	---------

Arbeidsrecht

• 28 mei	Reïntegratie en de zieke werknemer	4PO	€ 395,-
• 30 mei	Everything you always wanted to know about EU labour law but were afraid to ask	6PO	€ 595,-
• 30 mei	Actualiteiten arbeidsmigratie	4PO	€ 395,-
• 7 juni	Actualiteiten arbeidsrecht	4PO	€ 395,-

Bestuursrecht

• 17 april	Wabo	6PO	€ 595,-
• 24 april	Actualiteiten bestuursrecht	4PO	€ 395,-
• 16 mei	De bezwaarschriftenprocedure	4PO	€ 395,-
• 17 & 24 juni	Nieuw bestuursprocesrecht	12PO	€ 1.100,-

Financieel recht

• 19 & 26 maart 9 & 16 april	Leergang Wft Essentials	16PO	€ 1.350,-
• 21 maart	Handhaving & interventie door AFM en DNB bij verzekeraars	3PO	€ 345,-
• 8 & 15 april	Zorgplicht financiële dienstverlening	8PO	€ 695,-
• 10 & 24 juni	Zorgplicht financiële dienstverlening	8PO	€ 695,-

Jeugdrecht

• 4,11,18 en 25 april	De praktische jeugdrechtadvocaat	22PO	€ 1.995,-
-----------------------	----------------------------------	------	-----------

Ondernemingsrecht

• 10 april	De Flex-BV	4PO/KNB	€ 395,-
• 14 mei	Geschillen tussen aandeelhouders	4PO/KNB	€ 395,-
• 27 & 28 juni	Ondernemingsrecht van A tot Z	12PO/KNB	€ 1.350,-

Privaatrecht

• 23 april	Wanprestatie en schadevergoeding	4PO	€ 395,-
• 27 mei	Civiel appel	4PO	€ 395,-
• 31 mei & 14 juni	Basiscursus Burgerlijk Procesrecht	12VSO/PO	€ 1.100,-
• 18 juni	Do's and don'ts in het contractenrecht	4PO	€ 395,-
• 26 juni	Incasso- en proceskosten	4PO	€ 395,-
• 28 juni	Onrechtmatige daad en schade	4PO	€ 395,-

Strafrecht

• 12 april	Witwassen	6PO	€ 595,-
• 29 mei	Essentialia van het nieuwe strafrechtelijk vooronderzoek	6PO	€ 595,-

Vaardigheidscursussen

• 20 maart	Legal English	4PO	€ 395,-
• 5 april	Sutorius overtuigt!	4PO	€ 295,-
• 12 juni	Sutorius overtuigt!	4PO	€ 295,-

Verzekeringsrecht

• 18 april	Verzekering en faillissement	3PO	€ 345,-
------------	------------------------------	-----	---------

Symposia

• 14 maart	Klant, bank en verzekeraar; naar een andere verhouding, een nieuwe cultuur	3PO	€ 225,-
• 15 maart	ACIS-symposium: De zorgverzekering	4PO	€ 375,-
• 12 april	NTHR-symposium: Financiering & onderneming	4PO	€ 375,-

Informatie en aanmelding:

**Eggen's Instituut voor
Juridisch Postacademisch Onderwijs**

Universiteit van Amsterdam,
Faculteit der Rechtsgeleerdheid

tel: (020) 525 3407
e-mail: pao-fdr@uva.nl
website: www.eggen's.uva.nl

